

Proces našega družbenega razvoja, zlasti pa družbenih in ekonomskih odnosov, terja maksimalno obveščevalnost tako posameznika kot množice v celoti. Delavsko samoupravljanje, družbeno upravljanje in komunalna samouprava so v odvisnosti od stopnje obveščevalnosti, od poznavanja problemov, od seznanitve z načrti, od analitičnih ocen družbenih in ekonomskih gibanj, od spoznavanja občin težnjaj itd.

Popolnoma jasno je, da lahko tudi najboljše misli, najboljše predlogi obvisijo nemočni v zraku, če ne najdemo poti do množice, do kolektivov. Jasno je tudi, da je premnog negativni eksces nastal ravno zato, ker je množico mnenj, predlogov ter težnjaj naloženo na »gluho ušesa« bdišni odgovornih organov ali odgovornih posameznikov. Vprašanje ni samo obveščevalnost od zgoraj nazdol, temveč tudi obratno.

Toda na žalost imamo še vedno ljudi, ki mislijo, da je obveščevalnost stvar dobre volje, da je to stvar subjektivne ocene ali naj bo kaka zadeva javna ali ne. Taka superiornost se prej ali slej kruto mašuje. Se več je tistih, ki mislijo, da je obveščevalnost pravica in samo pravica, ki jo mora nekdo terjati. V resnici pa je obveščevalnost nujna, nezogibna potreba, da bi naš sistem nemoteno in spodbudno deloval.

Dogodki v tovarni emajlirane posode so draga in kruta šola vodstvom, političnim organizacijam in organom upravljanja, da je obveščevalnost neprestan stik z kolektivom, še kako važen element o našem demokratičnem sistemu. Tu je obveščevalnost šepalo v obeh smereh. Odgovorni ljudje in organi so se tehnokratsko oklepali papirnatih formulacij v pravih in pravihnikih, premalo so prisluhnili utripu življenja v kolektivu. Po drugi strani pa so premalo skrbeli za obveščevalnost kolektiva in puščali v umar pojasnitve problemov, ki bi nujno morali biti posredovani vsem.

Malo je kolektivov, kjer bi razumeli in spoštovali nezogibnost javnosti gibanja osebnih dohodkov in čistega dohodka. Kako je to važno, odkar je pri nas odpravljen mezni odnos, bi ne bilo treba ponabljati. Gibanje čistega in osebnih dohodkov je barometer gospodarjenja, proizvodnosti, organizacije dela, vpliva tržišča itd. Toda ali je vsak proizvajalec tak jasnoidee, da bi iz razlik med prejetimi dohodki ob posameznih izplačilih spoznal vse te vzroke? To mora vsak proizvajalec vedeti, pa če to zahteva ali ne. Popolnoma jasno pa je, da morajo politične organizacije, zlasti pa sindikat, zahtevati da odgovorni organi, službe in posamezniki to svojo dolžnost opravijo.

In končno še beseda o javnih sredstvih obveščevalnosti. Na žalost so tu poleg pomanjklivosti pri časopisih samih tudi pomanjklivosti izven redakcij. Namesto da bi bila ljudem iz redakcij odprta pot do vseh informacij, se jim umetno zapirajo. Namesto, da bi bili stiki z redakcijami tesni, pogosti in odkriti, so novinarji kot javni politični delavci prisiljeni o tavajoče iskanje. Kakor, da so časopisi in radio samim sebi namenjeni, ne pa vsej družbi.

J. Kr.

te delnik

Celje, 8. junija 1962
Leto XII, številka 22

CENA IZVODU 20 DIN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE

LIST IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
»CELJSKI TISK«

ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO

NA POT K IZPOLNITVI NALOG!

Organizacije socialistične zveze za uresničitev načel pisma IK CK ZKJ

Ceravno ni povsem popustila aktivnost organizacij Socialistične zveze po vprašanju njenega mesta in vloge v borbi za uresničevanje načel izvršnega komiteja CK ZK Jugoslavije in načel iz govora predsednika Tita v Splitu ter smernic ekspozicije, ki ga je v zvezi ljudski skupščini podal tov. Kardelj, pa vendarle lahko rečemo, da so prav organizacije socialistične zveze, prepočasno reagirale na objektivno stanje pri nas v okraju. Morda je tako ocena preostala, po svoje tudi neobjektivna. Toda nekateri primeri kažejo, da temu ni tako. V dobrem mesecu in pol se je odkrilo mnogo slabosti, vemo sedaj skoro za vse, vprašanje pa je, v kolikor smo vsi skupaj s polno odgovornostjo in zavestjo pristopili k odklanjanju istih.

Ko ugotovljamo objektivno situacijo, ne bi smeli pozabiti, da nismo popolna in razvita družba, čeravno smo dosegli ogromne rezultate zlasti na ekonomskem področju. Hiter ekonomski razvoj

pa nujno prihaja v konflikt z različnimi socialnimi problemi. Če smo doslej ugotovili osnovne slabosti glede izvrševanja plana proizvodnje, porasta produktivnosti dela, izvoza za vsako podjetje, ustanovo ali zadrugo posebej, če smo ugotovili objektivne težave tržišča, slabosti trgovine, prosvete, zdravstva in podobno, če smo ugotovili vse močnejše ekscese na področju delitve osebnih dohodkov, zlasti marsikje prevelike razpone v osebnih dohodkih, privilegije vodilnih ljudi in pomanjkanje posluha nekaterih odgovornih ljudi v podjetjih in ustanovah do nižje najrajevanih delavcev, potem je sedaj napačen čas, da se z vso ostrino, odgovornostjo in zavestjo lotimo nalog, ki so ključne za postopno reševanje nastale situacije. Konkretno bi torej morali v vsakem kolektivu in vsaki komuni pristopiti k delu. Kajti, če bomo ostali na pol poti, če bomo slabosti samo ugotavljali ne pa tudi odpravljali, ne bo uspehov. Čeravno bodo sledili še nekateri administrativni ukrepi, ki naj bi prispevali k normalizaciji v gospodarstvu, pa vendar ne smemo pričakovati, da bomo lahko vse in povsod reševali le administrativno, ker bi vsako predimenzioniranje administrativnih ukrepov pomenilo krepitev birokratskih težnjaj. Organizacije socialistične zveze pa bi naj v sedanjih situacijah mobilizirale vse sile, da se nadalje utrjuje sistem samouprave proizvajalcev prav z reševanjem tistih nalog, ki so najvažnejše, ob istočasnem odpravljanju ugotovljenih napak.

Se zmeraj velja ugotoviti, da smo na splošno še vedno bolj orientirani na obravnavo o delitvi, dasi je to tudi izredno pomembno, saj je to področje povzročilo največje težave v našem gospodarstvu. Osebnih dohodki so rasti hitreje kot produktivnost, prehajala se je investicijska in proačunska potrošnja. Toda, kje so se težave? Porabili smo več, kakor smo proizvedli. Produktivnost dela v zadnjih dveh letih skoro stagnira. Ne dosegamo plana proizvodnje, presegamo pa plan potrošnje. Tako smo postali »skreganec« z dvema osnovnima ekonomskimi kategorijama. Zraven je resnica in ljubo tudi drugačno stanje na zunanjih tržiščih. Vse močnejše zapiranje tržišč v okviru določenih zapadnoevropskih gospodarskih grupacij nam tudi objektivno nalaga nove

naloge v iskanju novih tržišč, borbo za pocenitev naše proizvodnje, za izboljšanje kvalitete itd. Sicer se danes moramo nujno v vsakem kolektivu posebej vprašati, zakaj ne napredujemo v produktivnosti dela? Ali smo storili vse za napredek proizvodnje v gospodarskem, tehničnem in organizacijskem smislu znotraj vsakega kolektiva. Marsikje smo prikazovali velik dohodek kot rezultat dela, če tudi ni bil.

Organizacije socialistične zveze naj bi v razpravah, ki bodo v prihodnjih dneh, konkretno obravnavale nastalo problematiko svojega kraja. Prav bi bilo, da bi se na takih sestankih pojavili tudi ljudje iz delovnih kolektivov, predvsem še odgovorni, ki naj bi tako seznanjali volivce s problemi svojega podjetja. Če bodo ljudje točno seznanjeni s problemi podjetja, kraja in komunne, se ne bo več dogajalo, da bi se razprave vrtele »v prazenem«, tako kot je marsikje doslej bilo, ko se je zamemarjala

zdrava in objektivna kritika na družbene negativne pojave in se je razvijalo neobjektivno, škodljivo kritikarstvo, lažno obrekovanje, natolcevanje, gledanje »v lonec« itd. Gre za vprašanje morale, humanih človeških odnosov in osebnega poštenja. Če si je nekdo zaslužil s svojim delom in naporom, če je za svoj napor pri socialistični graditvi tudi pošteno nagrajen, potem mu ne glejmo v lonec. Bolje bi bilo, da bi se vsak sam vprašal, kaj prispeva k današnjim naporom za izboljšanje našega gmoetnega stanja na sploh. Skratka, organizacije socialistične zveze naj so v svojih razpravah orientirane na zdravo in objektivno kritiko vsakogar in povsod, z vso ostrino pa naj obsodijo tiste, ki z čenčami na ulici in na vogalih ustvarjajo zmedo v naših vrstah. Govorice na vogalih in za vogali so vse prej kot vzpodbudne. Denimo jih tam, kamor spadajo. Danes je že znano, da so bili oblateni tudi nekateri poštene ljudje, zlasti tisti na odgovornih položajih. V očeh nekaterih so postali kriminalci, težki prestopniki itd. Ali naj naša organizacija dopusti, da

se bo v bistvu poštenih ljudi držal vzdevek nepoštenjakov? Danes se vse preveč neodgovorno in tendenciozno govori, na primer proti vsem direktorjem. Ne zagovarjamo slabih, pa tudi ne obešajmo dobrim in poštenim tistega, česar niso krivi.

Dela je torej dovolj. Prav bi bilo, da bi tudi na vaseh razpravljali o osnovnih problemih kmetijske proizvodnje. Tudi tam ne dosegamo plana. Letos porabljajo kmetje za svojo proizvodnjo 35% manj umetnih gnojil na splošno, kakor pred dvema letoma, čeravno je znano, da so se odkupne cene vsem kmetijskim pridelkom v zadnjih letih bistveno povečale. Kaj delajo združene organizacije. Organizacije SZDL naj konkretno obsodijo vse nepravilnosti, ključne krivice na zagovor in tudi sicer ukrepajo v skladu z duhom in vsebino pisma in govora predsednika Tita. Mnogo bolj odgovorno pa naj iščejo pota in načine, kako zadostiti in izpolniti naše osnovne naloge v proizvodnji in delitvi.

FRANJO LUBEJ

Razgovori s predsedniki občin o vprašanih urbanizma

Najprej kaj - potem kako!

V torek je bil v Celju sestanek predsednikov občin o vprašanih urbanizma, katerega so se udeležili tudi sekretar za urbanizem izvršnega sveta LRS tov. Riko Jerman, predsednik in podpredsednik okraja, podpredsedniki občin in odgovorni tovariši, ki delajo na področju urbanizma. Okoirono misli o vprašanih urbanizma jepodal tovariš Riko Jerman, o razpravi pa so razčistili še nekatera nejasna in konkretna vprašanja.

Iz razgovora posnemamo, naslednje glavne misli, ki narokujejo večjo zavzetost pri reševanju teh zadal in bodo morale spremeniti dosedanje prakso delovanja v tej smeri:

Dosedaj so večinoma vsa prizadevanja za urbanistično ureditev tako strujnih naselij kot podeželja bila v marsikem nepopolna in neučinkovita. To je povzročalo težave pri izgradnji, pri ukrepanju ljudskih odborov v kompleksnih primerih izgradnje, povzročalo je črne gradnje, nezadovoljstvo občanov, hkrati pa pogosto anarhičnost pri izgradnji, podražitve komunalnih objektov itd.

Do vsega tega je prišlo zato, ker smo pri urbanizaciji ubirali sporedno, namesto glavno pot. Urbanistični programi so bili prej dodatki ali privesek urbanističnim načrtom, namesto da bi bilo narobe, marsikateri urbanistični načrt je bil začet na arhivskih zaradi tega, ker je bil začet na napačnem koncu, ker ni bil izdelan na osnovi programa. To pa pomeni, da je prenekateri milijon družbenih sredstev dobesedno zamrznil.

Na posvetu je bilo jasno povedano, kaj predstavlja urbanistični program. Le-ta ne more biti zgolj proizvodov še tako sposobnega tima urbanistov in arhitektov. To je zbir vseh različnih potreb in analitičnih predvidevanj o razvoju nekega kraja. Pri pro-

gramiranju morajo sodelovati tako ekonomisti, kot sociologi, kulturniški krogi in naposled vsa javnost. Treba je najprej vedeti kaj hočemo, da bodo potem kreatorji urbanistične ureditve imeli izhodišče kako oblikovati. Nesmotno in neučinkovito pa je, da že od samega začetka pričakujemo od kreatorjev vse. Tako navadno nastanejo idejni osnutki, ki se pozneje izkažejo močno odmaknjeni od dejanskih potreb in življenjskih silnic razvoja.

Na posvetu so veliko govorili tudi o črnih gradnjah. Le-te so in ostanejo zlo, so negativne in skrajno škodljiv družbeni pojav. Toda hkrati je treba priznati, da je njihova vzročna podlaga različna in skoraj v vseh primerih vezana na neurejenost urbanističnih vprašanj.

Del črnih gradenj ima tako imenovano socialno osnovo. Priliv v mesta, ki ne razpolagajo z zadostnim stanovanjskim fondom, sili nekateri ljudi k črnim gradnjam, ker je bivanje poleg prehrane najvažnejši življenjski problem. Ta življenjska nuja povzroča:

— Da nekateri ljudje spričo šibkih materialnih možnosti ne morejo ugoditi vsem zahtevam predpisov v urejenih gradbenih okoljih.

— Da ljudje, ki iščejo v gradnji svojo rešitev, ne dobijo gradbenih dovoljenj, parcel.

— In ker nekateri ne zmorejo pred-

pisanega komunalnega prispevka in se zadovoljijo z časno, provizorno rešitvijo v črni gradnji.

Tam, kjer ti problemi ostajajo, bo treba več prožnosti, več prilagodljivosti. Zakaj bi mesto, kot je Celje, ne imelo na periferiji rezervirane parcele za take graditve, ki bodo počasi in s skromnimi zahtevami gradili stanovanja? Takim naseljem bi mogoče z nižjimi zahtevki ali pa časno brezplačno v bližini pripeljali vodo in kanalizacijo. Ne zmore vsak gradnje na »otoku«. Nekdo je zmožen zbrati milijone za gradnjo, drug nekaj stotisočev. Če bodo občine posebej za ta problem, potem bo bolj proti anarhičnosti, proti črnim gradnjam lahko uspešen. Danes pa je težko ukrepati in zgolj odbijati prošnje. Če rečemo tu ne smes graditi, potem je treba reči tudi, da tam in tam pa lahko, pod pogoji, ki so za interesen-ta zmožni.

Tudi do izjemnih gradbenih dovoljenj dostej nismo imeli pravega odnosa. Izjemne gradnje bi morale biti najdražje. Izjemnost je iskanje posebnih ugodnosti. Zemanjšanje, naj varja večji gostoti naseljenosti, naj ima tudi tako ceno. Kdo hoče sredi goste naseljenega kraja imeti velik vrt in privilegij individualne izoliranosti, naj to tudi plača.

Govorili so tudi o neprožnosti ukrepanja zoper legalne toda izjemne gradnje. Ljudje zemljišča dedujejo, kupujejo poceni, bežijo iz območij, kjer je uveden komunalni prispevek. Take parcele sredi polj je treba zamenjavati za parcele v gradbenih okoljih, če je treba tudi na osnovi ureditve premoženjsko-pravnih zadev.

O vseh teh problemih bodo občinski odbori v bodoče morali bolj poglobljeno razpravljati. Nujno je, da povsod izdelajo urbanistične programe, na osnovi teh pa bdišni kompleksne, ali pa detajlne načrte. Tudi množico zazidalnih okolšev je nerelano. Treba je stremeti za naselji, ki bodo v perspektivi imela vsaj 2.000 prebivalcev. V tem niso samo vprašanja cenejših komunalnih ureditev, gre tudi za probleme družbenega standarda in ne nazadnje za probleme družbeno-politične narave kot so stanovanjske soseske z vso njihovo družbeno, politično, kulturno, športno, zabavno perspektivnostjo.

J. Krašovec

SEKRETAR OKRAJNEGA KOMITEJA ZKS CELJE TOVARIŠ FRANC SIMONIČ — MLADINI:

Več mladih na odgovorne položaje

V petek dopoldne se je v mali dvorani Narodnega doma sestala okrajna mladinski politični aktiv. Zbranim je govoril sekretar okrajnega komiteja ZKS Franc Simonič, ki je kasneje odgovarjal tudi na vprašanja v zvezi z gospodarsko in družbeno-politično problematiko.

Tovariš Simonič je prvi del svojega izvajanja posvetil gospodarstvu. Ko je govoril o velikih uspehih, ki smo jih v gospodarstvu dosegli v letih po vojni, je opozoril tudi na nekatere slabosti. Tako je dejal, da se je v mnogih gospodarskih organizacijah osnovni princip nove delitve osebnega dohodka — vsakomur po njegovem delu — izjalovil. Medtem, ko so ponekod težili za uravnilovko in to težnjo utemeljevali s trditvijo, da imamo vsi ljudje enake zahteve, pa so drugod marsikje izdelali tak sistem nagrajevanja, ki je dopuščal izredno velike razpone. Razumljivo je, je dejal tovariš sekretar, da bodo razlike med dohodki posameznih proizvajalcev sicer še obstajale, toda ne glede na to je

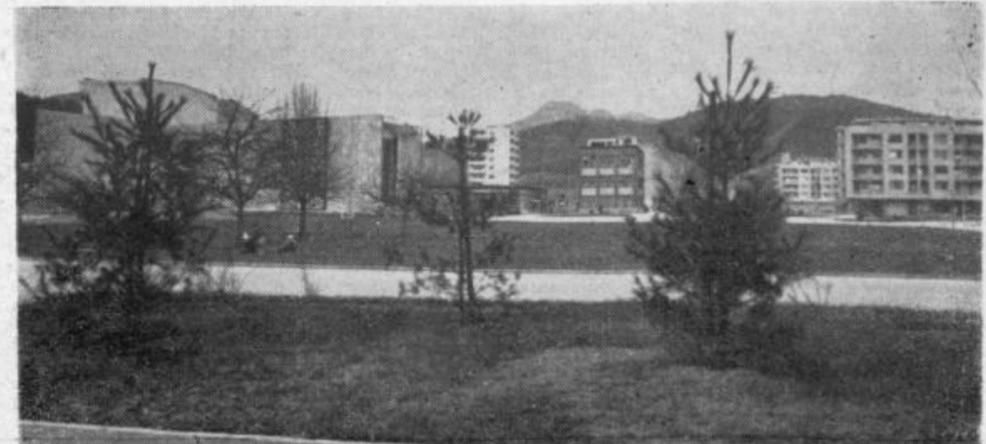
treba vsakomur zagotoviti vsaj minimalni življenjski standard. Podobno je tudi z razlikami pri nagrajevanju v različnih podjetjih iste panoge. Ne bilo bi prav če bi zahtevali, naj bodo v podjetju osebni dohodki enaki kot v drugih podjetjih iste panoge, če je dejansko kolektiv bolj prizadeven. Prav tako pa bi bilo napačno, če bi ob tem zašli v skrajnosti. Dohodki v gospodarskih organizacijah se naj povečujejo v skladu z večjo prizadevanostjo, ne pa na račun navijanja cen.

Da bi zagotovili tako stanje, je bilo potrebno sprejeti nekaj administrativnih ukrepov. Zdaj so ponekod sprožili razprave o tem, da je bila decentralizacija in demokratizacija pri nas preuranjena in da bomo v naslednjih mesecih stopili korak nazaj. Toda resnica je ravno obratna — ti ukrepi hočejo resnično demokratizacijo še bolj utrditi in bodo veljali vse dotlej, dokler ne bo to zagotovljeno. Za pa nekateri naši ljudje niso videli bistva problemov, ki so pred nami. Čeprav

na primer prevelikih razponov v plačah, zlorab položajev, zapravljajanje sredstev in podobnih deformacij, ki smo jih ponekod opazili, ne gre podcenjevati, to vendarle v trenutni situaciji ni najpomembnejše. Bolj zaskrbljujoča kot to je proizvodnja.

Ko je tovariš Simonič govoril o nalogah, ki stojijo pred delovnimi kolektivi, je poudaril, da naš čas ne zahteva samo predanih ljudi, temveč predvsem take, ki se znajo v resnici tudi boriti za boljše izvajanje vseh delovnih ljudi. In v tem, je dejal, je največje poslanstvo mladine. Mlade strokovnjake je treba odločneje in hitreje uvajati na nova, odgovorna delovna mesta in čeprav mora biti odnos do starejših proizvajalcev human, naj bo uveljavljanje mladih v gospodarstvu nujen in vsakdanji pojav.

Ko je tovariš sekretar ob zaključku govoril o mladih ljudeh, je dejal, da mladina še ni bila nikoli tako kot zdaj zainteresirana za družbene pojave. Res je, da se nekoliko manj odločneje vključuje v njihovo reševanje, prav gotovo pa ni le sama kriva za to. Prav bi bilo, da bi mladi ljudje hitreje zavzemali vodilne položaje ne samo v proizvodnji, temveč v našem življenju na sploh.

Novo Velenje je urejeno mesto, ker je nastalo na temeljih razvojnega programa

VREME

Približno od 7. do 17. junija pretežno lepo vreme, v ostalem nestalno s pogostimi padavinami in ohladitvami. Dr. V. M.

Na prvem mestu omenimo pomembno delo našega zunanjega ministra v državah zapadne poloble. V Latinski Ameriki je vrsta ključnih držav. Bolivoja, Čile, Brazilija, zraven še Mehika ob njegovem obisku izrazila jasno voljo po pravičnih načelih v mednarodnem sodelovanju, predvsem pa po tesnejšem sodelovanju manj razvitih držav, ki bi jih gospodarska integracija razvitih dežel rada pritisnila ob steno po stari imperialistični dilemi: kdor ni z nami, je proti nam. Vse te države sprejemajo naše zunanje-politične koncepte o pomiritvi in omilitvi bloksovskih nasprotij. Popović pa je obiskal tudi Kennedyja. Ruska in njgov State Department, da bi prav tu opredelil naša neodvisna stališča v svetu. To neodvisnost naših stališč je močno podčrtal George Kennan, eden od tistih Amerikancev, ki dobro pozna socialistične dežele in dobro ve, da socializem pri svojem napredovanju ne računa s topovi. To je pred leti tudi odkrito zapisal. Načelo, kdor ni z nami je proti nam, je zadnje čase po beogradski konferenci posebno poudarjala Zahodna Nemčija s svojo Hallsteinovo doktrino in s tem močno oplinjala tudi na ZDA. Ta doktrina je naravno kaj lahko zrasla iz zemlje fašizma in totalitarizma. Navajeni so je že in z njo so strahovali svet celih 12 let, pa bi ga radi še.

To se vidi prav dobro iz Straussove trditve v Revue Militaire Générale, da bi Zahodna Nemčija z atomskim orožjem zastraševala sodjetske vojaške sile. Enako meni Hitlerjev general, danes visok atlantski vojvoda Speidel. In to istočasno, ko je bil justiciran Eichmann, ne da bi priznal svojo krivdo. Čemu le? Ko pa mu je bilo verjetno zelo dobro znano, da je fullonska politika izpolnitev Goebbelsovih želja in računov, le s tem razlokom, da je nimajo v rokah nacisti. Osebnost odgoornost Eichmannova in slehernega človeka ne preneha, čeprav je sistem še tako totalitar. Nosilci sistema so ljudje, vsak nekaj podpira, ta več oni manj, vsak nekje deluje in se s tem uresničuje, da rabimo Sartrovo besedo iz njegovih najbolj krvavo resničnih dram o osebni odgovornosti.

Postavimo; današnja razorožitevna Zeneva: Poročajo, da izdenblokovske države prekinjajo ogenj, ker so pozicije obeh zopernikov v neresljivi remis-poziciji. Nobeden ne more imeti prav, če je namreč visoko posajeni cilj svetovne pomiritve realen. Če je, potem je treba s prepričanjem vsaj nehati, če ga že ne moremo pregnati s sveta, se zediniti za premirje, da res ne pride do svetovne katastrofe. Tragika je v tem, ker se zopernika ne zedinita niti v tem, da se ne moreta sporazumeti, čeprav pamet govori za sporazum.

Ko je v Ženevi prauzpravil že odzvonilo, že onaprej odzvanja tudi razgovorom med ZDA in SZ zaradi Berlina. V Ženevi je bilo že onaprej rečeno, da sporazum ni mogoč zaradi francoskega stališča, tu pa je spet na razpolago francosko stališče, da ZDA ne bi smele imeti edine kompetence, da samo one odločajo, kdaj bo prišlo do atomskega obračuna. Evropa že sama ve, kdaj bo to potrebno, ZDA pa so tu samo zato, da Evropo branijo, ker jo zaradi svojih interesov pač morajo. Če je tako, potem ameriško-ruski razgovor ne more priti daleč od vremen. Rusk sicer pričakuje, da se bodo stvari v Franciji spremenile, to pa odlaga rešitev berlinskega vprašanja spet za nedolgočasen čas in s tem ustvarja razloge za nezaupanje, prestižna vprašanja, skratka vse prej, kot osnove za pomiritev.

Kako je del Francije, ne sicer francoskih množic, a vendar zelo uplone Francije res slabo pripravljen na sporazumevanje, se vidi tudi iz računov OAS. Francija je res marsikaj zgradila v Alžiru, a ne iz dobrote, ampak zaradi svojih ekstraprofitov. Če OAS zdaj te stvari požiga, le razkrinkava bistvo kolonializma in imperializma. Če je sen de Gaullov vzpostavil nov francoski imperij, ki naj bi kot ptič Feniks sprhvalil iz ruševin starega, ga ne bo vzpostavil ne zlepa ne zgrda. Posrečilo se mu je morda razklati afriško skupnost neodvisnih držav, ta afriška nesloga pa bo gotovo še bolj jasno začrtala, kam mora iti pot osvojenih držav.

T. O.

Državljan - uprava

UPRAVO ČIM BOLJ PRIBLIŽATI LJUDEM

Ceprav so nekatera temeljna vprašanja položaja, organizacije in vsebine dela javne uprave rešena s predpisi, ugotavljamo, da oblike in metode dela v organih državne uprave in javnih služb v odnosu na državljane večkrat zaostajajo za splošnim družbenim razvojem in da pogosto niso v skladu z vlogo in položajem uprave in državljanov v našem družbeno političnem sistemu. O takšnem stanju govorijo nekateri negativni pojavi v odnosu med javno upravo in državljani, kot so n. pr. nepotrebna kompliciranost in počasnost postopka, nezadostno informiranje državljanov o njihovih pravicah in dolžnostih, način realizacije pravic in dolžnosti, vrste pred okenci, sprehajanje strank, nepravilen odnos posameznih uslužbencev do državljanov, pa tudi državljanov do uslužbencev.

Temeljno načelo, ki velja za odnose med javno upravo in državljani v našem družbeno političnem sistemu, je dosledna uporaba zakonov in drugih zakonitih predpisov. Nekateri negativni pojavi so samo zunanja manifestacija kršitve načela zakonitosti, bodisi da gre za kršitev zakona na škodo ali v korist posameznikov v škodo družbene skupnosti. Tudi pravni formalizem in togost pri odločanju o pravicah in dolžnostih državljanov povzročata podobne posledice kot očitna kršitev zakona, ker otežkočata in včasih tudi preprečujeta pravočasno in pravilno realizacijo teh pravic in dolžnosti. Zato mora biti načelo zakonitosti izhodiščna točka pri ugotavljanju in reševanju vseh problemov, ki se pojavljajo v odnosih med upravo in državljani.

V okviru splošne aktivnosti za izboljšanje organizacije in metod dela v javni upravi so bili doseženi nekateri lepi uspehi tudi v odnosih med upravo in državljani. Tako so v mnogih občinskih ljudskih odborih (v celjskem okraju povsod razen v Mozirju in Smarju) ustanovili sprejemne in informacijske pisarne, službo pravne pomoči državljanom, službo za prošnje in pritožbe itd. Poleg tega je pri večini občinskih odborov ustanovljena služba za organizacijo in napredek poslovanja. Posebno pozornost posvečajo racionalizaciji posameznih služb, zlasti tistih, ki imajo najbolj pogoste stike z državljani. Načeto in delno rešeno je tudi vsklajevanje delovnega časa s potrebami državljanov s tem, da so ljudski odbori uvedli delovni čas v popoldanskih urah vsaj enkrat na teden. V preteklem obdobju so nekateri ljudski odbori izvedli anketo o mišljenjih in predlogih državljanov v zvezi z delom uprave.

Tudi v ostalih službah so precej storili za približevanje državljanom, za izboljšanje kvalitete svojih uslug ipd. Tu naj omenimo novo organizacijo zdravstvene službe, svobodno izbiro zdravnika, pospešitev nekaterih postopkov za realizacijo pravic iz socialnega zavarovanja itd. Navzlic temu se v teh ustanovah še zmeraj pojavljajo razni problemi in slabosti v odnosih do državljanov.

PRIZADEVANJA,

ki zaslužijo največja

pozornost

ZAPIS S SPOMENIKA NA LJUDSKEM ODBORU KONJISKE OBČINE

Prijeten pominek s tajnikom, pozneje pa še s podprednikom ljudskega odbora konjske občine tov. Jančičem in Suceim ni opozoril samo na bližnje zasedanje obeh zborov ljudskega odbora, temveč tudi na nekatere druge ukrepe, ki se jih ljudski odbor loteva, da bi na eni strani čim bolj približal delo upravnih organov državljanom na drugi pa, da bi se prav tako vključil v splošno težnjo po varčevanju na vsakem koraku.

Zlasti kar se tiče štednje, tako proračunske kot investicijske je dejal tov. Jančič, bo na bližnjem zasedanju ljudskega odbora veliko govora. Tako bo svet za gospodarstvo posredoval poročilo o gibanju gospodarstva v prvih petih mesecih letošnjega leta ter predlagal vse korake, ki bi jih naj delovni kolektivi osvojili ne samo v cilju čim boljšega izpolnjevanja planskih na-

Tudi predpisi večkrat določajo po nepotrebnem kompliciran postopek, obvezujejo državljane k iskanju raznih in številnih potrdil itd. Tudi to je eden od temeljnih vzrokov za nepotrebne zamude časa.

Nova ustava bo še bolj utrdila vlogo državljanov in proizvajavca kot osnovnega činitelja in nosilca našega družbenega razvoja. Zato in zaradi pojavov, ki smo jih prej navedli, se je začela akcija z nazivom »državljan-uprava«. Naziv akcija ni najbolj posrečen, saj ne gre za delo, ki bo končno v nekaj mesecih, ampak za stalno prizadevanje, da bi se izboljšali vsi odnosi, ki izhajajo iz kompleksa odnosov med državljani in upravo. Bistvo akcije je v tem, da se bodo vsa prizadevanja na področju izboljševanja

organizacije in metod dela organov državne uprave in ustanov javnih služb usmerila v reševanje problemov, ki nastajajo med državljani in upravo.

Posebno pozornost bo treba posvetiti tudi izbiri uslužbencev, ki imajo neposredne stike z državljani ter dvigu družbeno političnega in strokovnega znanja.

Vsi občinski ljudski odbori so ustanovili posebne komisije, ki sestavljajo svoje delovne programe. Ljudski odbori pričakujejo, da bodo v teh prizadevanjih tudi državljani sami mnogo storili, zlasti s tem, da bodo dajali predloge, ugovore in pritožbe konstruktivnega značaja. Velik prispevek pa se pričakuje tudi od družbeno političnih organizacij, še posebej od socialistične zveze.

J. Z.

Pomoč res na vsakem koraku

Kot je pokazala šesta redna seja Obrtno komunalne zbornice za celjski okraj, ta forum ni ostal brezbrizen in prekrizanih rok ob nalogah, ki jih je narekovalo vsklajevanje osebnih dohodkov in skladov v obrtnih in komunalnih podjetjih. Res je, da zbornica nima pravice, da bi se vmešavala v probleme, ki so stvar in naloga kolektivov; ima pa pravico in dolžnost, da kolektivom svetuje in pomaga ter po potrebi tudi opozarja na morebitne pomanjkljivosti.

Poročilo o delitvi čistega dohodka v obrtnih in komunalnih podjetjih celjskega okraja v lanskem letu ter primerjava, kako se razmerja o delitvi tega dohodka na sklade in osebne prejemke kažejo v letošnjem letu, seveda v primerjavi z lanskimi pokazatelji, sta pokazali, da bo takšna pomoč zbornice ne samo potrebna, ampak tudi

nujna. V povprečju so obrtna podjetja celjskega okraja namenila lani za sklade 20,4 odstotka čistega dohodka, komunalna podjetja pa nekaj več — 22,9 odstotka. Od 128 podjetij jih je bilo lani devet takih, kjer so imeli v povprečju (povprečja ne povedo vsega in niso najbolj verodostojno merilo o gibanju osebnih dohodkov, opomba pisca) do 15.000 dinarjev osebnih prejemkov. Ti primeri so se nanašali na šiviljski ter čevljarški obrat ter na en primer frizerske delavnice in gradbene enote. Podjetij, kjer pa so v povprečju (že spet ta povprečja) zabeležili nad 30.000 dinarjev osebnih prejemkov na zaposlenega, je bilo v obrti 15, v komunalni pa eno. Največ je bilo takih, kjer so se osebni prejemki v povprečju gibali od 20.000 do 25.000 dinarjev in sicer v obrti 41, v komunalni pa štiri.

Nekateri podatki za letošnje leto govori, da so tu in tam rušili razmerja med osebnimi dohodki in skladi na škodo skladov. Četudi ne gre za kritične primere, ugotovitve vendarle zahtevajo temeljite analize in preudarnost ob proučevanju slehernega primera posebej. Če kjerkoli ne, potem prav v obrti in komunalni ni moč metati vseh podjetij v en koš ter vsa gledati in obravnavati z enega stališča. Zdi se celo, kot da je vsako podjetje primer zase, zato ga bo treba tudi kot lakega in brez receptov od drugega obravnavati. Gre za tako različne proizvodne, delovne in ostale pogoje, da pravilo enega podjetja ne velja za drugega. Zato je tudi zahteva zbornice, da bo treba vsako podjetje proučiti posebej in za vsak primer ugotoviti, kje so vzroki določenih slabosti in pomanjkljivosti, edino pravilna in umestna. To načelo bo spremljalo zbornico tudi ob pomoči, ki jo bo dajala občinskim komisijam, oziroma njihovim podkomisijam za vsklajevanje osebnih dohodkov.

Ob obravnavi najvažnejših nalog pa sta se uveljavila še dva imperativa, ki sta verno zdvala sedanjega časa: gre za dosledno izpolnjevanje predvidenih planskih obveznosti in za zahtevo, da je vsakršno zviševanje cen obrtnih in komunalnih storitev nevzdržno. —mh

NAZAJ NA STARO MESTO

Ko so pred leti v Slov. Konjicah urejali jarek skozi mesto, so med drugim odstranili star spomenik, ki je stal sredi mesta. Zdaj, ko je cesta že urejena, ga bodo postavili na prejšnje mesto.

V. L.

PRODAJA VIN »NA ČRNO«

V konjski občini se je precej razširilo število nedovoljenih vintočev, v katerih posamezniki prodajajo večinoma iz drugih republik uvoženo vino. Seveda za to nimajo ustreznih dovoljenj. Organi, ki so za to pristojni bodo poskrbeli, da se bo njihovo število zmanjšalo.

V. L.

RAZVESELJIVA BILANCA

Po podatkih Gostinske zbornice se je v zadnjih letih znatno povečala prodaja sadnih sokov. Medtem ko so v gostilnah celjskega okraja prodali 1959. leta vsega skupaj približno 41.000 litrov sadnih sokov, so jih lani že 570.000 litrov.

Pravijo, da bi se lahko prodaja sadnih sokov še povečala, zlasti še, če bi zanje pokazali več zanimanja vsi gostinski delavci in če bi bila tudi cena sokov bolj primerna.

KAKO DOLGO ŠE

Ogorčenju, da so pristojni organi zavrnili gradnjo trgovskega paviljona zagrebške tovarne konfekcije »Naprijed« v Celju, so na torkovi seji upravnega odbora Obrtno komunalne zbornice v Celju dodali še eno »cvetko«, ki prav tako daje misliti, da z odobranjem in dodeljevanjem lokacij za posamezne objekte v celjskem mestu nekaj ni v redu. Sicer pa, takšno je mnenje laikov, morda imajo strokovnjaki drugačne poglede? Naj povedo!

Obrtno podjetje »Steklar« v Celju si je z velikim prizadevanjem kolektiva prištedil določena sredstva, s katerimi bi lahko začelo ne samo misliti, ampak tudi graditi nove prostore. Pobudo za takšno gradnjo so narekovali okolnosti, v katerih dela to obrtno podjetje. O gradnji prostorov

za nove delavnice in podobno, o načrtih tega kolektiva smo v našem listu pisali že pred dobrim letom, ko smo poročali o obnem zboru sindikalne podružnice tega podjetja. Od takrat, ko se je rodila pobuda in ko so pri Steklarju začeli uredničevati to zamisel, je poteklo že leto in več, vendar zaželenega in pričakovanega rezultata še ni. Zakaj? Kot rečeno, so na seji Obrtno komunalne zbornice za celjski okraj ugotovili, da samo zaradi tega ne, ker pristojni organ ljudskega odbora še ni izdal lokalnijskega odobrenja.

Na seji zbornice so rekli, da je zdaj mera že polna in da naj občinski možje ne bodo preseženi ali užaljeni, če bo to pa še katero drugo obrtno podjetje začelo misliti na gradnjo svojih obratnih prostorov kje drugje, v kakšni občini. Primer Steklarja menda ni edini.

Motiv s Trubarjeve ulice v Celju

PROSTI DAN

Treba pa je povedati, da stremljenja po čim boljših odnosih upravnih organov z državljani pri nas niso nova, saj smo jih že zdavnaj spoznali. Temu primerno smo posvetili največjo pozornost zborom občanom, ustanovili sprejemno pisarno, ki so jo naši ljudje pozdravili z velikimi simpatijami itd. Na bližnji seji ljudskega odbora bo govora še o ustanovitvi službe pravne pomoči, nadalje službe za prošnje in pritožbe ter nazadnje še posebne službe, ki bo proučevala organizacijo in metode dela. S to službo želimo pomagati vsem, ki jih tare ta problem.

Treba pa je povedati, da stremljenja po čim boljših odnosih upravnih organov z državljani pri nas niso nova, saj smo jih že zdavnaj spoznali. Temu primerno smo posvetili največjo pozornost zborom občanom, ustanovili sprejemno pisarno, ki so jo naši ljudje pozdravili z velikimi simpatijami itd. Na bližnji seji ljudskega odbora bo govora še o ustanovitvi službe pravne pomoči, nadalje službe za prošnje in pritožbe ter nazadnje še posebne službe, ki bo proučevala organizacijo in metode dela. S to službo želimo pomagati vsem, ki jih tare ta problem.

Gotovo je, je nadaljeval tovariš tajnik, da bo precej pozornosti na seji ljudskega odbora vzbudilo poročilo sveta za notranjo politiko o kaznovanih politikih vseh ugotovljenih primerov prodaje in žaganja lesa »na črno«.

Na prihodnji seji ljudskega odbora pa si bodo sledila še poročila sodnika za prekrške komisije za higiensko tehnično varstvo, nadalje bo treba v nekaterih točkah popraviti in vskladiti odlok o javnem redu in miru in podobno.

Skratka gre za vprašanja, ki bi morala vzbuditi veliko pozornosti ne samo pri odbornikih, ampak zlasti še pri občanih.

Treba pa je povedati, da stremljenja po čim boljših odnosih upravnih organov z državljani pri nas niso nova, saj smo jih že zdavnaj spoznali. Temu primerno smo posvetili največjo pozornost zborom občanom, ustanovili sprejemno pisarno, ki so jo naši ljudje pozdravili z velikimi simpatijami itd. Na bližnji seji ljudskega odbora bo govora še o ustanovitvi službe pravne pomoči, nadalje službe za prošnje in pritožbe ter nazadnje še posebne službe, ki bo proučevala organizacijo in metode dela. S to službo želimo pomagati vsem, ki jih tare ta problem.

-an

Vse bolj živahno

Pred dnevi je bilo v Celju posvetovanje članov občinskih komisij za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka, kateri je prisostvoval tudi sekretar republiške komisije tovariš Rado Miklič. Posvetovanja so se udeležili vsi predsedniki in tajniki občinskih komisij — razen tega pa tudi nekateri člani komisij.

Posvetovanje je imelo dvojni pomen. V prvem delu so se pomenili o nekaterih posebnostih, v drugem pa so podrobno obravnavali nekatere posebnosti metodologije delovanja in tudi izračunavanja pa preverjanja podatkov, ki jih v dokumentacijah pošiljajo gospodarske organizacije.

Udeleženci posveta so povedali, da je večina gospodarskih organizacij pravilno razumela smisel ukrepov, ki jih je začrtal Zvezni izvršni svet, da pa so velike težave z malimi podjetji, ki nimajo niti strokovno usposobljenih kadrov, da bi zadevo s strokovne strani uredili, niti pri njih ni zaslediti potrebne aktivnosti. Zdi se, da se manjše gospodarske organizacije (to velja enako za trgovino, obrt in gostinstvo) vse preveč znova zanašajo na pomoč zbornice. Menili so, da bi taka rešitev tega problema bila napačna, kajti mnoge anomalije v manjših podjetjih so tudi rezultat vzorčnih pravilnikov o delitvi čisti

stega dohodka in osebnih dohodkov. Istočasno pa se jasno začrtuje slabost iz zadnjih let, namreč da delavsko samoupravljanje v malih kolektivih vsebinsko ni raslo tako hitro kot v industrijskih gospodarskih organizacijah. Vendar bi se tokrat brezpogojno tudi v malih kolektivih morali nasloniti na organe delavskega samoupravljanja in na kolektive. Razen tega pa velja pripomniti, da zbornice sicer lahko

pomagajo kolektivom, da pa nimajo pri tem delu prav nobenih pristojnosti.

Razen tega so udeleženci na posvetovanju povedali, da v nekaterih občinah ne sprejemajo dokumentacije brez ustreznih analiz. S tem skušajo in v veliki meri jim je tudi uspelo, odstraniti formalizem pri tem delu. Ugotovili so tudi (to zlasti velja za šoštanjsko občino), da so ob taki praksi o analizah po-

tem razpravljali tudi delavski sveti in delovni kolektivi. Istočasno pa v žalski občini ugotavljajo, da so se podjetja preveč zadovoljila z uradno dokumentacijo, saj je do tedaj to oddalo devet podjetij in le dve sta o teh problemih razpravljali na delavskem svetu.

Posebno podrobno so obravnavali tudi vprašanje strokovnega obdelovanja ustreznih analiz in pa dejstvo, da je v nekaterih kolektivih zadeva zaenkrat ostala v krogu vodilnih in strokovnih oseb. Na posvetovanju so menili, da to v prvem obdobju ni napačno, kajti gotovo je, da morajo analize narediti strokovnjaki, da pa nikakor ne sme ostati pri tem, temveč da morajo o vseh analizah razpravljati delavski sveti. Istočasno so poudarili, da obravnave na delavskih svetih in v kolektivu ne smejo sloneti na kopici števil, ki bi zaradi preobsežnosti tudi lahko zameglile osnovne probleme.

Občinske komisije — razen celjske — so potožile na premalo aktivnost sindikalnih organizacij v podjetjih, ki bi morale biti pobudnik za pripravo vse širših razprav v kolektivu.

Zanimiva je tudi ugotovitev, da se je tudi v nekaterih večjih podjetjih zadeva zataknila, in sicer predvsem tam, kjer so pokazatelj gospodarskega uspeha negativni rezultat. Tu namreč obstaja bojazen, da bodo spričo kratkega roka nekatere gospodarske organizacije, da bi prešle to obveznost laže, čakale na zadnji termin, ko bo potrebno proučiti precej dokumentacij. Vendar so v takih kolektivih vodilni ljudje ali pa strokovna služba v zmoči. Kajti komisije bodo podrobno pregledale vsak posamezen primer in je špekulacije na ta račun dejansko neumestna. Umestna pa je odkrita beseda v kolektivu in jasno stališče za vnaprej.

V soboto je odšlo na Krk v počitniški dom v Baški 90 predšolskih otrok. Z otroki so odšle vzgojiteljice iz celjskih vrtcev, prav tako pa tudi dr. Saubahova, ki bo imela nad cicciban zdravstveni nadzor in nego. Ob slovesu je bilo solza in prijetnih skrb. Toda nepravilno. Reporter, ki je otroke spremljal do Ljubljane, je spoznal, da so se otroci silno veselili snidenja z morjem, da so pri Tremarjih pozabili na dom. Zlasti tisti malčki, ki so vajeni kolektiva v vrtcih, so bili razigrani. Iz Baške so sporočili, da so prav vsi otroci brez vsakršne težave prispeli na cilj, da je tam doli vreme neprimerno lepše kot pri nas. V sporočilu seveda ne manjka toplih pozdravov in košev poljubčkov mamicam in očkom. Pripominjamo še to, da povprečno na skupino desetih otrok pride po ena vzgojiteljica, da je prehrano načrtovala Otroška poliklinika in da bodo otroci, ki so šli v kolonijo, tudi iz zdravstvenih razlogov, deležni še vsakodnevnih zdravstvene nege.

To pa že ni morje! in ali morski pes laja?

V soboto zjutraj na celjski postaji... Devetdeset ciccibanov, toliko mamic in vsaj polovico očkov, pa še tete, sosede... Solze v očeh, to je razumljivo. Kolikokrat je katera od mamic rekla: O, saj si bom odpočila! Zdaj pa? Ali bo vse v redu! Sto in sto pomislekov, neizrečenih želja, pa tudi izrečenih, saj vzgojiteljice ne vedo koga bi poslušale...

Brzi vlak je pripeljal. Samo dve minuti je postanek. Toda organizacija je odlična. Dve vrsti otrok, vmes ob tiru prtljaga. Strojvodja je ustavil tako, da sta vrsti tik pred vrati rezerviranega vagona. V dveh minutah so bili otroci v vagonu in prtljaga skozi okno tudi...

Stroj je potegnil, stotine rok na peronu je pomahalo v pozdrav in ciccibančki odzdravljajo.

Do mostu na Polulah so otroci v skupinah pri vzgojiteljicah in kupejih. Aleš je jokal. Ne zato ker je jokala mamica. Zato ker ni našel svoje borše, ki je ležala v kupu prtljage. Tisti iz vrtcev so potegnili v čebet one, ki so prišli kot edinki od doma. Do Tremarj so se solze posušile. Tovarišice imajo polno skrbil:

— Tovarišica, jedel bi...
— Tovarišica, žejan;
— Tovarišica, lulat!
Pred obema toaletnima prostoroma je dren. Vrsta. Pri Tremarjih pred mostom vlak počasneje vozi. Deklica pri oknu misli, da bo obstal, da so na cilju. Pa je razočarana vzkliznila:
— To pa že ni morje! To je Savinja!
Kovčki gor. Kovčki dol. Borše se odpirajo. Cokolada hrusta, malinovček se pretaka. Dr. Saubahova pregleduje zdravstvene kartončke otrok. Vzgojiteljica Pavla vsklajuje piske. Razporejuje prtljago. Vse je v redu.
Po malem rosi po šipah, na katerih noski odtisujejo meglene odtise.

Tovariš Mile še spomni na »strašiško« stavo:
— Kaj pravite? Ali morski pes laja?
Otroci so za in proti...
Tovariš Mile stavi, da bo vsakemu kupil kokto, ki bo siljal lajanje morskega psa. Čas hitro mineva. V Ljubljani se z Miletom posloviva. Otroci se komaj zmenijo. Njihove očke so uprte ob progi v daljavo. Hrepenenje po sinjini morja, po toploti sonca, po kopanju, igri in veselju...
Jure

Plat zvona

Ko je na zadnji seji ljudskega odbora v Celju svet za notranjo politiko v predlogu za ureditev prometa v središču mesta omenil tudi bencinsko črpalko na Slandrovem trgu kot oviro prometa in poprišče mnogih nesreč, smo zvedeli:

— da podjetje »Jugopetrol« nasprotuje odstranitvi črpalke, ker je vanjo vložilo veliko sredstev (mislim, da je bilo govora o 16 milijonih, da nova črpalka na Ljubljanski cesti odvzema le povečan promet in da bo črpalko odstranilo šele, ko bo zgrajena nova na cesti proti Laškem.

Toda v razpravi so odborniki povedali:

— da je izračun o vloženi sredstvih bržčas pretiran. Ing. Pristovšek je povedal, da je črpalko zgradil nek

Avstrijec med zadnjo vojno in da le-ta toži svojo vlado za odškodnino, (morda zato, ker mu je garantirala varnost naložbe?)

— da je podjetje že pred leti (to je povedal nekdanji predsednik občine Andrej Svetek) obljubljalo odstranitev, čim bo postavljena nova črpalka na Ljubljanski cesti.

— da je črpalka ne samo ovira za promet ter kraj prometnih nezgod, temveč onemogoča, da bi Slandrov trg dobil tisti izgled, ki bi ga moral imeti.

Ali bo res treba uresničiti predlog odbornika, ki je dejal, da naj prometni organi namestijo pri črpalci znake, da je tu prepovedano ustavljanje, ter na tak način prepričati podjetje »Jugopetrol« o nujnosti, da črpalka na tem kraju ne more več ostati?

—ček

Najprej doma

Razumljivo je, da bomo v naslednjem obdobju morali spremljati delo posebnih komisij v gospodarskih organizacijah in delovanje občinskih komisij za kontrolo izvajanja predpisov o delitvi osebnih dohodkov in o notranji delitvi v gospodarskih organizacijah. Vendar je prav, če že na začetku pojasnimo in obravnavamo najprej naše podjetje. Posebno je zato, ker je eno med prvimi, kjer je delavski svet podrobno razpravljal o analizah poslovanja v preteklem obdobju in v prvih mesecih letos.

Delavski svet Celjskega tiska je najprej podrobno obravnaval nekatere zunanje vplive, ki so ustvarili ugodnejše finančno stanje. Proučili so tržne pogoje, vpliv trga na dohodek in čisti dohodek, nato še ugodnejše delitev in podobno. Ob tej priložnosti so menili, da je res v preteklem obdobju obstajalo mnenje, da je zgolj dohodek merilo gospodarnosti. To mnenje bi tudi sedaj morda težje premagali, če bi z nadrobniimi analizami ne opredelili vseh bistvenih elementov.

Kljub temu, da je delavski svet

že prej posvetil zaradi obnove tiskarne (kartonaže, novi stroji in podobno) neprimerno več sredstev kot pretekla leta, je delavski svet vseeno menil, da bo za razvoj podjetja neprimerno ugodnejše, če to razmerje še poveča, ker je tiskarska dejansko potrebna obnova. Vendar je delavski svet o teh problemih že razpravljal in je že tedaj ugotovil, da ne kaže deliti presežnih sredstev na osebne dohodke (ostanek po potrditvi zaključnega računa), kajti ekonomski pokazatelj bi lahko dali neugodno sliko in bi nastal namesto pozitivnega negativni političen učinek. Tedaj so člani že menili, da je boljše počakati, kot pa pozneje vračati sredstva za katera bi ugotovili, da spričo nekaterih poslovnih pogojev niso plod prizadevanja kolektiva. Delavski svet se je odločil, da ta sredstva prenese v sklade.

Istočasno pa so podrobne analize pokazale, da se je v tem obdobju bistveno povečala proizvodnost, in sicer predvsem zaradi pravilno izdelanih meril za ocenjevanje storilnosti in ekonomskega uspeha enot.

Delavski svet je tudi razpravljal o razponih v osebnih dohodkih. Obveljala je ugotovitev, da je tudi dosedanji zakoličen razpon 1:4,5 ustrezen. Vendar so sklenili, da bo posebna komisija delavskega sveta še natančneje proučila posamezna razmerja in predvsem nekatere merila ter osnove za izračun osebnih dohodkov, kjer so se pokazale slabosti. Sodili so namreč, da je potrebno te slabosti sproti odpravljati.

Kupi v trgovini, pije v gostilni...

Bilo je na občnem zboru Gostinske zbornice za celjski okraj. Med »cvetkami« je padla tudi tale, ki jo je v diskusiji povedla delegatka iz Smartnega ob Dreti:

— V našem kraju imamo gostilno in trgovino v eni in isti hiši. Ker pa nekateri gospodarski instrumenti delujejo drugače v trgovini, kot v gostilni, je znan primer, in ne samo pri nas, temveč tudi povsod drugod, da prodajajo steklenico piva v trgovinah za nekaj kovačev ceneje, kot v gostilnah. V Smartnem stane steklenica piva v trgovini 80 dinarjev, v gostilni pa 110. In to ena in ista. In kaj se zaradi tega dogaja? Naši gostje hodijo zdaj po pivo v trgovino, k nam pa samo, da ga v miru in pri mizi spijejo. Ali jih naj zaradi tega našenem?

— Ne tega res ni treba, je nekdo odgovoril na vprašanje. Predlagam vam le, da jim zaračunate pogrnjek, morda kar razliko, ki nastaja v prodajni ceni, to pa je v vašem primeru 30 dinarjev.

In komentar? Odveč je.

Ta nerodni faktor »K«

Res je, da se nekatera podjetja še niso znašla pri analiziranju lanskega letnega poslovanja in pri oceni notranjih elementov delitve v letošnjem letu. Priznati moramo, da obstajajo mnogi objektivni pogoji, da pa največkrat lahko ugotovimo, da so prav subjektivni pogoji ali še boljše slabosti vzrok za tako stanje. Istočasno pa so zlasti v velikih podjetjih začeli obravnavati to snov zelo analitično. Tako je tudi pravilno, kajti samo mehanski izračun po splošni formuli, ne da bi pri tem prišli do faktorja »K« s podrobniimi analizami pokazatelj

gospodarjenja je lahko le forma, oziroma formalnost, »ker je pač potrebno zadostiti predpisom!«

Toda brez dvoma je pri tem delu največja napaka lahko iskanje povprečnega faktorja zunaj podjetja, čeravno je jasno, da je le ta dejansko v preprostem indeksu izražena gospodarnost podjetja.

Zanimiv primer podobne napačne presoje dolžnosti delavskega sveta v tem trenutku zasledimo v enem malem gradbenem podjetju v celjskem okraju. Morda zaradi tega, ker nimajo ustreznih strokovnjakov, ki bi izdelali potrebne analize ali pa morda zato, ker gre zadeva tako najhitreje, so skočili do Ljubljane, kjer so dobili povprečni faktor in z njim potem obdelovali snov, ki jo predpisi zahtevajo. Seveda ustreznih analiz niso pripravili.

Ta primer — tokrat brez podrobne obdelave — je zanimiv predvsem zaradi tega, ker opozarja na največjo slabost, ki jo delavski svet gospodarske organizacije, oziroma strokovna služba naredi. Kajti, ob takem obravnavanju lanskega letnega poslovanja in analize za prvo obdobje letos, četudi bi zadevo obravnaval delavski svet, ne moremo imeti za stvarno, temveč za negativno in razdiralno.

Formula, po kateri gospodarske organizacije izračunavajo in PAVŠALNO ocenijo poslovanje, je vsakakor prekomplikirano, da bi lahko zahtevali od proizvajavca, da razume njeno vsebino. Čisto drugače pa je, če delavski svet obravnava sicer z malo števil problematiko in analizo poslovanja — storilnost, proizvodnost in ekonomičnost — če ocenjujejo pravilno ali nepravilno notranjo organizacijo dela in podobno.

Vse to pa jasno — tako kot v primeru malega gradbenega podjetja — odpade, če se zadovoljimo s povprečnim faktorjem in z njim s formulo pridemo do razmeroma znosnih rezultatov. Kajti gotovo je, da so to potem le računsko dokaj znosni rezultati.

Kritikarstvo KI ŠKODUJE ČLOVEKU

Ni skoraj bolj boleče stvari, kot če te ljudje začno obsojati po krivem in če si sam prepričan, da si delal pravilno pa da ti krivično pripisujejo grehe. To je namreč toliko bolj boleče, ker človek velja toliko kot ga drugi cenijo in kako ga ocenjujejo in na žalost ne tako kot se sam, čeravno navadno vsak sebe najbolje pozna.

Tako je dokaj odgovorni uslužbenec na sestanku kritiziral visoke dohodek direktorja Gozdnega gospodarstva. Številki ni vedel, zato je tudi njegova kritika bila pavšalna. Rezultat je bil ta, da so ljudje s sestanka odnesli še toplotno o stotisočkah. Muha je počasi prerasčala v slona in stotisočakov je bilo vse več.

In, zares, kaj so ugotovili inšpekcijski organi, ko so pregledovali bilančne podatke (te podatke natanko preverjemo — smo si pogledali tudi mi)! Povprečni osebni dohodek tovariša direktorja ni znašal nekaj sto tisoč dinarjev mesečno temveč 67 tisoč.

Tako bi s temi dohodki v

Celju bil komaj stoti na lestvici in marsikateri »trgovčič« bi bil pred njim, čeravno vodi podjetje, kjer je zaposlenih preko 500 delavcev.

Zanimiva pa je še druga ugotovitev. Namreč, da osebni sovražniki (ali recimo kandidati za to mesto) pridno ob raznih priložnostih še naprej iščejo v tem neupravičenem očitku užitek. Seveda jim to uspe le tam, kjer niso seznanjeni z dejanskim stanjem.

Vendar pri vsem tem pozabljamo na nekaj. Res je, da nihče ne more kratiti pravice kritike in tudi ne zastavljanja problema. Toda organizacija ali ustanova, če gre za javno raznih priložnostih še naprej iščejo v tem neupravičenem očitku užitek. Seveda jim to uspe le tam, kjer niso seznanjeni z dejanskim stanjem.

Vendar pri vsem tem pozabljamo na nekaj. Res je, da nihče ne more kratiti pravice kritike in tudi ne zastavljanja problema. Toda organizacija ali ustanova, če gre za javno raznih priložnostih še naprej iščejo v tem neupravičenem očitku užitek. Seveda jim to uspe le tam, kjer niso seznanjeni z dejanskim stanjem.

V 74. letu svoje starosti je preminul 22. maja 1962 v celjski bolnišnici sodnik Jakob Božič.

Njegov rojstni kraj je lepi Gornji grad. Njegovi starši so imeli tam malo trgovino in tu je vzrasel sin Jakob v skromnih razmerah. V tej skromnosti in z izredno marljivostjo je kental brez tuje gnotne pomoči pravno fakulteto v Gradu, kjer je bil aktivni

član znanega slovenskega naprednega akademskega društva »Triglav«.

Kot narodno zaveden mož se je mnogo udeleževal v svojem poznejšem življenju zlasti v »Sokolu« in pri Planinskem društvu, saj je imel v Gornjem gradu Jakob znano planinsko družbo s Kocbekom na čelu okrog sebe. Kot dijak je obhodil menda vse znane slovenske gore.

Po končanih študijah se je posvetil sodstvu in služboval kot sodnik na raznih slovenskih okrajnih sodiščih, nazadnje pri okrožnem sodišču v Celju.

Bil je izredno temeljit, pošten, vreden in natančen v svoji sodniški službi, bil je poleg tega mirne narave, in kar je glavno, kot sodnik je bil vedno tudi — človek.

Njegovo zasebno življenje je bilo pri vseh teh njegovih številnih dobrih lastnostih veslozi srečno.

Po svoji fizični strukturi ni bil velik, a po svoji duši je bil Jakob Božič velik mož, vseobče spoštovan pri ljudstvu in pri svojih številnih prijate-

Ijih in znancih, ki ga bodo vsi obdržali v najlepšem spominu.

Po upokojitvi je še opravljal honorarno službo pri okrajnem zavodu za socialno zavarovanje v Celju. Tu je vse svoje dolgoletne pravne izkušnje uporabljal za rešitve naših socialno-zavarovalnih, čestokrat zelo zapletenih zadev.

V Celju smo se poslovlili od dragega pokojnika na mestnem pokopališču, nato pa drugi dan na pokopališču v Kamniku, kjer se je zbralo mnogo pokojnikovih prijateljev in znancev iz Ljubljane in Celja.

Tostran savinjskih planin je bil njegov rojstni kraj, na oni strani teh planin pa si je pokojnik izbral svoj zadnji dom, na lepem pokopališču v Kamniku.

Dr. M.

Rešitev bi lahko našli v podjetju

Komentar

Pred nedavnim je družbeno politične forume kakor določeni krog javnosti v Zalcu in deloma izven njega vznemiril primer, ki se je pripetil v Juteksu v zvezi z nekaterimi spremembami v delitvi dohodka. Medtem ko so prvi skušali zadevo razjasniti (in so jo tudi razjasnili) ob upoštevanju vseh okoliščin, so jo drugi »pojasnjevali« po »sistemu« natančnejšega in pretiravanja, s prizadevanjem, ki skuša običajno iz muhe narediti slona. Ne glede na to, da tudi ta poskus ni uspel, pa se zdi vredno osvetliti dejansko ozadje.

V čem je stvar?

V podjetju se je našel nekdo, ki je hotel po illegalni poti (ponoči) priti do določenih podatkov, ne zavedajoč se pri tem, da bi mogel priti do njih tudi kako drugače

namreč pri belem dnevu, ko posluje ustrezna služba. Avantura je uspela in tako je član kolektiva »svojim« odkritjem povzročil nepotrebno zmedo. Stvar se je še toliko bolj zapletla, ker je bil med tem časom vodilni uslužbenec odsoten, organizacije in organi znotraj podjetja, pa očitno niso bili toliko pozorni, da bi jo rešili v svojem okviru, se pravi v okviru kolektiva. Pri tem velja omeniti, da je sprožila pobudo za »akcijo« člana kolektiva zadnja revizija pravilnika o delitvi osebnega dohodka, ki jo je opravila ustrezna komisija skupaj z delavskim svetom podjetja. Oba organa sta namreč na osnovi analiz, ki so pokazale, da osebni dohodki prebijajo plačnico maso za 23 odstotkov, sklenila, da bodo v aprilu izplačali temu primerno nižjo akontacijo. S sklepom so se strinjali vsi, obvestilo pa je bilo 8 dni na oglasni deski. Potem je prišlo ponovno do revizije pravilnika, po katerem naj bi osebni dohodki znižali za 17 odstotkov. Tu pa se je porajala napaka, ker so hoteli dohodke znižati linearno in ker pač linearno zniževanje osebnih dohodkov bolj prizadevanje niže kakor višje dohodke. Vendar je res, da razponi v Juteksu niso bili postavljeni v nesorazmerjih. Tu bi bilo treba še zlasti upoštevati dejstvo, da je Juteks opravil svojo rekonstrukcijo z velikim deležem lastnih sredstev, pri čemer je ta sredstva prispeval iz osebnih dohodkov. Medtem ko so v podjetju znašali v zadnjih letih najvišji osebni dohodki okrog 35 tisoč di-

narjev, so bili v drugih sorodnih gospodarskih organizacijah skoraj še enkrat tolikšni. Občutno nižji kot drugod pa so bili tudi dohodki delavcev. Če pa je zdaj rekonstrukcija opravljena in če ekonomski izračuni utemeljujejo povečanje dohodkov, je logično, da dobi višje dohodke tisti, ki je poprej več prispeval — po znanem stavku: kdor skupnosti več daje, več od nje sprejema.

Problem linearnega znižanja dohodkov so sicer v Juteksu rešili vendar bi ga bilo lahko rešili tudi brez nepotrebnih razprav izven podjetja; če bi seveda samoupravni organi skupaj s sindikalno in partijsko organizacijo pristopili k reševanju. Zato ne bi mogli reči da je rešeno tudi tisto osnovno vprašanje, zapodeno v izvoru, iz katerega je vzniknil ta primer in iz katerega bi lahko kdaj drugič vzniknil kak drug podoben primer. Ta izvor pa je vsekakor v prešibkem organizacijskem kakor idejnem političnem delu v podjetju. Tam kjer je to delo urejeno in dovolj dejavno, je skoraj izključeno, da ne bi mogli rešiti še tako zamotanega problema brez pobud od zunanosti, in še celo brez takšnih »intervencij« posameznikov. Kdo je potemtakem kriv? Direktor? Ne, direktor, četudi vodilni uslužbenec je vendarle en sam človek, sicer odgovoren, toda v podjetju imamo razen njega še delavski svet in upravni odbor in imamo družbeno politične organizacije, skratka, kolektive. Vsi so skrivili! dhr

Ozka gela v Rogaški Slatini

Priljubljen kraj je Rogaška Slatina. Vsako leto prihajajo tja tuji in domači gostje. Vsak tretji gost letos je iz tujine, in to največ iz Avstrije. Najtežja pa je pot od Celja do Rogaške Slatine, kjer je cesta izredno slaba. V samem kraju pa predstavlja ozko grlo v prometu tudi železniška proga, ki teče skozi kraj, in to deloma celo

po glavni cesti. Pravijo, da ni dneva, ko se ne bi na tirih prerinil kakšen kolesar ali motorist. Večkrat pa se zagodzi cela vrsta avtomobilov, če pripuha vlak. Urbanistični načrt predvideva prestatitev sedanje proge, toda to bo terjalo velike investicije, ki jih še ne bodo kmalu zmogli.

Henrik Blazinšek 80 let

Naš celjski jubilar je svoj visoki osebni praznik dočakal zdrav in vzravan kljub viharjem, ki mu v preteklosti niso prizanašali. Pri tem je njegovo življenje bilo pestro po doživljajih, njegovemu ljudsko — prosvetno delo. v celjskem okraju pa bogata setev.

Henrik Blazinšek se je rodil 8. junija 1882 v Vitanju, a se je kmalu preselil v Vojnik, kjer so njegovi starši prevzeli posestvo bolnega strica. Tu je v šoli nanj najbolj vplival učitelj in pisec Tone Brezovnik. Zbudil mu je ljubezen do knjige in še posebej do pesništva. Leta 1896 se je vpisal v leto prej ustanovljene slovensko-nemške vzporednice na celjski gimnaziji.

Vojniku. Pot službe ga je peljala nato skozi Frankolovo in Prebold do Zibike pri Smarju, od koder ga je prva svetovna vojna potegnila v svoj vrtnec.

Ze poleti 1914 je prišel v rusko vojno ujetništvo, iz katerega si je ohranil zapisane spomine. Zivel je v taboriščnih zamljankah v Bljuku v Sibiriji, nato je delal pri kmetih, se kot delavec preselil v bližino Azovskega morja in nazadnje k sladkorni rafineriji v Korjukovki v Ukrajini. Medtem je doživel tudi oktobrsko revolucijo.

Nezadovoljen z razmerami v tedaj nemškutarskem Celju se je po treh letih prešolal v Ljubljano, kjer se je močno posvetil tudi petju in glasbi. Po 6 letih gimnazije se je z vso ljubeznijo odločil za učiteljski poklic, ki ga je dosegel po polletnem hospitiranju na vojniški šoli. Tu je sodeloval v pevskem zboru, ki ga je vodil Radoslav Skoflek, pa tudi z diletantni ob »Zupanovi Micki«, ki je bila prva gledališka igra v

Z drugimi ujetniki je nekoč prenočeval v samotni sibirski vasi Bistriki Istok, v njenem gledališču. Tu v velikih, lesenih, izredno bogato dekoriranih prostorih je nad odrom prebral napis: »Sejte dobroje, lepoje, večnoje!« To nenadejano srečanje s civilizacijo v Aziji mu je ostalo nepozabno.

Gradbena dejavnost

V. konjiški okolici bo letos nekoliko manj građen kot jih je bilo v preteklih letih. Pri stanovanjski gradnji bo vsekakor deležen precej sredstev iz stanovanjskega sklada 32 stanovanjski blok, vendar pa bo letos dograjeval le polovica stanovanj. V Zrečah nameravajo nadaljevati gradnjo nove šole, v Ločah pa se pripravljajo na dograditev. V načrtu za letošnje leto je bila tudi dograditev zdravstvenega doma, kjer bi nekatero prostore pridobila tudi podružnica zavoda za socialno zavarovanje. Spričo sedanjih omejitev pa ni izgledov.

Po treh in pol letih se je vrnil domov in se kot šolski upravitelj v Zibiki z navdušenjem oprijel dela. V revni občini je na svoje stroške postavil gledališki oder in vadil igre. Ustanovil je mešani, moški in mladinski pevski zbor in jih vodil. Organiziral je tu prvo mladinsko knjižnico. Tudi zibiški učiteljski pevski kvartet se je javno uveljavil. Uglasbil je več tekstov k igram. Tudi bližnje šole so v tej smeri tekmovala z Zibiko, tovariško povezane med seboj.

Pred drugo svetovno vojno je Henrik Blazinšek stopil v pokoj in se z družino naselil v svoji hišici za Ljubljansko cesto v Celju. Okupacija ga je občutno prizadela. Ko mu je sin odšel v partizane in se je njegova hčerka ob osvoboditvi Starega pisarka v Celju decembra 1944 rešila v prostost, je bil oče kot talec prepehlan v Gornji grad. Le čuden slučaj ga je obvaroval pred ustrelištvijo. Nemci so ga odvedli nazaj v Celje, v zapore Starega pisarka.

Za svoje delo ni nikdar prejel nagrade niti odlikovanja. Sam pravi, da so mu največje priznanje pomenile besede neke bivše učenke: »Hvala vam, da ste nam napravili tako lepo mladost! Zal mi je, da ne učite več, da bi to storili še našim otrokom!«

Naprednemu šolniku — jubilaru, znanemu po svoji srčni kulturi, po ljubezni do resnice in pravice, po zavesti predanosti slovenskemu ljudstvu, želimo še mnogo sončnih let.

F. R.

Komisija dela

Komisija za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka v Slovenskih Konjicah je že pričela z delom. Na občini menijo, da bo njeno delo toliko lažje, kolikor bodo že gospodarske organizacije in njihovi organi upravljanja sami reševali svoja vprašanja. Predvsem pa bo potrebno poiskati notranje rezerve, znižati stroške in urediti osebne dohodke. V nekaterih podjetjih menijo, da imajo preveč zaposlenih delavcev ter da bo potrebno njihovo število delno znižati. Tega ukrepa pa se je že poslužila tovarna orodja in livarna v Vitanju, pa tudi v konjiškem trgovskem podjetju pravijo, da bodo morali resno razmisлити o tem, koliko delavcev jim je potrebno za redno poslovanje podjetja.

J. V.

Neresnična neuskdanja zgodba

V zvezi s člankom Neuskdanja zgodba, objavljenim v dvajseti številki našega lista, smo izvedeli, da so bili piscu posredovani netočni in lažni podatki, ki so imeli po vsej priliki ta namen, da bi tako v širši javnosti kakor v zdravstvenih krogih oblatili nekega zdravnika, ga prikazali v najslabši luči in mu s tem skušali škodovati. Ker je bila razen tega zgodba posredovana z mesta, ki bi mu lahko pripisovali družbeno odgovornost, a tu zadeve vendarle niso preverjali, čuti pisec članka dolžnost, da se predvsem v njihovem in potlej še v svojem imenu prizadeva osebno opravičiti, pri čemer izraža istočasno tudi zadovoljstvo, da gre v resnici vendarle za človeka, v cigar moralno podoba ni mogoče dvomiti!

S tem, upamo, smo prizadejano krivico popravili, da pa bi bilo zadoščeno celotni zgodbi, velja opozoriti, da bi vsi silih ponekod temeljiteje preverjali to, kar posredujejo dalje in da bi skušali vselej ugotoviti, ali imajo recimo opravičiti s podatki, ki so pocestno opravljene oziroma ljudske (v smislu sosedskih) govorice, ali pa imajo opravičiti s podatki, ki so resnični. To je toliko važnejše tedaj, kadar se zdi, da ima določen problem lahko neko pomembnejšo veljavo; toliko važnejše pa tudi zato, ker je obravnavanje takih problemov še zlasti zahtevno. Da bi se zato v nekaj prepričali ali da bi nekaj dognali, ni dovolj sprejeti brez pridržka vse tisto, kar »ljudje pravijo«, kajti znano je, da ljudje dostikrat marsikaj pravijo. Važno je predvsem, ali je res kar pravijo in ali pogosto ne pravijo samo zato, da bi pravili! Skodo, ki jo običajno takšno govorjenje dela komurkoli ali čemučkoli, je vselej težko popravljati in poleg tega, da v prvi vrsti prizadene to, kar je njen predmet, zmanjšuje hkrati ugled in zaupanje v tistega, ki jo neposredno povzroči. Iz tega preprostega razloga na primer opravljivost in njeje sorodne »panoge« človeškega »udejstvovanja« v življenju že od nekdaj nimajo nikakršnega priznanja.

Teh nekoraj stavkov naj bi bilo opozorilo, da je za tisk zrela samo to, kar je resnično in se zato da tako ali drugače dokazati!

Uredništvo

Prometno vzgojo v šolo

V šmarnski občini so izredno slabe ceste, toda promet se vseeno naglo razvija. Doslej so se društva ljudske tehnike trudila, da bi tudi mladino vzgajala in ji posredovala osnovna znanja iz cestno-prometnih predpisov. Pri šmarnskem občinskem odboru pa so imenovali še posebno komisijo za varnost in prometno vzgojo. Pred kratkim so vsem osnovnim šolam poslali letošnje izdajo cestno-prometnih predpisov, da bodo to snov lahko posredovale učencem. Svet za šolstvo je sprejel njihov predlog in sklenil, da z novim šolskim letom vpelje eno uro tedensko pouk prometne vzgoje v vseh osnovnih šolah. To je močno utemeljeno, ker so prav otroci pogostokrat krivci za prometne nezgode.

Pri pionirskih odredih so v teh dneh izvajali kolesarske vožnje, da so mladi vozači lahko pokazali spretnost in znanje prometnih predpisov. Ves mesec maj pa so preko šmarnskega radijskega oddajnika pripovedovali ugan-karske prometne zgodbe, ki so jih mladi poslušavci reševali. Ob tem so trije reševalci sprejeli lepe nagrade: Tonči Kralj iz Polj 3000 din, Marta Planinšek iz Korpul 200 din in Mirko Napast iz Crešnjevca 1000 din. Ta akcija pa je segla preko meja šmarnske občine, saj so se oglašali reševalci celo iz Selnice ob Dravi, Vurberga, Bizeljskega, Celja, Kompol, Slovenske Bistrice in drugih krajev. Komisija pri občinskem odboru bo nadaljevala delo in bo poskušala organizirati več tekmovalni za pionirje in tudi odrasle še v jesenskih dneh.

s.

Potrebno bo še boljše delo

Posebno značilno za letošnji občni zbor občinskega sindikalnega sveta v Slovenskih Konjicah, ki je bil minulo nedeljo, je bila široka in zelo stvarna razprava o številnih problemih in nalogah, ki jih morajo opravljati organizacije na terenu. Poročilo o delu sindikatov v občini so delegati dobili že pred letno skupščino. S tem jim je bila dana možnost, da so lahko na sestankih v podružnicah podrobneje razpravljali o vseh vprašanjih iz dela svoje organizacije. Iz razprav delegatov se je dalo razbrati, da vodstva organizacij v podružnicah vedo za naloge, da so jim znane težave, toda v praktičnem delu in izvajanju še ne najdejo vedno ustreznih obilk.

moral opravljati srednji strokovni kader, vendar tega ne dela. Večkrat je slišati izgovor, da za to ni časa, da je proizvodnja na prvem mestu itd.

Posebje so delegati opozorili tudi na naloge, ki jih bodo morale organizacije opraviti v sedanjem času, posebno v gospodarstvu. Nekateri podatki namreč kažejo, da v posameznih podjetjih ne izpolnjujejo proizvodnih in ostalih nalog, delovna storilnost ne narašča v predvidenem obsegu, kar vpliva tudi na doseženi dohodek in na osebne dohodke. Istočasno bo v občini potrebno misliti tudi na združevanje podjetij, zlasti v obrti. Kolektivni pa ob tem nimajo vedno pravega razumevanja.

Občni zbor je torej pokazal, da so odborniki in delegati dobro analizirali svoje delo ter istočasno ocenili stanje, v katerem se nahajajo. Izvršitev predstojenih nalog pa v veliki meri zavisi od tega, kako bodo v praksi, to je v podružnicah znali vključiti vse članstvo ter pri tem zagotoviti take oblike dela, v katerih bo vsak organ v podjetju ali ustanovi našel svoje mesto in vlogo.

V. L.

Bil je lep dan

Stevilnim praznovanjem ob dnevu mladosti in 70 letnici maršala Tita so se pridružili tudi gojenci doma »Dušana Finžgarja«. 24. maj je bil njihov dan, dan samoupravljanja v domu. Verjetno je bil to edinstven poskus, ko so gojenci dejansko imeli v rokah vso upravo.

Ze prejšnji dan je vse vrel. Vsak posameznik je hotel kar največ prispevati, da bi organizacija praznovanja dobro stekla. Eni so krasili okna s smrečjem in zastavicami, drugi so čistili in urejali sobe, tretji so se na veliko umivali. Vrvež in veselo delo sta se vlekla dolgo v noč.

Naslednji dan je bil za vse, za celotno domsko skupnost velikega pomena. Marsikdo se je vprašal: Kako bo stvar izpeljana? Fantje so zjutraj sprejeli dolžnost — »služba« se je torej pričela.

Na »delovnih mestih« je bilo vse v redu, priprave za kulturni program ob odkritju reliefa Du-

šana Finžgarja, ki ga je izdelal in poklonil domo akademski kipar prof. Ciril Cesar, so skrbno potekale. Ob napovedanem času se je slavje pričelo. V uvodnih besedah je predsednik domske skupnosti pozdravil vse goste iz ostalih domov, predstavnika zavoda za prosvetno — pedagoško službo tov. Jančičevo, člane upravnega odbora in vse gojence, nato pa spregovoril o pomenu praznovanja in dneva, ki ima obeležje resnične samouprav. Sledil je kratek življenjski narodnega heroja, Dušana Finžgarja, nato pa so gojenci izvedli kratek kulturni program. Po programu je sledila slavnostna večerja, nato pa zabavni večer s plesom.

Bilo je res lepo praznovanje. Zal, da niso prišli vsi tisti, ki so bili povabljani. Doživeli bi presečenost, doživeli bi dan mladostne prešernosti, smelosti, skupnega dela, praznovanje mladih, ki še s svetlejšimi očmi gledajo v svojo bodočnost.

J. V.

Roževija

KAKO SO ZNIŽALI CENE

V državnem frizerskem podjetju v naši občini so znižali cene. Znižali so jih tako rekoč v tistem trenutku, ko je bilo jasno in glasno povedano, da je treba znižati cene na nivo lanskega decembra povsod tam, kjer so jih neupravičeno dvigali.

In kako so to naredili? To so naredili zelo enostavno. — Nič lažjega ni, kakor znižati cene, so rekli. — Narediš uslugo, se pravi, ostrizeš lase in namesto, da bi zaračunal več, zaračunaš manj. Kaj je bolj enostavnega! Recimo, da je znesla usluga 110 dinarjev, kar je pravzaprav malo, toda recimo, da jo znižamo za 10 dinarjev, kar je še manj, pa dobimo okroglo številko, ki bi nekako ustrezala lanskemu nivoju. Torej bomo znižali cene.

— Se strinjamo, so rekli. — Znižanje cene bo imelo še to dobro stran, da bomo imeli več strank in več prometa in zato torej tudi več dohodka. Treba bo le malce hitreje migati s škarjami.

— Potemtakem se vsi strinjamo, da znižamo cene?

— Seveda. Teoretično ni nobenih zadržkov.

— Kaj se pravi, teoretično?

— Da namesto več zaračunamo manj. Teoretično bi lahko šli še niže.

— Tako je.

— Če pa bi hoteli zdaj teorijo spremeniti v prakso, se moramo zavedati, da teorija od prakse vselej nekoliko odstopa. Teorije ne mogoče nikoli ali vsaj skoraj nikoli natanko in stoddostno spremeniti v prakso.

— Saj to je tisto.

— Praktično znižanje naših cen potemtakem ne more biti v skladu s teoretičnim znižanjem; vidite, in zdaj smo tam. Gre namreč za to, da bomo v praksi znižali cene na ta način, da jih bomo znižali od 110 na 140 dinarjev. Marsikdo bo verjetno pomislil, da jih s tem dvignemo, vendar se moti. Če smo prepričani, da jih s tem znižujemo, ne more biti nihče prepričan nasprotno. Je tako?

— Seveda je.

— Če smo že dolžni spraviti cene na nivo lanskega decembra, jih moramo nujno znižati, zniževanje cen pa je največkrat odvisno verjetno tudi od tega, kako ga kdo razume. Prepričani smo, da smo ga mi razumeli prav, kajti če ga ne bi, ne bi zniževali cen. Ni to logika?

— Tako je. Saj imamo opraviti z lasmi, ki rasejo nedaleč od možgan.

— To pomeni, smo za to, da tudi praktično znižamo naše cene.

— In tako so v državnem frizerskem podjetju v naši občini — seveda po zatrjevanju ZEPOCUTCEV (kar je nov izraz, ki pa ga v pravopisu ni) znižali cene svojih uslug v veliko veselje vseh tistih, ki jim rasejo lasje in brade, kakor tudi v zadovoljstvo najnovejših ukrepov.

A. Konica

PABERKI S IV. MEDNARODNEGA LESNEGA SEJMA NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU

Elita domačega pohištva

Pred vhom v veliko halo goskondarskega razstavišča sem skoraj butnil v znanca, mladega arhitekta, ki pa kljub mladosti že precej pomeni med lesnimi strokovnjaki. Takoj sem ga pobaral, kaj meni o sejmu.

»Odlične stvari! Oglej si, ne bo ti žal!«

Kmalu sem se preprčal, da superlativi znanca res niso bili pretirani. V veliki hali so razstavljeni raznovrstni stroji za obdelavo lesa. Kar 9 držav je tu zastopanih. Za spoznavavca je na primer dovolj omeniti ime tovarne »Vollmer-Werke« iz Zahodne Nemčije, pa že ve, kakšna je raven zbranih razstavljalcev. To ozko specializirano podjetje, ki ima nad 50 let tradicije, zalaga s svojimi stroji vse kontinente — izvažajo v ZDA, Sovjetsko zvezo, na Japonsko in po celi Evropi.

Pred veliko maketo lesne industrije LIN v Nazarijih se gnete več obiskovalcev. Slučajno je tu direktor podjetja, tovariš Franc Šarb. Napeljem kratek razgovor.

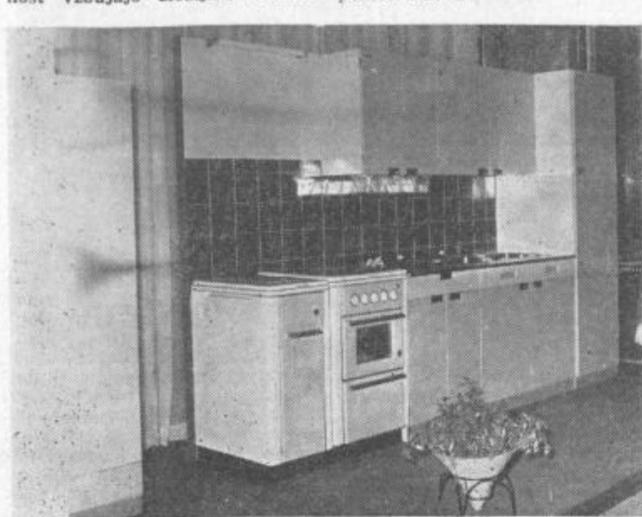
»Takšna, kot vidite na maketi, bo naša tovarna čez 4 ali 5 let. Vse bo mehanizirano in avtomatizirano, zlasti transport. Doslej smo zgradili tovarno oken, gradimo žago in toplarno, na vrsto pa pridejo še drugi objekti.«

»Koliko se bo povečala proizvodnja?« me zanima.

»Zdaj ustvarjamo s 750 delavci okrog 1200 milijonov bruto proizvoda, po rekonstrukciji bomo z istim številom delavcev proizvodnjo podvojili.«

Povedal je še, da izdeluje transportne naprave tudi za rekonstrukcijo tovarne kovinske podjetje v Krškem v kooperaciji z znano dunajsko tvrdko »Wertheim«, ko so ga že klicale druge stranke.

V novi razstavni dvorani, »Jurčku« in v stranskih prizidkih velike hale je razstavljeno najraznovrstnejše pohištvo in lesni izdelki. Tu so vsakovrstne spalnice, pisarne, dnevne in kombinirane sobe, otroško pohištvo, oprema za ladje, rezljano pohištvo v starinskem slogu in še marsikaj. **Pozor! Vzbujajo zlozljive otroške**

Ena izmed modernih kuhinj, ki jih izdeluje mariborsko podjetje »Marles«

posteljice in pa skiroji na treh kolesih — vse izdelki podjetja »BOR« iz Laškega.

Priznati je treba, da so se tokrat domači razstavljalci res izkazali. Povsod prevladuje okusno, moderno pohištvo iz svetlih lesov — iz jesena, bukovine, češnje, javorja. Temnih orehovin skoraj ni več opaziti. Cisto neo-

pazno je šlo temno pohištvo, ki je še pred nekaj leti prevladovalo, na zapeček, v — muzej.

Prvi obiskovalci že sklepajo kupčije. Tokrat so razstavljalci res ustrezljivi. Vsak dobi vse informacije, obiskovalci lahko takoj kupijo izdelke ali pa dobe točne naslove, kje se tako in tako pohištvo dobi.

»Seveda! Lahko takoj dam nekaj naplačila«, zatrjuje mož.

Malo dalje sklepajo kupčijo za elegantno spalnico. Cena? Točno 400 tisočakov, pojasnjuje zastopnik tovarne. Res, lepa je, ni kaj ugovarjati, čeprav je cena precej »slana«. Toda kupec ne pomišlja — spalnica je že njegova.

Še marsikaj občudujejo obiskovalci. Najmodernejšo kuhinjo, izdelek mariborskega podj. »Marles«, ki se je ne bi sramovala nobena gospodinja v ZDA ali Nemčiji. In moderno posteljo, izdelek novogoriške tovarne pohištva, ki jo zlahka izpremeniš v kavč. Ali pa izdelek iste tovarne — vzmetnico »Jogi«. Zastopnik podjetja pripoveduje kupecem, da daje podjetje za ta izdelek kar 10 let jamstva. Prednost tega proizvoda je v tem, da se nič ne »vdre«, kot navadne žimnice, ki so po nekaj letih polne več ali manj globokih »lukenj«. Tu pa je material tako elastičen, da se vda samo takrat, ko človek leže v posteljo, ko pa se dvigne, se vzmetnica spet izravna.

Zunaj je spet gneča. Ljudje si ogledujejo lesene montažne hišice, ki jih izdelujeta podjetji »Tesar« iz Ljubljane in škofjeloška »Jelovica«. Poslušam razprave, katera je lepša — ljubljanska ali škofjeloška. No, meni je skoraj bolj všeč ljubljanska. Ima veliko dnevno sobo, spalnico z vgrajenimi omarami, kabinet, kuhinjo, kopalnico in stranišče, pa še garažo in drvarnico povrh. In vse to za manj kot 2 milijona. Pa recite, če to ni poceni! Kje pa dobiš danes svojo hišo z garažo vred za manj kot 2 milijona?

S takimi izdelki je steklarna »Boris Kidričev« osvojila tržišča po vsem svetu. Taki izdelki pa so delo ljudi, ki morajo biti strokovno zelo sposobni. Družbeno-ekonomsko izobraževanje pa bo pripomoglo, da bodo proizvajalci prav tako dobri upravljalci.

DRUŽBENO-EKONOMSKO IZOBRAŽEVANJE
V STEKLARNI »BORIS KIDRIČEV«

Ves kolektiv o vsem

Delovni kolektiv steklarne »Boris Kidričev« v Rogoški Slatini se je ob decentralizaciji delavskega samoupravljanja in političnih organizacij v podjetju zavedal, da formalno zapisovanje lepših sklepov in pravil še ne pomeni dejanske vsebine. Ker so se odločili za decentralizacijo do osnovnih delovnih enot, potem naj bi upravljanje na tej osnovi tudi zaživelo. Vedeli pa so, da bodo proizvajalci tej nalogi kos le, če bodo seznanjeni z vsem, kar mora voditi proizvajalec in upravljalcev. Toda tega ni malo.

Odločili so se za seminar, na katerem bodo postopoma vse članke kolektiva seznanili z osnovnimi stvarmi s področja družbeno-ekonomskega življenja in znanstvenih izsledkov. V teh seminarjih predavajo najbolj sposobni predavatelji iz Rogoške Slatine, Celja, pa tudi iz drugih mest. Slušatelji se spoznavajo z družbenim razvojem, z osnovami sociologije, s temelji naše družbeno-politične ureditve, s sistemom samoupravljanja v podjetju, s komunalno samoupravo in družbenim upravljanjem v javnih službah. Spoznavajo se z organizacijo kolektiva, z organizacijo proizvodnje, z delitvijo sredstev. V programu imajo tudi predavanja o vlogi organov samoupravljanja kot gospodarjev v podjetju, posebej pa obravnavajo formiranje in delitev čistega ter osebne dohodka.

Doslej je seminar obiskalo že 250 članov kolektiva od 1.000 zaposlenih. Ves kolektiv so razdelili na 26 grup. Vsaka grupa obiskuje seminar en teden in to dnevno dve uri. Za absolvente večerne politične šole in za absolvente steklarske šole pripravljajo poseben nadaljevalni seminar na višji stopnji.

Poleg družbeno-ekonomskega izobraževanja jim naloge in načrta za prihodnje nalagajo tudi skrb za strokovno izobraževanje. Steklarna bo v določenem času dobila novo peč. Zato so ustanovili tečaj za bodoče mlade mojstre, 4 učne brigade za steklobrušice, krogličarje, nabiralce in pomočnike.

Velik uspeh z osvojitvijo svetovnega tržišča ima kolektiv ravno zato, ker ima spretno in strokovno sposobne ljudi. Izdelki, s katerimi so visoko konkurenčni tudi v državah z zelo razvito steklarsko industrijo, so plod dela, ki zahteva izredno sposobnost, dolgotrajno vajo in ne nazadnje izdaten delež talenta.

Nova peč, ki bo zgrajena, bo terjala novih 80 delavcev. Tudi tem bo treba nuditi vsa družbeno-ekonomsko in strokovno izobraževanje. Poleg tega pride v steklarsko šolo letos 19 novih gojencev, ki jih štipendira steklarna »Boris Kidričev«.

V kolektivu si od svoje izobraževalne akcije veliko obetajo. Brez dvoma pa je najvažnejše, da bodo proizvajalci imeli čvrstejšo osnovo za udeležbo v samoupravnih organih, da bodo vsi vedeli o vsem kar zadeva proizvodnjo, formiranje in delitev dohodka, da bodo naposled v okviru splošnih zgodovinskih, socioloških in ekonomskih razvojnih obdobij našli tudi mesto za naša sodobna prizadevanja in videli tudi cilje bližnje in daljše bodočnosti.

Svoje dni je pesnik balad in romanc Anton Aškerc kaplanoval tudi v Posredu. Tu je nastala tudi marsikatera pesem. Pod vasjo je ob Bistrici mlin, ki ga vodijo Levstikovi (slučajno literarno ime). Nad jezom je malo jezerce, ki ga obkrožajo vrbe in jelše. Po tej gladini se je pesnik Aškerc baje zelo rad vozil s čolnom. Levstikovi so dolgo imeli ta čoln, pa ga je zob časa dodal.

Ker našemu reporterju niso mogli postrčeti s čolnom, so mu mlinarjevi pokazali drobno knjižico nasvetov za kmetovalce. Skrbno jo čuvajo zato, ker je knjižica darilo Antona Aškerc, ki se je tudi podpisal na njeno naslovno stran v gornji desni vogal.

In da ne bo pomote! Pesnik »Brodnika« ni napisal v Posredu zaradi brodarjenja nad jezom. Pač pa je tu spoznal Anko, tu je v duhu videl vojsko Matije Gubca, od tu je hodil k Sotli... Eh, spomini! Koliko jih je?

Mlad zakonski par — on drži v naročju otročička — se zanima za moderen kavč.

»Boste res vzeli?« vprašuje zastopnik neke tovarne iz BiH.

Otrok in njegov učni uspeh

Sedeli smo pri mizi in pogovor je nanesel na učitelja, na delo v šoli in na uspehe naših najmlajših. »Veš, kolega, vse skupaj ni tako enostavno kot mi pripoveduješ. Rad bi, da bi šlo otroku v šoli bolje. Ze dvakrat in še večkrat sem poskušal, da bi lahko govoril z učiteljico, a me je vedno odklonila čes, za to so roditeljski sestanki. Sam si zelo želim, da bi se pogovoril z učiteljico, ji povedal to, kar menim o otroku, toda nemogoče je...«

»Kako nemogoče, saj učitelj mora biti vedno pripravljen svetovati in pomagati!« Nisem in nisem mogel verjeti, toda nazadnje me je ob zatrjevanju še drugih le prepričali, da je tako.

Sam sem prosvetar in ni me sram priznati, da sem bil staršem na razpolago kadar koli, tudi na cesti, v dežju, zvečer in kadarkoli. Le zadnjih dni, ko smo zaključevali ocene, nisem želel obiskov, ker nisem hotel, da bi kdo vplival name. Osebnost sem prepričan, da taki redki odnosi učiteljev do staršev lahko le škodujejo. Ali res ne želimo vsi čedalje bolj graditi trden most med šolo in domom, tak, ki bo neposredno držal k boljši in bolj enotni vzgoji ter boljšim uspehom?

Človek naleti še na druge probleme, ki segajo na vzgojna področja in lahko omajejo most med domom in šolo. Ze večkrat smo razpravljali o tem, ali smemo javno na roditeljskih sestankih govoriti o ocenah posameznih otrok. Iz izkušnj vem, da so se ob takih vprašanih oglašali navadno le starši odličnih otrok, medtem ko so ostali sklonili gla-

ve. Taka situacija je težka in mučna. Učitelj bi jo moral predvidevati in zato tudi oprezno, taktično vprašati. Najbolje bi bilo, da bi ocene posameznikov prepuštili individualnim razgovorom. Zakaj? Prav zaradi tega, ker nam je sodelovanje staršev tistih otrok, ki so v šoli tako vzgojno, kot v uspehu slabši, še dražje. Ni težko delati z otrokom, ki vse hitro dojam, ki ga je dom že naučil osnov zdrave vzgoje! Desetkrat težje je delati s težko vzgojivim otrokom, s takim, ki se ne mora učiti. Zato bi morali na vse, kar je na vidcu malenkostno, še posebno paziti. Sicer bomo na raznih predavanjih in sestankih še vedno tožili: »Tistim, ki jih danes ni tu, so namenjene besede...« Zelo grešeno bi bilo, če bi učitelj o uspehih in vzgoji otrok pripovedoval drugim. Starši so prvi, ki naj bodo informirani in netaktno je, če more o uspehih in napakah posameznikov poslušati še nekdo tretji. Prav je, če povzamem še enkrat osnovno misel: vzgoja otrok in njihov uspeh naj bosta za učitelja službena tajna!

Vse to sem zapisal le zato, ker sem sam učitelj in hkrati tudi oče. Vsi želimo, da bi bil most med šolo in domom vedno trdnjši, da bi bilo tako vedno manj nesporazumov in da bi bila vzgoja, ki se tako tesno prepleta z učenjem, vse bolj učinkovita.

Smo za službena tajna? Smo. Toda ne samo učitelji, temveč tudi starši, ki se ob nezaželenih primerih razburjajo in zato trpijo tudi otroci. Kaj mislite vi? Se strinjate? —S—

O, te večne skrbi!

Srečali smo ju sredi Rogoške Slatine, ko sta se razvneto pogovarjala, da nas niti slišala nista. Predsednik šmarnske mladine Darko Bizjak je zamišljeno vrtel cigareto med prsti, tovariš Stane Glavnik pa se je ozrl tisti hip, ko je škrtnil aparat. Rahlo je protestiral, vendar smo z obema hitro pokramljali.

»O, te večne skrbi!« je vzdihnil tovariš Stane. »Letos smo se odločili, da uredimo vse grobove padlim borcem in to bomo izvedli, pa če... Da res, odkrili smo spomenik na Boču. V drugi polovici junija bomo odkrili spomenik sredi Podčetrtega in spominško ploščo tovarišu Ediju Leskovarju na Virštanju. Vseh spomenikov v občini bo osem. In ob tem, verjemite, skrbi ne zmanjka, če si hočemo zagotoviti sredstva. K sreči večina ljudi razume pomembnost našega prizadevanja in nam radi pomagajo. Urediti grobove: to smo dolžni žrtvam in naši mladini, ki jo naj ti trajni spomeniki spominjajo na veliko preteklost NOB.« In mladina? Tudi tu ni brez skrbi. Tovariš Darko je hitro postregel z aktualnimi podatki.

»Z združenjem borcev imamo pristranske stike. Pravkar se pogovarjava, kako bi borec pripovedoval naši mladini o dogodkih v Partizanih. Sicer pa smo bili v

majskih dneh izredno razgibani. Veste, naš komite je v počastitev dneva mladosti razpisal se v zgodnjih spomladanskih dneh tekmovanje med mladinskimi aktivisti v občini, kar nam je uspelo. Tekmovali so v vseh dejavnostih. In pravkar smo si krepko bellili glave, da smo ugotovili, kateri mladinski aktiv v občini je dosegel najboljše uspehe. Sploh se je bilo težko odločiti. Gramofon s ploščami so si pridobili kostrivniški mladinci. V težkih pogojih so dosegli izredno lepe rezultate. Posebna priznanja z diplomami pa so dobili še nekateri ostali mladinski aktivisti, ki so se uveljavili v tekmovanju. To so: Šentvid pri Grobelnem, Kozje, Donačka gora, Polje ob Sotli, aktiv uslužbencev pri občinskem ljudskem odboru, šolski aktiv v Smarju pri Jelšah, mladinski aktiv v steklarni Boris Kidričev, mladi gostinci v Rogoški Slatini ter šolski aktiv v Kozjem. Toda s tem ni konec skrbi. Zdej se šele začnejo: delovne akcije, izobraževanje... Stresel je z glavo, kot bi se hotel sprostiti. Da, skrbi je dosti, toda ob uspehih je zadoščen je sladko. V tesnem sodelovanju med organizacijami in društvi pa je velik del skrivnosti dobrega uspeha. In skrbi? Teh se pa ne bomo otesli tako hitro!

Kjer je brodaril pesnik „Brodnika“

Ugotavljanje potreb in programiranje

Na zadnjem posvetovanju o dejavnosti delavskih univerz in izobraževanju odraslih, o čemer smo že poročali, je bilo na dnevnem redu vprašanje, ki bi ga kazalo podrobneje obravnavati še posebej zdaj, ko so delavske univerze tako rekoč pred zaključkom svoje sezone, da bi namreč s tem pomagali pripraviti teren za novo sezono.

Gre za vprašanje ugotavljanja potreb po izobraževanju in programiranje izobraževalne dejavnosti, pravzaprav za tisto, s čimer so se doslej ukvarjale delavske univerze namesto zainteresiranih gospodarskih organizacij, podjetij in ustanov. Delavske univerze so doslej prirejale poli-

tične in družbeno ekonomske seminarje s sodelovanjem s občinskimi komiteji ZK, občinskimi sindikalnimi sveti in občinskimi odbori SZDL; strokovno izobraževanje z razpisi, sodelovanjem raznih društev in po naročilih; kulturno vzgojo pa so opravljale po lastnih pobudah in razpoložljivih sredstvih. Vendar se je pokazalo, da ta praksa ni v celoti obrodila pozitivnih sadov, saj je bil tako zastavljen sistem pogosto površinski, nesistematičen in kratkoročen. Tako tudi niso mogle svojih izobraževalnih akcij postavljati na dovolj trdna tla, kajti brez predhodnega temeljitega ugotavljanja izobraževalnih potreb si ni mogoče zamisliti nekega trd-

nega dela. Poleg tega se je v takšnih okoliščinah pogosto pojavljala negotovost in prevelika odvisnost od najrazličnejših subjektivnih sil. Zato bi bilo v sedanjih pogojih nujno rešiti vprašanje, kdo naj ugotavlja izobraževalne potrebe in kakšno vlogo ima pri tem delavska univerza. Sodelavci delavskih univerz so ugotovili, da si posamezne gospodarske organizacije in druge institucije niso do cela na jasnem, kaj potrebujejo, ali pa se celo upirajo, da bi vprašanje svojih potreb že enkrat razčistile. Logično je, da je ugotavljanje v tem smislu izključno njihova zadeva, da potrebe so, ne kod ni nikakršnih potreb, iz česar glede na pogoste izjave, da ponesleda, da bi naj bilo članom kolektivov že vse znano in da zato že vse znajo in poznajo. Delavska univerza bi od tod lahko izobraževanje samo programirala in ga izvajala kot servisni organ. To bi seveda bistveno spremenilo njihovo dejavnost, saj bi se ta osvobodila najrazličnejših šablona. Dogajalo se je namreč, in se še dogaja, da gospodarske organizacije in ustanove največkrat iščejo različne tipizirane seminarje in tečaje, izogibajo pa se obravnavanja konkretne problematike, ki zadeva njihova lastna področja. Posledica takšnih naročil je predvsem v tem, da je izobraževanje preveč usmerjeno navzven in premalo navznoter, kar je sicer koristno, vendar ne najbolj nujno. Vsekakor bi bilo namreč prav, da bi tisti, ki proizvajajo in hkrati upravljajo, poznali predvsem strukturo svojega okolja, ker je pač zanje najvažnejše to, če pa bi poznali to, bi tudi lažje dojemali vse tisto, kar je širšega značaja.

Da bi vprašanje ugotavljanja izobraževalnih potreb in programiranja izobraževanja spravili z dnevnega reda sestankov, posvetov in sej, bi bilo zlasti potrebno, da bi kadrovske službe pričele načrtno reševati problematiko v zvezi z izobraževanjem svojih kolektivov, da bi kratkoma analizirale svoje potrebe. Da bi se pričele reševati to, kar spremlja delavske univerze kot ovira njihove dejavnosti tako rekoč od ustanovitve dalje.

dhr

Moški pevski zbor iz Šmihela

Šmihel pod drobnogledom

Sprejela nas je gorska vasica, razstresena po gričevju. Nad nami je Mozirska planina; le še dobro uro hoda in že smo na vrhu, tam nekje pod nami je dolina s Savinjo.

— Lepo je delati in živeti med temi ljudmi. Dobri kot kruh, gostoljubno odprejo vrata v svoj dom. Prav taki so tudi otroci, nam je zaupala učiteljica Francka. Gromki »zdravo« se je razlegel v pozdrav.

— Glasovi pionirskega pevskega zbora, ki ga vodi požrtvovalni pevovodja Anton Acman, še niso utihnil. Pred dnevi so namreč mladi pevci iz Šmihela zastopali mozirsko občino na mladinski pevski reviji v Celju. Mladi zbor, ki šteje 24 pevcev, je zmagal v ostri konkurenci na občinski pevski reviji v Gorjem gradu. Kjerkoli zapojejo, žanjejo aplavz in navdušenje. Obiskala jih je tudi že ekipa RTV Ljubljana in bržkone ne zaman. V posebni mladinski oddaji, ki jo pripravljajo, bomo lahko slišali naše »slavčke« iz Šmihela.

Tudi na občinskem prvenstvu v šahu ste jih lahko videli. Pomerili so se s pionirji iz Nove Stifce, Rečice ob Savinji, Gorjega grada in Mozirja. Pionirji iz Be-

lih vod so njihovi dobri znanci. Družji jih toliko spominov. Petnajst pionirjev iz Hudinje pri Celju pa je našlo v Šmihelu gostoljubno streho. Naši Šmihelani si dopisujejo tudi s pionirji iz Jablanca. V Jablanco so poslali škatlo izbranih domačih bobovcev in že nekaj dni zatem dobili v zameno zavitek obmorske rastline izpod Velebita. Koliko veselja in prisrčnosti! Nevidna nit je tovariško povežala pionirje iz dveh republik, ki jih družji skupni jutrišnji dan, sem pomislila; živčav z dvorišča pa nas je spremljal vso pot, vse tja do Acmanove domačije.

— Izredno požrtvovalna in delavna je tudi dramska družina prosvetnega društva. Z Marinčevno komedijo »Poročil se bom s svojo ženo« smo po trikratni ponovitvi doma ob polni dvorani gostovali tudi v Belih vodah, na Lepi njiivi in v Topolšici. Koliko vaj in koliko prizadevnosti je bilo potrebno, je rekel tovariš Acman. O sebi in svojem delu ni črnil besede, čeprav je mentor vsega prosvetnega dela prav on. Odlikuje ga namreč skromnost in prav zaradi skromnosti nam je še bližji — tako je dopolnila Acmanove misli učiteljica Francka. V Šmihelu tudi ni proslave brez pevskega zbora. Mešani in moški zbor vodi tovariš Acman, in vsa dramska dejavnost sloni na njegovih ramenih, je še dodala.

— Tako mineva dan v Šmihelu. Zdjaj pričakujemo tudi večje skupine turistov, planincev in izletnikov, mimogrede povedano — kar težko čakamo nanje. Toliko življenja prinesejo s seboj — tako so nam pojasnili.

Ob večerih se Šmihelani kaj radi zberejo v klubskem prostoru ob televizorju. Tudi med zatišje smrek, vse tja do zadnjih macesnov je prodril televizor, ki prinaša s seboj ritem današnjih dni.

M. M.

RAZSTAVA KOSTUMSKIH SKIC

V foyerju slovenskega ljudskega gledališča v Celju je odprta razstava kostumskih skic za Shakespearovega »Beneškega trgovca« kostumografije Mjje Jarčeve, naše najboljše kostumografinje, ki je angažirana pri Drami SNG v Ljubljani, dela pa tudi za vse slovenske poklicne odre. S posebno ljubeznijo se odziva zlasti vabilom SLG v Celju, na katerega jo večjeje mladostni spomini.

D. K.

Za otroka gre

Prišel je očka na občinski ljudski odbor Zalec, poiskal načelnico za družbene službe in začel. »Tovarišica, prišel sem zaradi otroka.« »Kaj pa se mu je zgodilo?« »Otrok se je zameril tovarišu upravitelju.« »Res? Zakaj sta si skočila v la-se?« »Bilj smo na maškaraadi.« »Nič huđeга,« pravi tovarišica načelnik. »Vsak človek ima pravico do zabave.« »To je res. Poleg nas, se pravi v naši družbi sta bili tudi moji dve hčerki.« »Če sta polnoletni, imata pravico do nočne zabave.« »No ja, dekletki sta bili, seveda v naši družbi. Še malo čez polnoč.« »Koliko sta stari?« »Ena dvanajst, druga je v štirinajstem.« »Obe obiskujeta šolo, kajne?« »Da prva končuje osemletno obveznost, druga pa hodi v šesti razred.« »In kaj je rekel tovariš upravitelj?«

»Dejal je, da lahko šola otroka kaznuje.« »Seveda, iz vedenja lahko dobi slabo ocnolo.« »Zato pa bi rad, če bi lahko otroka prestavili v drugo šolo.« »Tovariš, ste brajl občinski odlok, da mora biti osnovno šolska mladina pozimi po osmi uri, poletni po deveti — doma?« »O tem mi je pravil tovariš upravitelj.« »Kam pa bi radi prešolali vaša otroka?« »O, bi se že našla kaka šola. Morda Vrankso, morda Braslovče.« »Tudi Vrankso in Braslovče sta v naši občini!« »Oprostite, kdo bo pa zdaj spor poravnal?« »Tovariš, odlok ste kršili vi. In šola ima vso pravico, da osnovnošolskim otrokom prepove večerne prireditve. Skoda, tovariš, da vi šole v tem še bolj ne podprete.« Tovariš roditelj je pogledal tovarišico načelnico, razpotegnil obraz in razočaran odšel.

Zbogom šolska leta

Pretekli četrtek je bilo na celjskih ulicah zopet bolj živahno kot po navadi. Nad 400 maturantov iz gimnazije in učiteljskega se je poslovilo od svoje stare šole in od profesorjev, ki so jih učili in vzgajali. Slovo je bilo zares lepo in nenavadno. Čeprav je bila pot do mature dolga in strma, je bila lepa in ni maturanta, ki se je ne bi želel nazaj. Vsi se prav radi spominjajo preteklih let in dogodkov, ki so jih s časom doživeli. Gimnazijci so v štirih letih odrasli v postavne fante in dekleta, ki se bodo letos vpisali na univerzo, nekaj pa jih bo odšlo v službo. Pot maturantov iz učiteljskega pa je bila dolga pet let. Dovolj so imeli časa za specializacijo posameznih predmetov, ki jih bodo predavali svojim učencem in jih obenem vzgajali v napredne državljane.

Ko smo v četrtek ob 8. uri zjutraj stopili v poslopje gimnazije, so bili hodniki polni maturantov, ki so s črnimi oblekami napravili svečano vzdušje. Po stenah na stopnišču so bile razobešene osmrtnice, na dvorišču pa so topli sončni žarki greli obličja maturantov, ki so se skupaj s profesorji slikali za spomin na gimnazijska leta.

Ob 11. uri smo zapustili gimnazije in odšli na napovedano svečanost na učiteljske. Da, bilo je res svečano. Ko so se v telovadnici zbrali številni gledalci in ko so maturantje, člani porotniškega sodišča in priče, zasedli svoja mesta, je vrhovni sodnik z dvakratnim udarcem z velikim lesenim kladivom zabil za tišino. Začela se je obravnava. »Vrhovno sodišče« je prebralo obtožnico, deset prič pa je z raznimi do-

Greh mladosti

Francoski film. Družinska zadeva, katere glavni predmet je zakonolomstvo (namreč razveza), ki pa nima odločilnega vpliva na potek dogajanja. Mož zapusti ženo, žena živi s sinom, sin se družji z neko prodajalko, prodajalka ni primerna za sina (ki namerava vendar postati inženir) in tako dalje. Vmes nastopa nekaj sorodnikov z različnimi lastnostmi, ki pomagajo graditi dejanje. No, to dejanje ima svoj pričakovani konec: ljubezen, ki doživlja razočaranje — prodajalka zapusti mesto, kjer živi, mladenič pa s za kazeno zbolji, vendar ko ozdravi, zapusti svojo mater in se zopet vrne svoji izvoljenki.

Nazarin

Mehiški film, nagrajen z veliko nagrado na mednarodnem filmskem festivalu 1959 v Cannesu. Prikazuje Mehiko iz leta 1900, to je čas, ko je kruto vladal Porfirio Diaz, ko je vladala beda, zaradi katere je trpelo mehiško ljudstvo. V tem času je živel v manjšem mehiškem mestu duhovnik po imenu Nazarin, ki je bil prepričan, da je pot rešitve ena sama — živeti po Kristusovem nauku, toda v dejanjih. Tako sam ni hotel stanovati v lepo urejenem domu mestnega župnika, temveč si je najel sobico pri neki krčmarici, kjer so se zbirali najrazličnejši reveži. Živel je od tistega, kar mu je kdo dal, in še to je delil med druge. Ko so ga nazadnje začeli iskati žandarji, se je odpravil na popotovanje po deželi, kjer je postal vse bolj razočaran. Zdjaj v njem ni bilo več tiste vdanosti v misel, da je mogoče svet spremeniti, izboljšati in popraviti samo z naukom o ljubezni, temveč da je treba najprej izkoreniniti povzročitelja zla.

Abeceda strahu

Jugoslovanski film v proizvodnji Jadran filma in režiji Fadila Hadžića. Snov zajema iz Zagreba med drugo svetovno vojno, ali še točneje, iz ene izmed uglednih zagrebških družin, ki je tesno povezana s komično Nezavisno državo Hrvaško, in ki doživlja revolucionarne dni. Stvar je v tem, da hočejo napredne sile izvedeti od visokega ustaškega funkcionarja Rudolfa Bolnerja neke pomembne informacije, pa zato spravijo v njegovo hišo svojo članico, ki zaigra vlogo nepismene služabnice in pobožnega dekleta.

Film obravnava resnični dogodek, je dramatičen in psihološki napet. Ta napetost se izraža predvsem v igri glavne igralke, ki mora skrivati svojo resnično naravo, da bi tako prišla do določenih dokumentov. Je hkrati tudi v nenehni nevarnosti, da bi jo odkrili, dokler je nazadnje dejavnost ne odkrijejo in ne pride do spopada.

Atlas svijeta, Zagreb 1961. S. C. 9.
Bernik F.: Lirika Simona Jenka Ljubljana 1962. S. 22604/1.
Čičerov V. I. & V. H. Sidel'nikov: Vopros narodno-poetiškogo tvorčstva, Moskva 1960. S. 22603.
Dimitrovič T. & B. Korubin & T. Stomatovski: Rečnik na makedonskiot jazik. I. Skopje 1961. S. C. 4.
Kilneberg O.: Sychologie sociale. I-II, Paris 1957-1959. S. 22602.
Krause I.: Die Schumann-Engert-Kresse-Gruppe, Berlin 1960. S. 22612.
Kubovčić B.: Regionalni aspekt prirednog razvika Jugoslavije, Zagreb 1961. S. 22593/1.
Savjalov A. S. & T. J. Kaljadin: Die Schlacht um den Kaukasus 1942-1943, Berlin 1959. S. 22614.
Smolej V.: Slovenski dramski leksikon. I. Ljubljana 1961. S. 19090/16.
Stöcker K.: Savremeno formiranje nastave, Beograd 1960. S. 22590.

F. S. Finžgar

V ponedeljek popoldne so na Zalalah v Ljubljani pokopali Franca Saleškega Finžgarja, enega izmed velikih tvorcev slovenske besede, pisatelja, ki si je s svojo plodno ustvarjalnostjo v slovenski kulturi postavil trajen spomenik. Na njegovi zadnji poti ga je spremljala velika množica ljudi, od nje- ga se je v imenu slovenske akade-

mi je znanosti in umetnosti poslovil France Bevk, v imenu društva slovenskih književnikov Anton Ingolič in v imenu cirilometodijskega društva Stanko Cajnar.

mi je znanosti in umetnosti poslovil France Bevk, v imenu društva slovenskih književnikov Anton Ingolič in v imenu cirilometodijskega društva Stanko Cajnar. Fran Saleški Finžgar je umrl v dvaindevedesetem letu. Rodil se je 9. februarja 1871 v Doslavičah pri Breznici na Gorenjskem. Po maturi se je odločil za duhovniški poklic in je od 1895 služboval kot kaplan, pozneje pa kot župnik v Bohinjski Bistrici, v Kočevju, pri Sv. Joštu, v Skofji Loki, v ljubljanski prisilni delavnici, Zelimljem in Sori. Nazadnje je bil trnovski župnik v Ljubljani, redni član slovenske akademije pa od 1938. leta.

F. S. Finžgar je pričel pisateljevati že kot osmošolec, ko je napisal svojo prvo povest — Gozdarjev sin. Pisal je tudi pesmi, toda zanimalo ga je predvsem vaško žioljenje. Poleg romana Iz moderne sveta je v Domu in soetu objavjal svoje najbolj znano delo Pod svobodnim soncem, s katerim je hotel buditi v ljudstvu narodno zavest. S povestjo Dekla Ančka in Sama je posegel v socialno žioljenje na vasi. Napisal je več ljudskih iger, med katerimi so Divji lopec, Razvalina žioljenja, Naša kri in Veriga dolgo dominirale na naših ljudskih odrih. Iz obsežnega pisateljevega opusa seveda ni mogoče izzeti njegovih mladinskih del — Makalonca, Gospod Hudournik, Student naj bo, pa še črtice in spomine Iz mladih dni, ki spadajo v klasiko slovenske mladinske proze.

Finžgar je bil naš ljudski pisatelj, ki je svojemu ljudstvu ostal zvest v njegovih najstarih preizkušnjah; s svojimi deli pa mu je hotel kazati pot v lepše in srečnejše žioljenje. Zato je za njim ostala svetla sled, po kateri bodo hodili še bodoči rodovi.

Rezervija Kategorija

V kulturni ustanovi so gruntali, kako bi pogrnuli kulturne kriterije oziroma kulturno klasifikacijo, s katero bi prav tako kulturno klasificirali svoj kader. Pri tem je šlo namreč za nov način delitve dohodka, kategorija osnovno spoznanje je bilo v tem, da je »teorija o enakih žolodcih« nevzdržna. Posebna komisija, ki ji je bilo najbrž naročeno, da opravi svoje delo brez sodelovanja članov kolektiva, se je torej odločila za kategorije. Kategorije so najbolj pravične, je menila, ker dobi v njih vsakdo svojo lastno kategorijo, podobno kakor dobi vsak pacient pri zobozdravniku svojo številko.

Toda kolektiv ni mnogoštevilčen, zato tudi ne sme biti preveč kategorij. Naj bo do kar tri kategorije, s tem da bo imela tretja kategorija še dodatno kategorijo. Tako. Zdjaj mammo kategorije: ena, dve, tri in tri A. Gre samo še za vprašanje, koga v kakšno kategorijo. To je namreč zelo delikatna zadeva, kajti človek ni togi predmet, ki ostane tam, kamor ga porineš ali strpaš. Kaj če bodo ljudje hoteli iz kategorij? To bi bilo zelo slabo znamenje. Lahko bi se zgodilo, da bi prišli celo v samo pisarno in bi rekli:

— Naše kategorije so kakor staroavstrijska vojaška suknja, saj razumete? Malce tesne.
— No, in?
— Tiščijo vendar!
— Ja, veste, to je stvar komisije. Ta je pretihala vsakega posameznika z različni-

mi tehnicami. In ne samo to. Natanko je izmerila tudi njegove privatne vrline. Ni važno, če nekdo kvalitetno opravlja svoj posel tam, kjer dela, važno je, kako se obnaša izven svojega delovnega področja. To je nekaj do cela novega! Zato se nikar ne čudite, če smo dali recimo nekoga, ki je celo odličen delavec, v kategorijo tri A, ko pa je znano, da... no, da ga tu in tam rad srkne. Tudi nič čudnega, če je na ta način nekdo drug, ki bi si po sposobnostih zaslužil tretjo kategorijo, zaradi lepega obnašanja v privatnem življenju prišel v prvo ali drugo kategorijo in tako dalje. Ja, komisija je že vedela, kaj in kako je naredila.

AB

Marža na vodo ali ?

Pretirane cene so že od nekdanj »trn v peti«, zato ni nič čudnega, če se ljudje v Velenju vprašujejo, kaj je vzrok, da je porasla cena za vodo preko 40 odstotkov. To vsekakor ni majhen odskok, kajti z lahkoto lahko prenese primerjavo z izredno kritičnimi maržami v trgovini.

V januarju letošnjega leta je stal kubični meter vode 26, pet mesecev kasneje pa 37 dinarjev. Vsakomur je jasno, da je vodovod naprava, ki ti vodo pripelje od izvira ali zbiralnika prav pod »nos«, in še to, da so v takšne naprave vložena velika sredstva. Prav tako pa je razumljivo, da voda ni proizvod, temveč le naravno bogastvo. In ker je ena izmed dejavnosti komunalno-obrtnega centra v Velenju posredovanje vode potrošnikom, slednjim nikakor ni dojemljivo, kaj ceno vode dviguje.

Marsikdo je že povprašal inkasanta za vzrok, kajti edino pojasnilo potrošnikom so bile doslej le vsak mesec višje cene. Odgovor inkasanta — člana kolektiva — pa je stopnjeval nejevoljo; inkasant sam ni vedel pojasniti.

Ce bi lahko bilo govora o kvaliteti vode, bi nekako lažje sprejeli te »finančne ukrepe«. Vemo pa le, da osebni dohodki v letošnjih prvih mesecih niso bili v porastu in to, da so v januarjski ceni vode vračunane vse postavke za rentabilnost posredovalca,

zato te ob prostem navijanju cen obide nelagodni vtis, da posredovalec posluje po vzoru tistih trgovin, ki so le preveč vneto iskale neutemeljen zaslužek.

Zanimivo je vedeti, da vodo črpajo iz rudnika, to je, da Rudnik lignita Velenje prodaja vodo komunalno-obrtnemu centru. Torej je oznaka posredovalec dvakratno utemeljena, marža pa ob vsem tem nujno zlo.

Se to: dve resnični osnovi za podražitev obstajata; občinski ljudski odbor je sprejel v marcu sklep o kanalski pristojbini v višini 10 odstotkov na porabljeni kubični meter vode. Prav tako pa se je podražil električni tok z odpravo razlike obračuna med

dnevno in nočno porabo na sedanjepovprečje 8 dinarjev za kilovatom. Opravičljivo bi dvignili cene za največ 15 odstotkov, nikakor pa ne za 42,5 odstotke.

Koristno bi bilo, če bi komunalno-obrtni center čimprej odkril napako v svoji vodovodni mreži, kajti mesečna izguba 20.000 kubičnih metrov vode iz zbiralnika predstavlja tretjino celotne porabe v Velenju in najbrž ni treba preveč pronicljivo, da nekdo mora plačati vsaj potrebno električno energijo za črpanje te količine, če že ne same vode, ki jo Rudnik lignita zaračuna komunalno-obrtnemu centru.

—ik

Veliko doživetje

Prejšnji teden so otroci iz Cirkovčan na kljub neštetim poteškočam ne čakajo le na darila; s svojim prostovoljnimi delom so doslej rešili že marsikatero komunalno zadevo kraja. Na njihov predlog je občinski ljudski odbor na zadnji seji sprejel odlok o samopriskupku. Zmenili so se, da bodo največ tega opravili z voznjami in zemeljskimi deli. V letošnjem letu nameravajo popraviti vozno pot, ki so jo nalivi zmaličili.

Vsi Cirkovčani so presrečni ob lepem, koristnem darilu, upravičeno pa pričakujejo, da bo naslednje leto na vrsti obnovitev šole, ki bi ob predlogem odlašanja ne bila več uporabna. —ik

Cirkovčani pa kljub neštetim poteškočam ne čakajo le na darila; s svojim prostovoljnimi delom so doslej rešili že marsikatero komunalno zadevo kraja. Na njihov predlog je občinski ljudski odbor na zadnji seji sprejel odlok o samopriskupku. Zmenili so se, da bodo največ tega opravili z voznjami in zemeljskimi deli. V letošnjem letu nameravajo popraviti vozno pot, ki so jo nalivi zmaličili.

Vsi Cirkovčani so presrečni ob lepem, koristnem darilu, upravičeno pa pričakujejo, da bo naslednje leto na vrsti obnovitev šole, ki bi ob predlogem odlašanja ne bila več uporabna. —ik

Stenografsko tekmovanje v Velenju

V nedeljo je bilo v Velenju tekmovanje stenografov. Zal se je kljub dobri organizaciji prigrisalo vse pre malo številu tekmovalcev. Največjo brzo in s tem prvo mesto je dosegla Milena Modic iz Celja, ki je stenografirala 220 zlogov v minuti, sledila ji je Vera Grus z 200 zlogi, Borut Zupan s 180, dalje Marijana Martinc s 160 zlogi in Marija Rupret (obe iz Velenja) s 140 zlogi ter ostali. Zmagovalci prvih pet mest so prejeli lepe denarne nagrade.

To tekmovanje je bilo pomembno predvsem zato, ker je sodelovalo z ustanovitvijo pododbora društva stenografov in strojepiscev v Velenju, ki bo letos začelo s svojim delom. —ik

Pred okrajnim šahovskim prvenstvom

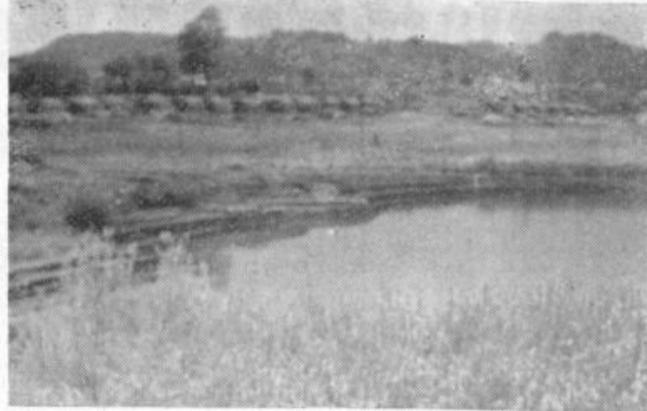
Prilagodni mesec bo v Velenju okrajno šahovsko prvenstvo. Ta kraj so izbrali zato, ker je šahovska sekcija izredno delavna. V lanskem letu je poleg neštetiht gostovanj in dveh družbenih prvenstev organizirala brzoturniška tekmovanja vsako nedeljo v delavskem klubu.

Ze sedaj poteka priprave za okrajno prvenstvo, kajti želja prirediteljev je, da bi bila organizacija čim boljša. Zastopniki posameznih šahovskih sekcij bodo tekmovali v avli kulturnega doma. Da bi im pravitneje bila zastopna šahovska sekcija prireditelja — to je Velenjčanov — se bo v teh dneh pomerilo med sabo deset najmocnejših šahistov. —ik

Pred občnim zborom

Občinski sindikalni svet v Soštanju je imel pred dnevi svojo redno sejo, na kateri so razpravljali o aktualnih problemih proizvodnje, o doseganju plana ter o pripravah za občni zbor, ki bo te dni. Zanimivo je, da so se seje udeležili vsi člani, iz česar lahko zagotovo sklepamo, da vloga sindikata raste, o čemer nas prepričuje tudi razprava, v kateri je bilo čuti živo zainteresiranost za vsa vprašanja in smeje odločite glede napak pri delitvi čistega dohodka. Prav tako so povesitili skrb nadaljnemu razvoju delavskega samoupravljanja ter vprašanjem strokovnega, družbeno-ekonomskega in idejnopolitičnega izobraževanja in varnosti pri delu. —ik

V razpravi je bilo kritično podarjeno, da se kolektivni pri vsklajevanju odnosov v podjetjih omejujejo na preveč ozek krog, saj marsikje ob primerjavi ob razraza za delitev dohodka niso seznanili z delom niti organe delavskega samoupravljanja, še manj pa vodstva sindikatov. Prav zato bo osrednja točka občnega zbora konkretno razpravljanje o političnih nalogah sindikalnih podružnic, kajti dokončne analize stanja o delitvi čistega in osebne ga dohodka bodo v večini primerov — vsaj v industriji — osnova, ki bo določno začrta, kje in kaj je bilo doslej napačnega, in naloga sindikatov bo, da se nova merila čimprej uveljavijo. —ik

Terasaste stopničke so rudarjem in njihovim svojem najboljši dokaz, da bo letos jezero le še spomin preteklosti.

Naglo odmiranje

Iz velikega jezera pod Skalami v Velenju že dober mesec dni nepretrgoma črpata vodo dve črpalni in gladina se počasi, a vztrajno niža. V 350 obratovnih urah je steklo iz jezera v potok Lepeno okrog 430.000 kubičnih 290.000 kvadratnih metrov, se je 290.000 kubičnih metrov, se je znižalo že za dober meter in pol. Cez nekaj mesecev bo od jezera

ostala le kotanja. Le-ta pa ne bo predstavljala več nobene nevarnosti velenjskim rudarjem, ki s pravim olajšanjem gledajo na delo črpal. Res je, da nevarnost vode ni bila tako neposredna, vendar pa bi ob večjih premikih zemlje lahko prišlo do katastrofe, kajti 5 milijonov kubičnih metrov vode bi napolnilo preko 1000 km rudarskih rovov. —ik

VSI MORAJO sodelovati

Komisija za izvajanje predpisov o delitvi čistega in osebne ga dohodka pri občini Soštanj se je že večkrat sestala in z navodili ter priporočili pripomogla k odpravi nekaterih pomanjkljivosti, ki so zavirale gospodarjenje v preteklem letu in prvem tromeščju tekočega leta. Osnovna pomanjkljivost je bila v nesorazmerju med osebnimi dohodki in skladi v večini podjetij industrije. V zvezi z delom komisije smo vprašali predsednika komisije za proizvodnjo, produktivnost in nagrajevanje pri občinskem sindikalnem svetu tov. Delopsta Rudija, ki je kot predstavnik sindikata član komisije za izvajanje predpisov. V razgovoru nas je seznanil z določenimi problemi.

— Naloge komisije so obsežne, saj mora ugotoviti za vsako posamezno gospodarsko organizacijo, če je nastal čisti dohodek po za slugi kolektiva, zaradi tržnih razmer ali delovanja instrumentov. Posebno pozornost pa posveča komisija delitvi čistega dohodka,

kajti osebni dohodek naj ne bo izražen v odstotku delitve, temveč mora biti izraz prizadevanosti kolektiva po stvarno vložnem delu.

Posebno skrb posveča komisija razširjeni reprodukciji, pozorno pa spremlja izvedbo predpisov o notranji delitvi, o doslednosti ali morebitnem izkrivljanju delitvenih razmerij v praksi. Trenutno proučujejo gradivo, ki ga dostavlja komisiji gospodarske organizacije; skupno s predstavniki kolektivov pa smo imeli že tri sestanke, in sicer v Soštanju, Velenju ter v Smartnem ob Paki.

Komisija je ugotovila, da ima večina podjetij s tehnično administrativne plati to že urejeno, so pa težave pri manjših podjetjih, ki nimajo na razpolago potrebne ga kadra. Napaka je, da so uprave premalo ali nič seznanjale samoupravne organe in ostale politične organizacije, čeprav je komisija predstavnike podjetij na to opozorila.

Komisija dela kot celota. Želi, da bi gospodarske organizacije ne čakale, kaj bo komisija ukrenila v tem ali onem primeru, temveč naj čimprej rešujejo same na podlagi navodil in napotil komisije.

Po sklepu komisije so podjetja delžna sproti obveščati o svojih ukrepih, komisija pa bo preučevala le-te in opozarjala na napake ali neskladnosti. V kolikor kolektiv, uprave, to je odgovorni za delo, ta opozorila ne bi upoštevali, bo lahko komisija posegla po skrajnem merilu — prepovedi izplačila osebnih dohodkov — odnosno prepovedala uporabo takšnega pravilnika.

V vsem tem obsežnem in odgovornem delu morajo sodelovati vse organizacije v podjetju in seveda organi delavskega samoupravljanja. —ik

Srečanje

Po daljši odsotnosti se je znova vrnil v Velenje znan športni pedagog in vsestranski delavec na tem področju tovariš Rudi Zevart. Srečal sem ga obkroženega v gruči košarkarjev in pogovor je nanesel na atletiko.

● Bežno sem si ogledal športne objekte pri vas in menim, da imate izredno dobre pogoje za razvoj atletike. Kakšno je trenutno stanje?

● Ga skorajda ni. Obstojeci športni objekti ne prenesejo tovrstne primerjave. Obstaja sicer atletska sekcija pri »Rudarju«, vendar je njeno delo bolj stihijsko kot načrtno. Sekcija je tekmovala v C programu atletske lile, toda o tehnični ali psihični pripravljenosti ne more biti govora. Na samih tekmovanjih so se učili najosnovnejših prvin: metanje, startanje, skakanje in podobno.

● Čudi me, saj imate vendar industrijsko rudarsko šolo, ki združuje v kraju okrog 300 fantov tiste starosti, ki je najpovoljnija za razvoj atletike?

● Res je, toda le-ti so vezani na tretjinsko delo. Niso enaki pogoji pri srednješolski ali delavski mladini, slednji imajo svoje delovne obveznosti.

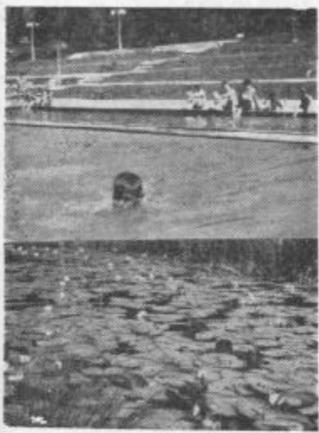
Svoje pravo mesto bi morala dobiti atletska vzgoja že v osnovnih šolah. Zadnje občinsko prvenstvo osnovnih šol v atletiki pa nazorno kaže, da so v Soštanju kljub slabšim pogojem napravili več na tem polju. Manjka nam ljudi-strokovnjakov, ki bi bili voljni delati. Vendar pa so naši načrti smelni in že letos bomo začeli s sistematično vzgojo mladih atletov.

Sedanje stanje atletskih naprav ne ustreza za doseganje vrhunskih rezultatov, zato so začeli s preureditvijo atletskih naprav, predvsem tekališča. To delo sodeluje v treningom naše državne reprezentance, ki se bo avgusta pripravljala za evropsko tekmovanje v Beogradu. Glavni namen pa je v tem, da bomo na preurejenih napravah lahko močno oživeljvali atletiko in s sistematično vzgojo uresničili želje neštetiht mladincev.

Ta dela pa terjajo precejšnja denarna sredstva, zato je pripravljali odbor sklenil, da v okviru delovnih akcij Socialistične zveze doprinese glavni delež s prostovoljnimi delom. Prepričan sem, da bo vsa mladina priskočila na pomoč in da ne bo manjkalo članstvo SZDL. V izboljšanih pogojih atletske naprave pač ne bodo več samevale kot doslej. —ik

Malce pozno ?

Muhasto vreme ni in ni naklonjeno mladeži, ki že prav nestrno pričakuje, da jim sonce omogoči užitek ob vodi. Le redkokdaj se zgodi, da je dan lep. In če je, potem popoldne lahko ujameš hrabre kopalce, ki jim nič ni mar, če je voda mrzla.

Brr, se je stresel Marjan in pomelžnik svojim prijateljem, kot da bi jih vzpodbujal: »Pridite še vi!« Niso se strinjali z njim, saj jim je namakanje nog bilo nadomestilo za termometer.

Marjan pa se ni dal. Kar petkrat je skočil s trimetrskimi skakalnicami. Zaupal mi je, da je dijak prvega letnika industrijske rudarske šole in seveda član plavalnega kluba.

Medtem ko ob spodnjem jezeru tibo mrmranje vode že prekinjajo hrabrili klici, je malo jezerce osamljeno in polno razcvetajočih se lokvanjev. —ik

FRAN ROŠ: Spomini NA SRBIJO 1941-1945

Ze prve dni smo si izvolili odbor, ki je upravljal našo »izbegliško menzo«, hkrati pa nas tudi sicer predstavljal. Njegov prvi predsednik je bil Prekoršek, tajnik Pečnik, blagajnik Primec, vsi Celjani.

Zdaj so meni z družino nakazali lastno stanovanje, ki je bilo sicer primerno le za poletni čas. Sobica s kuhinjo, samo enojna okna in duri, vse to na deskah nad kletjo, tako da se je ob hujšem vetru zibalo. Bližnji hotelir nam je posodil kavaleta, česar ni obžaloval, kajti kmalu nato so mu Nemci rekvirirali vse postelje, kar jih je še imel. Sosedje so nam v uporabo prepustili tudi kak kos pohištva.

Zunanja podoba mesta je ostala srbska in tega smo bili veseli po vsem tem, kar je okupator počel na Spodnjem Stajerskem. Nemškega napisa skoraj ni bilo, tudi firerjeve slike ne. Samo okupatorjevi vojaki so se pozdravljali z dvignjeno desnico. Nemci so zase rekvirirali restavracijo »Sindjelić« in v njeno dvorano obesili slike Hitlerja in bolgarskega kralja Borisa. Nad vhodom v gostilno »Oriente« v bližini kolodvora pa so namestili napis v čisti gotici »Wehrmachtsbordelle«. Pred njo so včasih postajala dekleta, a domačinke med njimi ni bilo. Močno pa nam je imponiralo, ko nikdar in nikjer tu nismo videli srbske žene ali dekleta, ki bi se razgovarjala z okupatorjevimi obožencem.

Trg s tržnico je bil zlasti poln ob petkih. Vse nemške rekvizicije po vaseh niso mogle zmanjšati obilice vsega, kar so kmet-

je in kmetice v srbski ali vlaški nošnji tu ponujale. Ni zmanjkalo jajc, koruze, fižola, zelja, kuretine. Tudi na živinskem sejnišču tik mesta — blizu velike čuprijske bolnišnice — so se ves čas prodajale svinje, praseta, ovce, Srbska Mezopotamija!

To prvo leto je bil poleg »srbskega« dinarja v veljavi tudi še nemški okupacijski denar. S tem so na trgu kupovali tudi nemški vojaki, a so radi samovoljno postavljali cene. »Plačajo pa vendar vse!« je menila neka kmetica.

»Seveda plačajo,« se ji je posmehnil naš sosed upokojenec Dimitrije. »Z motornimi vozili pridivjajo v tuje dežele, na zadnjem kamionu pa imajo stroj, ki jim neprestano tiska ničvredne bankovce. Lahko njim!«

4. SOPARNO POLETJE

Brezvetrje naših prvih čuprijskih dni je zaključil usoden dogodek — napad Nemčije na Sovjetsko zvezo.

V jasnem nedeljskem jutru 22. junija sem pohitel proti menzi, kjer so se zbirali tovariši. Pred njo, v bližini mosta, se je ob Moravi razprostiral nevelik park s klopmi. Tu so radi posedevali Slovenci. Nisem še dospel do njih, ko me je hlastno ustavil dotlej neznan starejši človek, gotovo upokojenec, a domačin, saj sem ga še pozneje srečaval.

»Ali že veste?« me je ves žareč zgrabil za roko. »Hitler je napadel Rusijo! Davi se je pričela nova vojna! Nekdo si bo tu polomil zob!«

Vesel in srečen sem pohitel med rojake, ki so v gruči obravnavali novice. Vsi so bili nasmejani. Naša stvar se je premaknila! Pred zimo bomo doma! To je bil zaključek vsakega ugibanja.

To popoldne je bil Jovački zadružni podrum v Čupriji poln Slovencev in njihovih glasnih besed. Dobro vino so točili tu in drugod še po 16 dinarjev za liter.

Vse mesto je bilo kakor en sam sončen obraz. V njegovo vedro razpoloženo pa so od časa do časa trdo jeknili škornji zelene vojske, ki je korakala na firerjev ukaz. Doklej še?

Ko so Nemci šele po kakih 10 dneh svoje ofenzive na vzhodu objavili, do kam vse so prodri in koliko sovjetskih armad so uničili, smo ostrmeli. Nehali smo navno verovati v skorajšnji konec gigantskega spopada.

Soparni dnevi brez vsakega znaka za možnost dežja so se prazni vlekli v brezskopnost, mimo nas. Obdajala nas je žalostno enolična ravan, ki ji je neusmiljeno sonce izžigalo zadnje zelenilo. Le malo osvežila nam je mogla nuditi Morava, kalna tudi ob suši in kako drugačna od naše daljne Savinje!

Slovenci na dvorišču menze v Čupriji — levo pisatelj Ingolič

ŽENA • DOM • DRUŽINA KAKO BOMO LETOVALI

Približujejo se dnevi, ki smo jih nestrno čakali vse leto — letni dopusti namreč. Ze nekaj mesecev naprej smo razmišljali, kam bomo krenili te dni. Tisti, ki bodo odšli na morje, bodo dva tedna pretegovali svoje sonca in vode željno telo na obmorskim plažah, oni pa, ki so jim ljubše planine, bodo letovali tako, da bodo zbrali čimveč »novoosvojenih« vrhov. Kaj mislite, kateri so boljše izbrali? Preпустimo besedo strokovnjakom, ki nam bodo z medicinskega stališča razložili, kako bi morali letovali.

Pred kratkim je nekdo, ki vse leto dela v pisarni, vprašal zdravnika, kako je — po njegovem — najbolje preživeti dopust. »Tako, da boste čim več pešali«, je odgovoril zdravnik. »Tudi med dopustom naj pešate?« »Ne tudi, temveč vsaj takrat«, je znova pribil zdravnik. In res! V današnjih pogojih življenja, ko ljudje toliko ur preživijo v zaprtih prostorih, ko toliko dni presedijo ob pisalnih mizah in ob delovnih strojih, telo bolj kot kdajkoli prej potrebuje veliko gibanja. Kar poglejte, kako je v mestih ob nedeljah. Vse hiti v naravo, vse hrepeni za čistim zrakom in mirom in vsakdo si želi, da se vsaj za nekaj ur umakne mestnemu trušču in bračanju telefonov.

Zdravniki priporočajo pešanje iz več razlogov. Predvsem je gibanje najpopolnejši duševni počitek. Pri sprehajanju ima človek čas, da doživlja naravo, da opazi lepoto planin, da občuduje cvetje in poslušja žvrgolenje ptic. Pri peščenju se giblje večji del mišic, gibanje snovi v telesu je hitrejši, naš tek se poveča in tudi razpoloženi smo boljše.

Ob vsem tem se vprašujemo, zakaj ljudje tako malo hodijo. Menda res samo zato, ker je danes vse, kar utruja, nemoderno. Poleg tega pa je nedvomno mnogo lažje prepotovati nekaj kilometrov s prevoznimi sredstvi, ker je današnji čas že tak, da so ljudje navajeni »hitro« živeti. Nagnjeni smo k udobju, ta težnja pa je žal zelo v škodo našemu telesu. Od organizma moramo zahtevati napor, toda med dopustom naj bo ta napor tak, da ne bo v njem niti trohice tistega napora, ki nas je spremljal vse leto. Tako bo naše telo mnogo bolj gibčno, znebili se bomo odvisne masti in nič več ne bomo težko dihali že ob samo nekoliko hitrejšem koraku. K temu pa nam lahko pomaga ne samo pešanje, telovadba in šport, temveč tudi najbolj preproste otroške igre — žoganje, skakanje preko vrvice in tako dalje.

Monda se prav zaradi vsega tega zadnje čase zelo uveljavlja letovanje v campingu. Če se odločimo torej za tak način dopusta, moramo vedeti, da je v kampingu najprijetnejše takrat, če imamo s sabo čim manj rekvizitov

skupaj. Pri izbiranju kopit moramo paziti, da bomo kupili takšne, katerih oblika bo ustrezala našim čevljem.

Praktična vrednost se pri kovinskih kopitih zmanjša, ker leta s časom zaradi znojja zarjave.

Dno vaze, ki prepušča vodo, lahko prelakiramo z lakom in tako bomo obvarovali pohištvo pred mokrimi madeži.

Kavne madeže odstranimo s preproge z glicerinom. Nato pa jih zdrgnemo z mlačno vodo, v katero smo vili malo amonijaka.

civilizacije. Gramofon in radio pustimo doma in vzemimo s seboj samo tisto, kar potrebujemo za osebno higieno. Za taborenje so najprimernejši kraji, kjer je v bližini sveža, pitna voda, da v bližini ni strupenih kač, in podobni prijetni kotički. Hranimo se povsem preprosto in uživamo veliko sadja in zelenjave. Dnevni red pa naj bo takle: vstajanje ob šestih (ojojl), po umivanju in telovadbi je na vrsti vsaj pol ure peščenja — po možnosti z bosimi nogami — nato zajtrk, kratek počitek in nato kopanje. Sončimo

Prehrana na počitniških letovanjih

Hrana na mladinskih letovanjih in taborenjih bi morala še posebno sestavljati in pripravljati, ker le-tu je mnogo otrok in ker morajo vsa letovanja otroke in mladino tudi telesno okrepiti. Predvsem bi se otroci morali hraniti z živili, ki jih doma nimajo dovolj. Jedilniki bi morali vsebovati dovolj mesa, mleka, jajc, sira, skute, presne zelenjave in sadja. Izgubiti bi se morali svinj-

se največ eno uro. Nato lahko nekoliko polenarimo in se pripravimo za kosilo. Po kosilu za boljše prebavo nekaj počitka, nato pa šport in to vse do sedmih zvečer, ko se pripravimo za večerjo. Spat bomo legli že ob devetih. Tako torej v »idealnih« primerih. Ker pa so ideali redki, bomo verjetno takle dnevni red nekoliko spremenili. Samo — nikar preveč, sicer se bomo z dopusta vrnili še bolj utrujeni kot smo bili takrat, ko smo imeli te lepe dneve še pred seboj.

Dr. L. S.

ske masti in ostrih začimb.

V sodelovanju z oddelkom za družbene službe pri občini Zalec bo Zavod za napredek gospodinjstva v Zalcu organiziral krajši tečaj za kuharice na mladinskih letovanjih. Vsaka kuharica bo dobila biološko pravilno sestavljene jedilnike za 21 dni. V vseh dneh se niti eden jedilnik ne ponovi.

D.J.

OBISK IZ ZEMUNA

Povezava, ki so jo vzpostavili pred tremi leti učenci I. osnovne šole »Goce Delčev« iz Zemuna, je rodila obilen sad — prijateljstvo.

Pred zaključkom vsakega šolskega leta, ko menjajo obisk mladince osemih razredov obeh šol, postanejo vezi še močnejše. Takrat se rodijo nova poznanstva, nova prijateljstva.

Tako je bilo pred kratkim v Celju v gostih, 48 mladincev iz zemunske osemletke. Mladinci in pionirji celjske I. osnovne šole so jim nudili gostoljubje, upravi

šole pa je priskočila na pomoč tudi tovarna emajlirane posode in tovarna »Aero«, ki sta nudili gostom vstop v industrijske prostore. Poleg tega so si ogledali tudi naš zgodovinski stari grad in rimske izkopenine v Sempetru.

Del skupine »novih prijateljev« je ujel v fotoaparata mladenec I. osnovne šole v Celju.

Ta primer zblíževanja mladine bratskih narodov zasluži nedvomno pohvalo, marsikomu pa je lahko tudi za vzgled!

ca

Občni zbor babiškega društva

ZELJA CELJSKI BABIC:
ČIM VEČ ZDRAVIH OTROK

V soboto je bil v Celju občni zbor celjskega babiškega društva. ki se ga je udeležilo 56 zdravstvenih delavk iz vsega okraja. Pred občnim zborom so babice poslušale tri predavanja — o socialističnih odnosih v zdravstveni službi, o predporodni in poporodni zaščiti žene in otroka ter o raku — ki so jim jih posredovali celjski zdravniki.

Za tem so babice govorile o svojih družinskih problemih. Tudi pri njih je glavna ovira za boljše delo pomanjkanje finančnih sredstev, toda kljub temu smo lahko z delom babiškega društva zelo zadovoljni. Na iniciativo društva je namreč pred kratkim trinajst babic končalo tečaj za dokvalifikacijo, ki so ga pripravili v okviru delavske univerze. Babice pravijo, da gre za sluzga za uspeh tečaja predvsem dr. Kocjanu. Zdjaj se dogovarjajo za drugi tečaj, ki naj bi zajel tudi tiste babice, ki zanj pred časom še niso imele pogojev. Upajo, da bodo uspele.

Nekaj dni po občnem zboru smo v napol uradnem, napol privatnem pomenku povpraševali dve celjski babici po njihujih problemih in težavah. Pa nista govorili samo o svojih stvareh. Povedali sta tisto, kar teži vse babice na terenu. Danes njihova prvenstvena dolžnost namreč ni več samo v kurativni, temveč so babice predvsem preventivne delavke. Tega pa ponekod na terenu nikakor nečete razumeti in vrednotijo delo babice le po tem, pri kolikih porodih je pomagala. Zal se včasih takemu mnenju pridružijo tudi zdravstveni delavci.

Med najpomembnejše sklepe sobotnega zbora babiškega društva lahko štejemo sklep, da se bodo odslej babice zbirale vsak mesec na strokovnih sestankih.

DROBNI NASVETI Kopita za čevlje

Včasih smo poznali le lesena kopita za čevlje, zdaj pa so se tem pridružila še kopita iz kovine in plastične mase. Če čevlje napenjamo na kopita redno, bomo dalje časa ohranili njihovo prvotno obliko. Zakaj?

Vsako usnje se, če je vlažno, nekoliko skrči. Tudi znoj, zlasti pri prstih daje čevlju precej vlage. Prav zaradi tega pa se usnje ni čevlji prično krčiti in obdržuje gube in gibice, ki jih je vanje vtisnilo stopalo. Če se to ponovi večkrat, se oblika še tako dragih čevljev spremeni.

S kopiti bomo to preprečili. Na njih se usnje lepo napne, razen tega pa se čevlji tudi zračijo.

Pri izbiranju kopit moramo paziti, da bomo kupili takšne, katerih oblika bo ustrezala našim čevljem.

Praktična vrednost se pri kovinskih kopitih zmanjša, ker leta s časom zaradi znojja zarjave.

Dno vaze, ki prepušča vodo, lahko prelakiramo z lakom in tako bomo obvarovali pohištvo pred mokrimi madeži.

Kavne madeže odstranimo s preproge z glicerinom. Nato pa jih zdrgnemo z mlačno vodo, v katero smo vili malo amonijaka.

Modni detajli

Koliko vroče krvi so povzročili čevlji z odrezanimi konicami! Nekaj časa smo še vztrajno nosili zašiljene, nato pa smo vendarle začeli postajati pred izlozami, kjer so čevlji s posekamini vrhovi dobivali čedalje več prostora. Res je, da so letošnji čevlji nekoliko manj estetski kot prejšnji, so pa pridobili precej na udobnosti. Štiriozletni konec čevlja je zelo mehak in je podoben račjemu kljunu. Kvadrat pa se ponavlja tudi pri izrezu čevlja, ki je skoraj vedno okrašen s šivi, luknjicami, gumbki in s pentljami. Slednje so namreč letošnja najbolj priljubljena modna no-

Kadar govorimo o čevljih, moramo pogledati tudi torbice. Letošnja moda pravi, da morajo biti torbice za razliko od čevljev zelo enostavne. Torbice so velike, toda ne pretirano, kot na primer lanske, ko so žene nosile dobesedno kovčke. Letošnja letna torbica je po navadi bela in to predvsem zato, ker učinkuje sveže in pristojni vsaki obleki. Kvalitetne plastične mase tudi tu uspešno zamenjujejo usnje. Mnogokrat so okrašene s črnim lakom ali s programi kakšne druge barve.

Lak je letos zelo moderen. Podolgovata lakasta torbica, če jo nosimo s čevlji enake barve in

Prav je, da se zdaj, ko je poletje, spomnimo tudi na garderobo naših malih. V to naš bodo sicer tako sami prisilili, ker jim bo vse tisto, kar so nosili lani, premajhno. Da bi vam pomagali pri izbiri, smo zbrali tehle nekaj modelov, ki jih vse odlikuje praktičnost. Modeli so ukrojeni iz pralnega blaga in so prav zato še tembolj primerni. Otrokova obleka naj bo namreč takšna, da nam ne bo treba pretakati solza, ko jo bomo videli umazano. Primerna naj bo za igro v pesku, za brcanje žoge in naj bo udobna in zračna.

Ali znamo vzgajati?

»Ravno si prav prišla!« Tako je na moj pozdrav odgovorila znanka, ko sem vstopila v njen dom. Za hip sem umolknila, saj resnici na ljubo, znankin obraz je razodeval vse prej kot to, da je mogoča obiska kdo ve kako vesela. Šop las, ki ga je držala v roki, me je spravil v precejšnjo zadrego. »Zdaj pa bo, kar bo!« sem si tiho dejala. Videti je bilo, da sem prišla v pravo vojno viхро in da bodo njena žrtev tudi moji lasje.

Ko je znanka opazila, da sem ostala kar pri vhodu, me je povabila naj sedem. Pokazala mi je na svojo hčer, ki je sedela sklonjene glave pri mizi. »Vidiš, tale mi tare živce! Pomisli, v šesti razred hodi, pa bi rada vse tisto, kar prinaša s seboj muhasta moda. Samo poglej ta šop las! To je del

tistega »moderna«, njena podložena dvonadstropna pričeska! In takšna mi je šla danes v šolo. Menila je, da bodo ljudje stali kar v vrstah in občudovali njeno lepoto. Večkrat sem opazila že, da so izginili tudi moji čevlji, ko pa sem vprašala, kje so, so se naenkrat znašli na svojem mestu. Tudi z obleko ni več zadovoljna, hoče prav takšno kot jo nosi Metka, Maja, Zora itd. Povem ti, draga moja, vzgoja otrok je v tem času prava muka!

Družino moje znanke sem dobro poznala. Vedela sem, da dekletcu ni treba trpeti pomanjkanja, njena roditelja sta skrbna in pri vzgoji svojih otrok silno pozorna. Bila sem istega mnenja kot ga je imela moja znanka. Zakaj bi dekletce dozorelo prej, kot je čas

za to? Priskočila sem na pomoč. Z raznimi primeri sem dekletcu prikazala, da ima tudi moda svoje meje in pravila. Da marsikdo, če se ne oblači sebi primerno, izpade prav nerodno, pa čeprav je obleka »moderna«.

Dekletce je strmelо vame. Napolned pa je povedala, da mati njeni sošolki Maji sama urejuje to visoko moderno pričesko, da je Maja hodila nekaj časa v šolo celo s klobukom na glavi, da pa je bil profesor tisti, ki je to preprečil. »Oh, zakaj le niso vsi starši istih misli!« je še pristavila.

Prav zares škoda, da niso misli vseh staršev enake. Če bi bile, bi marsikatero trinajst, štirinajst ali šestnajstletno dekletce občutilo v sebi dlje tisto lepo, brezskrbno cvetočo pomlad.

Otrok ima vročino

Mnogo je znamenj, po katerih presojamo in sklepamo, da je otrok bolan. Ta znamenja so lahko: spremembe v splošnem počutju in vedenju otroka, spremembe dihanja in utrip žile, spremembe v otrokovi rasti in teži, spremembe na koži, sluznicah, bolečine, bruhanje in spremembe v otrokovih izmečkih. Izmed vseh znakov pa je vročina tisti znak, ki najhitreje prisili, da poiščemo za bolnega otroka zdravniško pomoč.

Dvig telesne temperature nad 37° C imenujemo vročino. O nizki vročini govorimo, če meri toplota med 37° C in 38° C, o srednje visoki vročini pri 38° C do 39° C, o zelo visoki vročini govorimo, kadar je nad 39° C. Vročina se v izjemnih primerih lahko povzpne nad 41° C, če pa to mejo preseže za dalj časa, je nevarnost za življenje.

Zvišanje telesne temperature je običajno znak določene bolezni oziroma je lahko tudi obrambna reakcija nasega telesa v boju proti bolezenskim klicam.

Pri večjem otroku merimo vročino, kot pri odraslem, to je pod pazduho. Pod pazduho držimo toplomer približno 10 minut. Pri dojenčku in malem otroku merimo vročino v danki. Predno vtaknemo toplomer v danko, ga namažemo na tanjšem delu, tam kjer je skala, z vazelino ali parafinovým oljem ali z mehkim milom. Merjenje v danki pokaže običajno za 0,3 do 0,6° C višjo temperaturo, kot pod pazduho. Po merjenju toplomer očistimo.

Vročino lahko merimo tudi v ustih pod jezikom ali v gubi med stegnom in spolovilom. Vročino merimo vedno pred jedjo, običajno zjutraj, opoldan in zvečer. Dobro je, da vročino beležimo oziroma, da si jo začrtamo na list. S tem olajšamo zdravniku ugotav-

ljanje in zasledovanje bolezni.

Znaki zvišanja telesne temperature so različni. Če narašča vročina polagoma, jo v začetku niti ne opazimo. Če pa naraste vročina naglo, otroka mrzli, postane bled in mu je slabo, lahko ga treser mrzlica, pogosto tudi bruha. Pri vročini je otrok rdeč, vroč, srce mu hitreje bije, naglo diha, je kar naprej žejen in ima suha usta. Otroci silijo v materino naročje, boli jih glava, otrok je ves droban in neboljen. Večji otroci si želijo postelje. Pri zelo visoki vročini pa se lahko pojavijo trčji, otroci niso popolnoma prisebni, radi bledejo in fantazirajo ter celo kričijo.

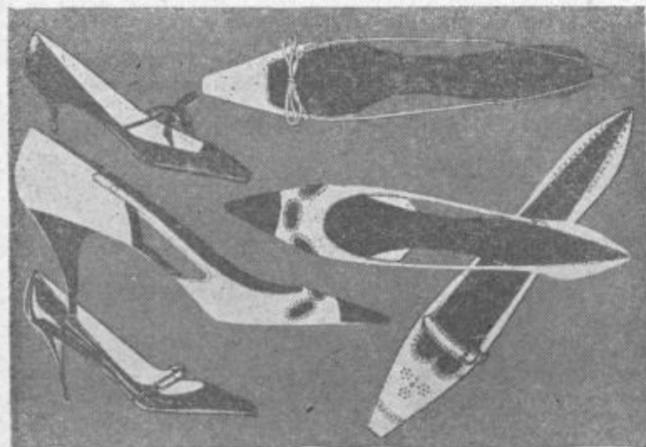
Otrok z vročino sodi v posteljo. Otroka preoblečemo v sveže perilo, ga umijemo in zmerno odennemo. Med tem, ko čakamo zdravnika, ne dajemo otroku nikakih zdravil ali sredstev za zniževanje vročine, temveč vse to prepustimo

zdravnikovi odločitvi. Zaradi vročine je otrok žejen, ravno tako tudi telo potrebuje več tekočine, zato dajemo otroku piti pogosto, ne pa preveč naenkrat, da ne bruha. Najbolje je, da otroku ponudimo blag, ne preveč sladkan čaj, ki smo mu dodali kakšen sadni ali limonov sok. Čaj je lahko kamiličen, lipov, šipkov ali svetel ruski čaj. Ravno tako ne silimo otroka z jedjo. Pri vsakem bolnem otroku skrbimo za redno iztrebljanje, vsakršno nepravilnost pa takoj sporočimo zdravniku.

Skrbimo, da je v prostoru, kjer leži otrok, vedno zračeno. Vendar moramo paziti pri zračanju, da otroka z vročino ne izpostavimo prepihu.

Otrok v bolezni išče mamino naročje, očetovo toplo roko. Skrb za bolnega otroka, je najbolj močna in težka skrb staršev. Vzemimo bolno dete v naročje, stisnimo ga k sebi in zapojmo mu uspankovo. Ne strašimo ga, ne plašimo ga pred zdravnikom. V zdravniku naj vidi naš otrok samo prijatelja, ki mu prihaja na pomoč.

D. M.

vost. Najdemo jih na bluzah, na krilih, na plaščih, v nakitu in zdaj so se pritihotapile tudi na čevlje. Kaj pa barve? Letos bomo poletni poleg standardnih belih, nosile tudi modre in rdeče čevlje ter mnogo črnobelih lakastih kombinacij.

D.

Nesporazum ki bi lahko škodoval

Največja napaka, v trenutku ko povsod odpravljamo napake, je vsekakor še naprej delati napake

Pet minut pred dvanojsto

**NISMO SE IN NISO SE RAZUMELI — NIČESAR NENA-
NEGA, LE POSEBNA NALOGA — SKORAJ BI NAREDILI
PROBLEM IZ PREPROSTE NALOGE, KI JE V PRIMERJAVI
Z NALOGAMI, KI JIH IMAJO NEKATERI KOLEKTIVI IN
NEKATERA DRUGA OBMOČJA. RAZMEROVA PREPRO-
STA — PREDVSEM PA NIKAKOR NE SME BITI V SKODO
ZADRUŽNIKOV — IN NE NAZADNJE, TUDI OSTALE OB-
CINE IMAJO POSEBNE NALOGE GLEDE SEČNJE, NE SA-
MO MOZIRSKA. — LE DA SO JO DRUGJE RAZUMELI
BREZ VPLETANJA OKOLIŠČIN IN DA SO LJUDJE VEDE-
LI ZA KAJ GRE.**

V Zgornji Savinjski dolini bi ob vseh sečnih nalogah zaradi nesporazuma in nerazumevanja — redvsem pa zaradi neinformiranosti zadruženikov naredili težak problem iz preproste, navadne, a odgovorne naloge. Maršal Tito je v svojih govorih vsem Jugoslovancem, dokaj jasno in ostro povedal, da posebni mednarodni problemi in nekatere notranje slabo- sti zahtevajo od vsakega država- na, kolektiva, komune in od vsake republike posebne naloge. Sicer ne zaradi tega, da bi le govorili; temveč ker je potrebno naprej in še bolj odločno utrije- ti realno povečevanje blaginje v vsej državi. Te posebne naloge stojajo pred vsemi — posebno odgovorne naloge pa je dobila še industrija.

Zaradi tega novi sečni nalogi ne niso nekaj nenavadnega. In tudi nikjer niso ustvarili niti po- jev za nove slabosti in nerazu-

mevanje. Zal se je to domala v Zgornje Savinjski dolini pripetilo. Naj samo prej povem, da sem ne- kaj dni, predno sem obiskal ob- močje Zgornje Savinjske doline, obiskal prebolsko Tekstilno to- varno — enkrat več so naredili, čeravno so imeli hudo nalogo, bil sem v »Zični« — ob nedeljah so prostovoljno delali in nalogo so visoko presegli, bil sem v Cinkar- ni, Zelezarni, na Kozjanskem — povsod ista odločnost in enotnost. Morda je tega za trenutek zmanj- kalo v Zgornje Savinjski dolini, ker so se pač nekateri pojmi pome- šali in se iz klobčiča raznih okoliščin več ni videla glavna na- loga. Ljudem so posamezniki sku- šali vsiliti svoje mnenje in morda bi uspeli, če ravno vemo, da je prav Zgornje Savinjska dolina bila v najvažnejših obdobjih na- šegā razvoja tudi na najtrdnjših nogah.

knjigovodsko obračunavanje, da bi ja niti en sam »komercialni« dinar ne ostal od te naloge v

Gozdnem gospodarstvu. Jasno pa je, da to enako velja tudi za dru- go.

Mimogrede...

Mimogrede sem se ustavil tudi v drugih sosednjih občinah. Pri njih to sploh ne ustvarja težave niti ne ustvarja težav, ker natanko vedo, da je glavna naloga kmetijs- kih zadrug v tem obdobju pospe- ševanje kmetijstva in da je ogro- mno dela na tem področju. Morda je nekaj vseeno potreb- no poudariti. Za družbo je pet- najsttisoč prebivalcev v tem pre- delu zelo pomembna zadeva. To so v glavnem zadruženiki — torej

petnajst tisoč delovnih ljudi, ki delajo v izredno težavnih pogojih in kjer se pojavljajo resni proble- mi. Če bo kdo zameril, naj za- merj piscu — petnajst tisoč de- lovni ljudi in njihova eksistenca je resna zadeva. Toda gotovo si družba ne bo delala problema za- radi petih ali desetih ljudi, ki za- radi lastnih interesov ali nezna- rja škodujejo vsem zadruženikom v Zgornji Savinjski dolini.

Samo dinar?

V Zgornje Savinjski dolini sem se v preteklih dveh dneh pogo- varjal z več gozdnimi manipu- lanti, šefi obratov in zadruženiki. Ko smo govorili o finančni plati zastavljene naloge, so preprosto povedali, da je zmeda nastala pač zaradi tega, ker je zadruga (ali ekonomska enota) hotela skleniti čimveč pogodb, da bi si s tem ustvarila večji dohodek. Ko sem se tako o teh vprašanih pogo- varjal in mu povedal, da pač žal iz tega ne bo komercialnega do- hodka, temveč da se bo posek ob- računal po deduktivni metodi brez vkalkuliranega posebnega dobička, je za hip onemel. Kajti ves hrup med ljudmi, mi je po- vedal, je nastal pač zaradi tega, ker je šlo za to kdo bo ustvaril presežna sredstva. Ko pa je zve- del drugačno in pravo resnico, ki žal ni prodrla niti med uslužben- ce zadruga, še manj pa med ljud- di, je tudi on začel presojevati to nalogo, ki jo ima Zgornje Savinjska dolina, čisto drugače.

Ja, je dejal, če bi pa to vedeli, bi pa morali nujno tesno sodelo- vati. Zadevo bi speljali bolje, hi- treje in pravilneje.

Zanimivo je tudi, da so se vsi zadruženiki, s katerimi sem o tem govoril, postavili na isto stališče. »Saj vendar potem ni res, da pomagamo zadrugi, katere smo člani, če lahko obračunava le de-

janske stroške dela, prevoza in podobno in če tudi pri Gozdnem gospodarstvu obstajajo vse mož- nosti, da sam posekaš les in ga obeliš, spraviš v dolino in podob- no. Če je enotna cena in če ne zadruga ne GG ne smeta ustvari- ti dobička, je pač vseeno kako spravimo les do ceste in do žage.« To so mi povedali, povedali pa so, da tega niso vedeli, da pa so zve- deli vse mogoče, kar pa s to nalo- go logično nima zveze.

Pravilna pa je ocena, da je bilo najbolj narobe, da so bila med nižjim uslužbeni zadruga in Gozdnega gospodarstva dolga na- tezanja in da vodilni ljudje pred- vsem v zadrugi niso mogli razu- meti naloge, temveč so si jo raz- lagali po svoje.

Hkrati pa tudi, da ta čas niso porabili, da bi se skupaj dogovo- rili z ljudmi, kajti Zgornjesavinjski so že neštokrat dokazali, da znajo razumeti skupne koristi, pač pa da popolnoma upravičeno želijo, da se o vsaki akciji teme- ljito pomenijo. In bodimo si odk- riti, to si vsi naši delovni ljudje želijo, kar pa je tudi osnova res- nične demokracije.

Zakulisno ravnanje, ki se je v nekaj primerih pokazalo ob tej nalogi, to bodo zadruženiki sedaj mnogo laže presodili, pa ni več demokracija, temveč zavajanje ljudi in ustvarjanje pogojev za za anarhično delovanje. Hkrati pa je popolnoma jasno, da to lah- ko škoduje samo zadruženiku, kaj- ti za vsko anarhičnostjo se skriva zapravljivost, ki jo v združ- nem življenju lahko plača pač le zadrženik.

Po domače bi temu rekli — ri- barenje v kalnem.

Analiza dela

Pred dnevi so organizacije Rde- čega križa iz mozirske občine imele občne zbornice. Sedaj je na tem območju dvanaest organiza- cij Rdečega križa.

V preteklem obdobju so naj- več uspehov zabeležili pri krvo- dajalskih akcijah, ki so jih vzor- no organizirali. Posebno skrb pa so tudi letos posvetili pomoči šol- skim kuhinjam in skrbi za soci- alno šibke državljane.

Priredili so tudi v vseh krajih posebna predavanja, ki so jih ilu- strirali z poučnimi in zanimivimi filmi s tega področja.

Če bi zadruženiki vedeli...?

Morda bi kdo dobil vtis, da zadruženiki ničesar v tem ob- dobj niso zvedeli. Tako mnenje bi bilo vsekakor na- pačno, kajti oni so mnogo zve- deli, toda niso zvedeli tiste- tega, kar bi morali vedeti, pač pa vsemogoče mimo bis- tva. Nekaj primerov nam to lepo- pojasni.

V začetku je akcija bila zamišljena tako, da jo bo na- čeloma izvedlo Gozdno gos- podarstvo in sicer po že omenjenih principih — kmet ne sme biti oškodovan, sis- tem spravila je zadeva do- govora, Gozdno gospodarstvo pa pri tem ne sme imeti niti dinarja komercialnega zaslu- žka. Le storitve, v kolikor bi bile potrebne, se obraču- najo.

Prvo to je bilo sicer zamiš- ljeno, da se v primerih seč- nje na panju vzame povpreč- je 2200 dinarjev, a to so opu- stili kmalu in sprejeli kot najprimernejši sistem de- duktivno metodo, ki jo je tudi ob različnih pogojih so- delovanja možno uporabiti. Na podlagi tega je Gozdno gospodarstvo nabavilo po- trebne žage za sečnjo, kjer bi bila potrebna njihova us- luga ter vse ostalo — torej tudi posebni računovodski izračun.

Za žage, ki so jih v ta na- men nabavili so bila porab- ljena precejšnja sredstva. Res je, da bo Gozdno gos- podarstvo rabilo te žage tudi za redno delo, nekaj pa jih bodo odprodali, in sicer za- to- ker v sedanjih pogojih več ne bodo potrebne.

Toda zaradi natezanja ne- katerih zadruženih uslužben- cev in napačne presoje stan- ja je tudi zadruga za isto nalogo začela nabavljati po- trebne motorne žage. In si- cer s sredstvi kmetijske za- druge, ki so jih ustvarili za- druženiki in katere bi bržčas koristneje porabili za pospe- ševanje kmetijstva.

Tako se je pripetilo, da je čudna dvotimnost pripeljala tudi do dvojnih investicij za isto nalogo. No, in ali ni umestno vprašanje — ali ne bi bilo bolje, če je že zadruga ob napačni presoji naloge (skozi prizmo dinarja) težila, da sama izvede in izpolni na- logo, da si bi za to nalogo posodila pri Gozdnem gos- podarstvu za isti namen že na- bavljene motorne žage?

Kupili so druge. Ker pa in- vesticija ob tej posebni na-

logi ne more biti element kalkulacije, temveč je treba nalogo opraviti z rednimi os- novnimi sredstvi, je jasno, da zadrugi ob tem nastane praznina, ki jo pač morajo pokriti z drugimi sredstvi. To preprosto resnico pa za- druženiki ne vedo, toda mora- li bi jo poznati, kajti oni so tisti, ki bodo te žage tako ali tako plačali. Razen, če jih zadruga pravočasno ne pro- da.

Teh podrobnosti, ki vse vplivajo kot stroškovni ele- menti zadruga, je še več. Za- nimiva pa je ob teh žagah še druga inačica, ki je tudi zadruženiki ne vedo — zlasti pa ne oni, ki so si tudi sami nabavili nordijske motorne žage.

Te žage so nabavljene še iz starega količinskega uvo- znega programa. Posebno te- žavno pri njih je že ob prvih okvarah za nadomestne dele, ki jih je potrebno uvo- ziti in za kar so potrebne devize. Gozdno gospodarstvo bo dobilo določena devizna sredstva za nadomestne dele, čeravno bodo tu in tam tudi oni v škripcih. Toda kako bo zadruga popravila žago, če bodo potrebni nadomestni deli. In kako jo bodo popra- vilili zadruženiki, ki so si na- bavili inozemske žage. Re- šitev je ob zaostreni deviz- ni politiki dokaj jasna — take žage bodo obležale v šupah. In ali res to ni škoda, pa tudi ali se res ni našel nekdo, ki bi zadruženikom po- jasnili, kako je s popravilom motornih žag?

To so samo drobtinice, to- da prav te drobtinice bi mor- ali zadruženiki poznati, saj te gnotne škode, ki jih je tudi lahko dokazati s števil- kami, zmanjšujejo kupno moč prebivalstva v Zgornji Savinjski dolini — to pa se pozna na standardu prebi- valstva v domala nepreki- njeni verigi. Kajti zmanjša se priliv v trgovine, pozna se v obrti, in na koncu po splošnih merilih se bodo po- večane investicije negativno poznale tudi pri urejanju de- livne osebnih dohodkov uslu- žbenec zadruga. Tako, da na koncu pridemo znova do iz- hodišča, toda v škodljivem smislu.

Razumljivo pa je, da bodo te napake odgovorni ljudje v zadrugi in na obratih skušali čimprej popraviti.

Gradivo zbral in napisal Mile Iršič.

Zgodba iz Rogaške Slatine

Naj povem po pravici. Tega ni- sem sam doživel, niti videl. Zgod- bo mi je povedal dober znanec, ki se je pred dnevi ustavil v Ro- gaški Slatini. Posredujem jo tako, kot sem jo slišal.

— Na sprehoju po Rogaški Sla- tini sem obiskal tudi točilnico, ali pivnico za mineralno vodo. Ni me presenetilo, ko sem moral za ko- zarec vode plačati deset dinarjev. (V Radencih jo točijo zastoj), dosti bolj presenetljiva je bila personalna zasedba tega oddelka rogaškega zdravilišča. Po mojem mnenju bi lahko to delo opravlja- li največ dve ženski; v oddelku pa jih je več. Ena toči, druga po- daja kozarce, tretja jih umiva, četrta pobira denar... Vprašu- jem, zakaj toliko zaposlenih v pivnici, ko pa to ni treba. Ali ne prodajajo morda prav zaradi ko- zarca vodo po deset dinarjev? Ali ne bi bila štednja, ko že toliko govorimo o njej, umestna tudi tu? Kdo ve?

končali delo. Če pa se bo gozdno gospodarstvo v pomoč zadrugi v nekaterih primerih živo zavzelo, tako menijo, ne more priti do zas- tojev.

Tako je po treh tednih hude krvi po nepotrebnem in za pra- zen meh, kajti ne zadruga ne gozdno gospodarstvo pri tem ni- česar ne pridobivata, temveč le izpolnjujeta zadano nalogo, je le prišlo do tesnega sodelovanja in pomoči prav na tistem občutli- vem področju za to območje.

Ta primer nepotrebne raz- burjanja pa je hkrati tudi potr- dilo, da je na koncu koncev le možno najti skupno osnovo; se- veda le, če ljudje vedo za kaj gre — sicer pa gotovo ne!

In prav ta neinformiranost je bila tudi pogoj za dvotimnost in nekatere škodljive pojave.

Rešitev naloge

Krajevne organizacije Zdrže- nja rezervnih oficirjev in podofi- cirjev na območju mozirske ob- čine bodo v kratkem priredile v posameznih krajih posebne orien- tacijske pohode. Zastavljene bo- do posebne naloge, ki jih bodo skupine morale rešiti.

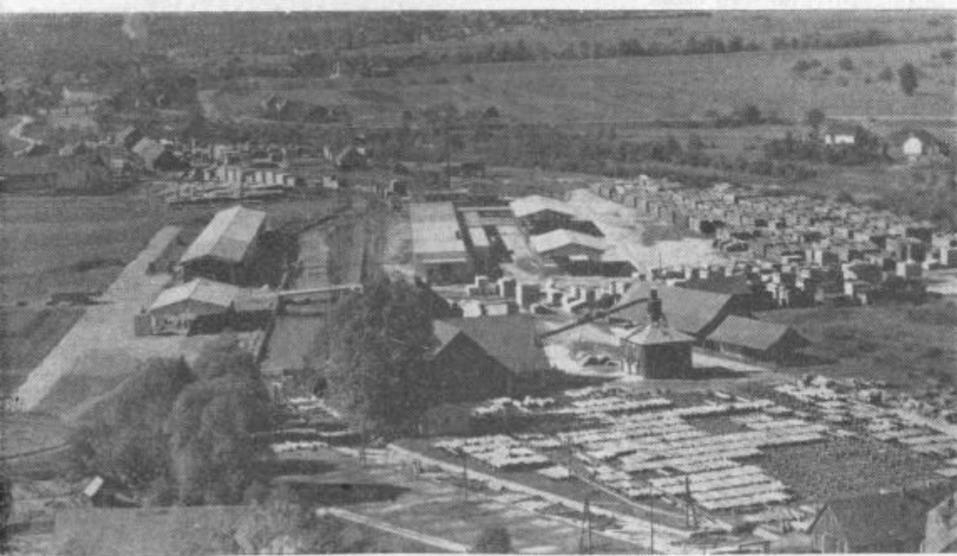
V svojo škodo

Kljub temu, da je za to območ- je prav ta naloga prva in trenut- no edina prava, so jo posamezni- ci potisnili v ozadje — naprej pa porinili vprašanje prestiža po na- melu »kdo bo koga?«. Prestižno vprašanje je dalo anomalne po- jave, ki pa so tudi dinarsko škod- ive, in sicer predvsem za za- druženika! Tega ne smemo pozar- ti, čeravno odgovorni ljudje v zadrugi in v enotah tega ljudem isto povedali.

Morda bo kdo rekel — tako o- njade stanje novinar v Celju. Tudi to ni res. Dva dni sem bil v Zgornji Savinjski dolini. Govoril sem z mnogimi zadruženiki in oni mi povedali, kaka zmeda je za- čela nastajati. Nekateri uslužben- ci zadruga in tudi Gozdnega gos-

podarstva so domala vse pome- šali — vprašanje obstoja zadruga, »kdo bi vas učil sekati!« in nazad- nje kaj je najvažnejše pa so ne- kateri uslužbeni zadruga vso na- logo presojali skozi zaslužek za- druga, kar pa je še najbolj zgre- šeno!

Vse te razprave v Zgornji Sa- vinjski dolini ob tej posebni na- logi res niso bile potrebne. Pre- prosto zato, kar je že v začetku bilo natanko določeno načelo, da kmetovavec-zadruženik pri tej ak- ciji ne sme biti oškodovan niti za dinar in da tudi Gozdno gospo- darstvo ob tej nalogi ne sme ime- ti nobenega dobička! Zaradi tega je gozdno gospodarstvo v prvem obdobju, ko je za to nalogo bilo zadolženo, pripravilo tudi posebno

Les je veliko prirodno bogastvo in pomenj močno zunanjetrgovinsko blago

V zadnjih dneh je bilo nekaj zastankov, kjer so predstavniki kmetijske zadruga in gozdnega gospodarstva skupaj proučili s predstavniki občine trenutno sta- nje in kaj je potrebno, da se za- gotovi vsa potrebna garancija, da bodo vse nakazane količine lesa b pravem času na žagi.

Ko so razjasnili osnovne poj- me, pri katerih je bilo toliko zme- še — to je, kmetovavec-zadru- ženik ne sme biti oškodovan, da gre za posamezno nalogo, ki nima prav nobenega komercialnega značaja, so se domenili, da bosta kmetijska zadruga in gozdno gos- podarstvo sodelovala.

In sicer pri tem ni bistven sis- tem odkupa niti to, da je večino pogodb z kmetovalci sklenila za- druga. Kajti ob tej nalogi bo goz- dno gospodarstvo pomagalo za- druženikom in zadrugi, da bo les b pravem času na žagi. To je edino pomembno. Pri tem ne gre za prenos pogodb, kajti veljaje

bodo cene, ki ob posameznih pri- merih veljajo v zadrženem sek- torju. To pa za vsako območje po- sebej in razumljivo tudi posebej za različne pogoje.

Domenili so se tudi, da bodo zadruženikom, ki imajo nalogo do sto kubikov, v primeru, da sami vsega dela ali samo določene fa- ze ne zmorejo, pomagala zadruga, ki bo za uresničitev naloge tudi odgovorna — za primere pa ko gre za preko sto kubičnih metrov pa bo odgovorno za uresničitev načrta gozdno gospodarstvo. Sis- tem obračunavanja bo pri tem enak — zadruženiki pa so pogod- beno vezani na zadruga, le da bo pri večjih količinah, kjer bo to potrebno pomagalo spričo odgo-

vorne naloge tudi gozdno gospo- darstvo.

Istočasno so se tudi domenili, da bodo uslužbeni kmetijske za- druge v posebnih primerih sode- lovali z gozdnim gospodarstvom in da bodo hkrati zadruženikom pojasnili dejansko stanje —

— da namreč ne gre za prodira- nje gozdnega gospodarstva v zadrugi gozd, temveč, da gre za pomoč zadrugi in zadruženikom v vseh primerih in pri vseh delih, kjer bi lahko nastal zastoj.

Ko so podrobno govorili o poja- vilih in problemih, ki so se ob tem primeru pojavljali, so predstavniki obratov kmetijske zadruga pojasnili in dokaj slikovito pove-

S skupnimi močmi

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

PRESENECENJE

Prezadnje kolo prvenstvenega tekmovanja v slovenski cónski nogometni ligi je prineslo, vsaj kar se tiče celjskega predstavnika, dvoje precejšnjih presenečenj. Medtem, ko je moral Kladiivar na domačem igrišču, nekoliko tudi po zaslugi slabega sodnika, kapitulirati pred ljubljanskim Slovanom, ki si je z zmago na celjskih tleh že zagotovil pravico do sodelovanja v kvalifikacijah za vstop v drugo zvezno ligo, so celjski železničarji odvzeli moštvo iz Nove Gorice dve točki. Celjska tekma med Slovanom in Kladiivarjem se je končala z zmago gostov 2:1, v Novi Gorici pa so točki osvojili Celjani na račun rezultata 3:2 v njihovo korist.

Tekma na Glaziji je imela dva povsem različna dela. Vtem ko se je v prvem delu, da bodo gostje zmagali z visokim rezultatom, so v drugem domačini pokazali, da le niso od muh in da znajo zaigrati, če hočejo. Žal je zlasti na petek drugega dela igre premočno v negativnem smislu vplival sodnik in tako pripomogel, da je nekaterim ljudem po tekmi »zavrela kri«.

Celjani so se v Novi Gorici predstavili kot silno borbeni enajstoričarji, saj se imajo prav izredni poštvovalnosti ter učinkoviti igra zahtevali, in to je veliko, da so premagali domačine.

Po tem kolu je Kladiivar zdrknul s šestega na sedmo mesto lestvice, ima pa 18 točk ter razliko v golih 44:36. Celjani so zadržali prezadnje stopnico s 15 točkami ter negativno razliko v golih 42:61.

V zadnjem kolu bo Kladiivarja enajstoričarja nastopila v Ljubljani proti vodečemu moštvo Olimpije. Lanska tekma med njima na Glaziji se je končala z zmago gostov 2:1. Celjski železničarji pa bodo na domačem igrišču gostili ekipo Krimate. Odrada iz Ljubljane, s katero so lani v Ljubljani izgubili 1:0.

DVE ZMAGI

CELJSKIH ATLETOV

V soboto in nedeljo so za točke v zvezni atletski ligi startali tudi člani in članice. Atleti celjskega Kladiivarja so nastopili v Ljubljani, kjer so tako moški kot ženske zbrali največ točk: moški 31.931, ženske pa 16.632.

Medtem ko je prvi dan tekmovanja precej motil dež, je bilo drugi dan vreme atletom nekoliko bolj naklonjeno, toda še zmeraj ne tako, da bi rekli, da so bili pogojni za mlitng dobri. Temu primerno so sledili tudi rezultati. Medtem ko je Lorger v teku na sto metrov moral prepustiti zmago obema Mariborčanoma, je v teku čez visoke ovire zmagal z dokaj dobrim rezultatom

14.7. Precej presenetljivo je prišel poraz Leška pri skoku v daljino, medtem ko je pri skoku ob palici dosegel isti rezultat kot Kolnik — 420 cm. Naraks je zabeležil dvojno zmago, v teku na 800 in 1500 metrov. Svojo premoč je potrdil tudi Vivod, ki je premagal 180 cm v višino. V kroglu se je izkazal Pikula s 15,13 metra. Teki na 400 metrov čez ovire, nadalje na 3000, 5000 in 10.000 metrov so minili v znamenju

premoči mladih celjskih tekmovalcev Polutnika, Potrate, Zuntarja in Primožiča. Prav lepo zmago si je priboril tudi Peterka v metu diska s 44,44 metra.

Pri ženskah velja posebej omeniti zmago Šerbčeve v teku na 100 metrov, nadalje Gašparutove na 800 metrov, Kladiikovke pri skoku v višino ter Lubejeve in Urbančičeve pri skoku v daljino, oziroma metu kopja.

90 pionirjev v partizanskem mnogoboju

Cetudi je na okrajnem prvenstvu pionirjev v partizanskem mnogoboju sodelovalo vsega skupaj devet vrst z devetdesetimi mladimi tekmovalci in tekmovalkami, z udeležbo vseno ne moremo biti zadovoljni, saj je šlo največkrat za tekmovalce v tisti dejavnosti, ki naj predstavlja osnovo dela v partizanskih društvih. Tako pa je tudi to tekmovalce potrdilo, da delo v partizanskih društvih pesa.

MLAJŠE PIONIRKE, EKIPJE (3 vrste): 1. TVD Gaberje 692,1 točka (edina vrsta), POSAMEZNO: 1. Gabrovce 68,0, 2. Jekuš 67,8, 3. Radzenovič 66,8.

MLAJŠI PIONIRJI, EKIPJE (3 vrste): 1. TVD Celje 643,2, 2. TVD Vojniki 604,7, 3. TVD Braslovec 539,8. POSAMEZNO: 1. Gregi (Vojnik) 67,9, 2. Tamsi 67,4, 3. Vrečko (oba Celje) 67,0.

STAREJŠE PIONIRKE, EKIPNO (2 vrste): 1. TVD Mozirje 700,8, 2. TVD Celje 699,0. POSAMEZNO: 1. Segina (Celje) 77,0, 2. Bolka 76,3, 3. Miklavc (oba Mozirje) 74,5.

STAREJŠI PIONIRJI, EKIPJE (3 vrste): 1. TVD Celje 721,6, 2. TVD Gaberje 701,0, 3. TVD Ljubno ob Savinji 621,9. POSAMEZNO: 1. Goršak (Celje) 76,7, 2. Klemenšek (Ljubno) 76,6, 3. Petrič (Gaberje) 74,9.

KOŠARKA

V nadaljevanju okrajne lige v košarki so bili doseženi naslednji rezultati: Zalec—Soštanj 53:43, Prebold—Rogaška Slatina 56:42, Velenje—ZKK Celje 45:32, Partizan Celje—Slovenske Konjice 78:75.

Z boljšo razliko v koših so v vodstvu Velenjčani, na drugem mestu pa Celje itd.

V edini tekmi ženske skupine so Velenjčanke s tesnim rezultatom odpravile ekipo ZKK Celje 25:25.

POMEMENA ZMAGA

Tudi šesto kolo republiške lige v košarki za moške ni ostalo brez presenečenja. Za največje so poskrbeli košarkarji Elektra iz Soštanja, ki so v Domžalah opravili z dosej neprimerno ekipo domačinov. Rezultat tekme se je glasil 87:71 (41:37 v korist Elektra).

Po tej zmagi so se Soštanjčani utrdili na tretjem mestu s osmimi točkami ter razliko v golih 382:313.

V ATLETIKI IN MALEM NOGOMETU

Konec prejšnjega meseca je občinska zveza za telesno kulturo Šmarje pri Jelšah priredila občinsko prvenstvo osnovnih šol v atletiki in propagandno tekmovalce v malem nogometu. Atletičke tekmovalce se je udeležilo 120 učencev iz sedmih osnovnih šol. Med pionirji je bil vrstni red po skupnem številu točk: 1. Rogaška Slatina I, 2. Šmarje, 3. Rogatec, 4. Pristava, 5. Sentvid, 6. Zibika, 7. Dobovec. Pionirke pa so se uveljavile takole: 1. Rogaška Slatina I, 2. Šmarje, 3. Pristava, 4. Dobovec, 5. Zibika.

V malem nogometu je tekmovalo pet članskih ekip. Po precej izenačenih igrah so zmagali učenci industrijske steklarske šole iz Rogaške Slatine pred Partizanom iz Kozjega, NK Rogaško Slatino ter Rogatecem.

ŠAH

MLADINSKO PRVENSTVO CELJA
Pred dnevi se je začelo mladinsko prvenstvo Celja v šahu. Po osmem kolu je vrstni red takle: Kovačič 6 in pol, Grum 6, Lubej, Musek 4 in pol, Grabešek 4, Golob 3 in pol, Hrušovar, L. Krajnc 3, Bajec, Grein, Podlunšek 2 in pol itd.

Vzadnjih minutah

Dvoboj med rokometarji Celja ter mariborskega Kovinarja je ves čas potekal v veliki izenačenosti obeh moštev. Celjani so si dragoceno zmago z dvema goloma prednosti 15:13 (8:8) zagotovili šele v zadnjih minutah igre.

Kot vse kaže se moštvo rokometarjev celjskega železničarskega kluba ne more otresti petega mesta na republiški lestvici. Tako ga zasedajo tudi po šestnajstem zavrtaju s štirinajstimi točkami.

PLANINSKI KOTIČEK

Redki so Celjani, ki na svojih nedeljskih izletih pohitijo na Menino planino nad Gornjim gradom, čeravno imajo ugodno avtobusno zvezo. Iz Celja odhaja zjutraj ob 8.30, nazaj v mesto pa se vrača ob 19.30.

Ce si izberemo pot iz Gornjega grada, smo pri novem planinskem domu na Menini že v treh urah. Dom stoji pod 1.588 metrov visokim Vvodnikom. Planinska koča je stalno oskrbovana od 1. maja do pozne jeseni: pozimi pa tudi takrat, če je napovedano kak smučarski izlet. Tereni na Menini so namreč zelo ugodni za smučarje — začetnike, pa tudi za izurjene ljubitelje tega športa.

Poleti je skoro ves vrh Menine porašen s prelepim rododendrom.

Poleg doma tudi spomenik padlim partizanom. Na njem piše: vsem mrtvim, a nesmrtnim borcem, ki jih je vzela v naročje Menina.

Menino lahko obišeemo tudi tako, da se peljemo do prelaza Černice, odkoder vodi mimo lepe gostilne markirana pot po vsem grebenu do planinskega doma. Ta pot ni težka, saj gre večinoma po ravnem, je pa daljša in vodi skozi preipe gozdove.

Koče na Menini planini dobro oskrbuje planinsko društvo Gornji grad.

dr. M

Kot smo napisali že v prejšnji številki je komisija za šport in rekreacijo pri okrajni zvezi združenja borcev NOB pripravila konec maja zanimiva športna tekmovanja. V ekipnem ocenjevanju so zmagali invalidi, ki so zbrali 12,5 točke, drugo mesto so osvojili borci z 11 točkami, tretje JLA 10,5, zadnje pa rezervni oficirji 6,5 točke. — Del tekmovanja ter zaključno slavnost prikazuje tudi slika. Zgoraj desno: zmagovalna ekipa s sodniškim zborom in organizatorji tekmovanja. Spodaj levo: tov. Alojz Piškur (levo) in podpredsednik združenja borcev NOB tov. Tone Grm pozdravljata udeležence. Desno: predstavnik invalidov tovariš Lojze Zagore (levo) sprejema osvojeni pokal.

KAR PREKO ZELENIC

Vožnja osebnih avtomobilov preko zelenic na Otoku v Celju se nadaljuje. Tako se je zopet dogodilo v nedeljo, dne 3. junija, da je osebni avtomobil CE 23-02 prečkal isti prostor, o katerem sem že pisal. Ni pa samo ta zelenica postala »avtocesta«. Ta avtomobilist je pustil sled še na drugi zelenici, na kateri je obrnil svoj avtomobil, da je lahko nato peljel po cestniški obliki dalje. Tako vidimo lahko na tem delu Otoka »lepo sled«, ki kaže, kakšne šoferje motornih vozil imamo v Celju. Gotovo pa je, da bi takšni šoferji ne vozili po zelenicah, če bi imeli vsaj malo srčne kulture in čuta odgovornosti, da so zelenice na Otoku za okras, katere so zahtevale mnogo poštvovalnega dela.

V bodoče bi bilo bolje, da bi voz-

niki motornih vozil vozili po cestniški obliki, da so sposobni upravljalci vozil, kot zahtevajo cestno prometne predpisi.

VEČER NARODNIH PESMI

Olepševalno in turistično društvo Celju prireja v torek, 12. junija o 20. uri v unionski dvorani večer narodnih pesmi, romane, zabavnih melodij in humorja. Sodelovali bodo vsi listi RTV Sarajevo in Beograd. Vstopnice po 150, 200 in 250 dinarje v predprodaji pri blagajni kin Union.

Gibanje prebivalstva

V času od 28. maja do 3. junija 1962 je bilo rojenih 31 dečkov in 32 deklet.

Poročili so se: GOLOB Ludvig, premikalec iz Rakitovca in GORJUP Terezija, poljedelka iz Kompol. KOS Otmar, šofer iz Gornje vasi pri Preboldu in OCVIRK Marija, poljedelka iz Grajske vasi. SKRINJAR Adolf, ključavničar iz Kota in FIRER Marija, gospodinjica pomočnica iz Celja.

Umrli so: KITAK Neža, otrok iz Zahrenberca, stara 4 leta. KODER Franc, upokojenec iz Sela, star 63 let. STRES Anton, kmetovalec iz Dončke gore, star 49 let. KUŽNER Franc, kmetovalec iz Gaja, star 67 let. CEPIN Marijan, poljedelec iz Drenskega Rebra, star 31 let. AHAC Anton, otrok iz Marje Reke, star 4 mesece. SAVSEK ing. Jožef, inženir-arhitekt iz Celja, star 61 let.

L. B.

Prometna KRONIKA

NATEČAJ ZA PLAKETO „VZORNEGA VOZNIKA“

Ni dolgo od tega ko je republiška komisija za vzgojo in varnost cestnega prometa razpisala natečaj za podelitev plakete vzornega voznika. Že naziv plakete pove veliko; namen natečaja pa je, da pomaga pri vseh voznikih motornih vozil razvijati prometno varnost in utrjevati smisel za spoštovanje prometne discipline na javnih cestah.

Plaketo lahko prejmejo poklicni vozniki in vozniki amaterji, ki vozijo najmanj pet let, ki v zadnjih petih letih niso bili povzročitelji prometne nesreče, ki v poslednjih petih letih niso bili kaznovani zaradi hujšega prometnega prekrška, da so znani kot trezni in obzirni vozniki, pri katerih je v polni meri razvit čut odgovornosti za spoštovanje prometne discipline in tovarništva napram drugim udeležencem v javnem cestnem prometu. Poseben pogoj za podeljevanje plakete vzornega voznika je tudi vzorno vzdrževanje vozila, prav posebno še tistega, ki jim je zaupano po dolžnosti iz rednega delovnega razmerja.

Predloge za podeljevanje plakete vzornega voznika lahko dajejo občinske in okrajna komisija za vzgojo in varnost prometa na cestah, nadalje državni organi, zavodi, družbene organizacije itd. Plaketo pa bo podeljevala republiška komisija za vzgojo in varnost cestnega prometa pri Državnem sekretariatu za notranje zadeve.

Plakete so dvojne: takšne, ki jih bodo vozniki pritrjevali na svoja vozila in one, ki si jih bodo odlikovani vozniki motornih vozil pripeli na suktnje.

Posebno določilo natečaja predvideva, da bo plaketo moral vrniti sleherni voznik, kateremu bi bilo odvzeto vozniško dovoljenje.

Prve plakete »vzorni voznike bo-

do podeljene na letošnji praznik šoferjev, 13. julija. Zato bi bili prav, če bi vse organizacije, ustanove, podjetja in ostali, predlagali svoje člane, oziroma zaposlene voznike motornih vozil, ki zadovoljujejo pogojem za podelitev tega priznanja, ustreznim komisijam za vzgojo in varnost prometa na cestah. Naj bo tudi plaketa »vzorni voznik« spodbuda vsem voznikom motornih vozil, da bodo spoštovali prometne predpise in stremeli, da bo vožnja na naših cestah varna.

Kdo lahko poučuje kandidate za voznike motornih vozil

Pravilnik za poučevanje kandidatov za voznike motornih vozil je izšel že leta 1959. Le-ta določa, da lahko kandidate za voznike motornih vozil poučuje samo tisti izprašani vozniki, ki so stari najmanj 25 let in ki imajo vozniška dovoljenja vsaj tri leta. Razen tega pa morajo imeti za takšni poučevanje posebna pooblastila, ki g izda pristojni okrajni organ za notranje zadeve.

V celjskem okraju doslej niso upoštevali določil tega pravilnika; ter se poučevanje kandidatov za voznike motornih vozil dovoljevali praktično vsakomur. Od ponedeljka, 4. junija pa so prekinili z dosejano toleranco ter že izdali prva pooblastila za poučevanje kandidatov za voznike motornih vozil. Razen tega so ta pooblastila dobila tudi tista avto-moto društva društva ljudske tehnike ter združenja šoferjev in avtomehaničev, ki imajo za poučevanje tudi ostale tehnične pogoje, kot vozila, najrazličnejše učne pripomočke, makete in podobno. Tako je tudi s tem ukrepom zagotovljeno kvalitetno pripravlanje bodočih voznikov motornih vozil in s tem posredno večja varnost prometa na naših cestah.

Razumljivo je, da morajo vsi tisti, ki poučujejo kandidate za voznike motornih vozil, nositi pooblastila za poučevanje zmeraj s seboj, ter jih na posebno zahtevo pokazati varnostnim organom.

Napad brez potrebe

Nedeljska nogometna tekma med Kladiivarjem in Slovanom v Celju je imela nenavaden konec, predvsem pa takšen epilog, ki ne sodi na nogometna igrišča, pa čeprav... sodnik svoje naloge ni opravil najboljše in četudi je oškodoval domače moštvo.

Tekma sama se je sicer končala brez incidentov, zato pa so nekateri prevročneži navijali na nenavaden način pospremili sodnika z igrišča do garderobe. Prišlo je do incidenta, ki zasluži vso grajo in največjo obsodbo, saj se v njem zrealizirajo tiste negativne silnice, ki ne sodijo na nobeno športno igrišče. Zanimivo je namreč to, da se je večina strinjala z ugotovitvijo, da bi do tega napada na sodnika ne prišlo, če bi Kladiivar zmagal.

Na srečo napad na sodnika ni imel težjih posledic, čeprav je že tak, kakršen je bil, ponižal človeka in pokazal, da je med nogometnimi navijači še zmeraj precej takih, ki ne znajo prenesti

poraza svojega moštva.

Sodnik je zapustil igrišče šele po enournem čakanju in še takrat v spremstvu miličnikov ter v varstvu njihovega avtomobila. Tudi ta odhod je spremljala skupina navijačev.

Ne glede na dogodek, ki nima zagovornika, pa se vendarle vsiljuje vprašanje, ali delo sodnika ne prenese kritike (seveda ne takšne s fizičnim obračunavanjem) in ali ni čimtelja, ki bi že vnaprej preprečil takšne izpade. Gre namreč za to, ali so odgovorni krogi temeljito pretehtali sodnikovo sposobnost, ko so ga določili za takšno tekmo in kaj storili poselej, če bodo vendarle priznali, da je k izgredu na Glaziji, ki ga ni mogoče opravičevati, vendarle pripomogel tudi sodnik? Gre torej za zahtevo po vzgoji ne samo obiskovavcev nogometnih tekem, temveč tudi za ustrezno strokovno vzgojo tistih, ki takšne tekme vodijo s piščalko v ustih.

-an

Konec prejšnjega tedna je bilo v Mariboru republiško prvenstvo srednjih in strokovnih šol v rokometu. Ekipa celjske Srednje tehniške šole se je uveljavila tudi na tem tekmovanju, saj je prepričevalno osvojila prvo mesto. Žal se tega tekmovanja niso udeležile rokometarice Ekonomske šole iz Celja, ki bi se prav tako borile za eno najboljših mest. Na sliki: rokometarji Srednje tehniške šole s svojim profesorjem tov. Ermencem po osvojitvi okraj. prvenstva

Pionirji v rokometu

V organizaciji komisije za rokomet je bilo v nedeljo okrajno prvenstvo pionirjev in pionirk v rokometu. Udeležba ni bila zadovoljiva saj so sodelovale samo štiri moške ter dve ženski ekipi, kar je za tako tekmovanje in tako priljubljeno igro vsekakor premalo. Pri pionirjih je zmagala prva vrsta

celjskega Partizana pred drugo, Zalcem in Sentjurjem. Pri pionirkah pa so mlade igralke iz Zalca odpravile sovratnice celjskega Partizana 9:3.

Okrajno prvenstvo je veljalo kot izbirno tekmovanje za republiško, ki bo za pionirje v nedeljo, 10. t. m. v Celju, za pionirke pa isti dan v Piranu.

CELJE: SENOVO

HOKEJ NA TRAVI

V nedeljo, 10. t. m. bo na pomožnem igrišču za Glazijo odločilna tekma celjsko-zasavske skupine republiške lige v hokeju na travi. Domače moštvo HDK Celja se bo spoprijelo z

ekipo Partizana iz Senovega. Zmagovalec tega dvoboja bo osvojil tudi prvo mesto v tej skupini ter s tem pravico do finala republiškega tekmovanja. Tekma se bo začela ob desetih dopoldne.

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE CELJE

ugodno prodaja ali daje v najem

10 WEEKEND HIŠIC in KUHINJO

v Moščenški Dragi.

Hišice se lahko prodajo tudi posamič in so primerne za garaže.

Informacije na tel. št. 39-21 interna št. 233.

»METKA« MEHANIČNA TKALNICA CELJE

razpisuje 1 prosto delovno mesto za

kvalificiranega električarja

Pogoji: Kvalificiran električar z najmanj 3 letno prakso v stroki in odsluženim vojaškim rokom. Pismene ponudbe sprejema podjetje.

Trgovsko podjetje

„Naša knjiga“

CELJE, Stanetova ulica 10

sprejme:

TRGOVSKEGA POMOČNIKA-CO in ADMINISTRATORKO-FAKTURISTKO
Prošnje poslati na upravo podjetja.

NOVE SEZONSKE AVTOBUSNE PROGE

Podjetje »AVTOBUSNI PROMET« Celje obvešča, da bodo začele obratovati naslednje sezonske avtobusne proge:

CELJE—CRIKVENICA—SELCE v času od 15. 6. do 15. 9. z odhodom iz Celje ob 4 in prihodom v Selce ob 9.50. Povratak iz Selc ob 15.45 in prihodom v Celje ob 21.55.

CELJE—LOGARSKA DOLINA v času od 1. 6. do 30. 9. z odhodom iz Celje ob 7.30 in prihodom v Logarsko dolino ob 10. Povratak iz

CELJE	6.20	7.10	9.00	13.15	14.20	17.30	20.25
LASKO	6.38	7.30	9.18	13.33	14.38	17.50	20.43
RIMSKE TOPLICE	6.50	7.45	9.30	13.45	15.00	18.05	20.55

Logarske doline ob 17 in prihod v Celje ob 19.30.

ROGAŠKA—SLATINA—CELJE—BLEJ v času od 1. 6. do 15. 9. z odhodom iz Rogoške Slatine ob 5, iz Celja ob 6 in prihodom na Blej ob 9.15. Povratak iz Bleja ob 11.40, prihod v Celje ob 14.40 in prihod v Rogoško Slatino ob 15.35.

Na lokalni avtobusni progi Celje—Rimske Toplice obratujemo po novem voznom redu.

RIMSKE TOPLICE	5.10	6.55	7.45	9.35	13.50	15.05	18.30
LASKO	5.25	7.07	8.00	9.50	14.02	15.07	18.42
CELJE	5.44	7.25	8.20	10.10	14.20	15.35	19.00

Redna avtobusna proga Celje—Zagreb, ki obratuje samo ob delavnikih se na odseku Stubiške Toplice—Zagreb do nadaljnjega preusmeri na novo avtocesto

OBJAVE IN OGLASI

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Petek, 8. junija 1962 ob 20. uri: Marcel Franek: SREČA NA UPANJE. Gostovanje v Smarju pri Jelšah.

Sobota, 9. junija 1962 ob 16. uri: Marcel Franek: SREČA NA UPANJE. Gostovanje v Velenju.

ob 20. uri: Marcel Franek: SREČA NA UPANJE. Gostovanje v Velenju.

Nedelja, 10. junija 1962 ob 15.30: Marcel Franek: SREČA NA UPANJE. Izven.

ob 20. uri: Marcel Franek: SREČA NA UPANJE. Gostovanje na Dobrni.

Petek, 15. junija 1962 ob 20. uri: Molliere: SOLA ZA ZENE. Premiera. Premierski abonma in izven.

Sobota, 16. junija 1962 ob 20. uri: Molliere: SOLA ZA ZENE. Sobotni abonma in izven.

Nedelja, 17. junija 1962 ob 15.30: Molliere: SOLA ZA ZENE. Nedeljski popoldanski abonma in izven.

KINO

KINO UNION

Do 9. 6. 1962 »ZAKON V SENCİ«, nemški film

Od 10. do 13. 6. 1962 »LIGA GENTLEMANOV«, angleški kriminalni film

Od 14. do 17. 6. 1962 »CIOCIARA«, italijanski film

KINO METROPOL

Do 9. 6. 1962 »NOC«, italijanski Csc film

Od 10. do 11. 6. 1962 »KARNEVAL V NEW ORLEANSU«, ameriški barvni Csc film

Od 12. do 13. 6. 1962 »PREK PLANIN DIVEGA ZAHODA«, ameriški barvni Csc film

Od 14. do 16. 6. 1962 »ZADNJA ZIMA«, danski film

LETNI KINO

Do 9. 6. 1962 »DEŽEVJE PRIHAJA«, ameriški barvni Csc film

Od 10. do 12. 6. 1962 »CIGANKA«, jugoslovanski film

Od 13. do 15. 6. 1962 »ZADNJI VOZ«, ameriški barvni film

MATINEJA

Dne 10. 6. 1962 »ZAKON PRERIJE«, ameriški barvni Csc film

KINO DPD »SVOBODA«

SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI

Od 9. do 10. 6. 1962 »SLABE ZENE«, francoski film

Od 13. do 14. 6. 1962 »ZELENA MARIJA«, italijanski barvni film

IZJAVA

Dne 22. 5. 1962 sem na celjski tržnici neopravičeno napadla z žaljivimi besedami tovarišico BEŠKOVNIK Mileno, učiteljico II. osnovne šole v Celju ter ji očitala stvari, ki sploh niso bile resnične. Vzrok tega je, ker sem nasledila lažem hčerke Majde, učenke VII. b razreda osnovne šole v Celju.

Ta dogodek je bil izvršen na javnem prostoru v prisotnosti več oseb, ki imajo lahko sedaj o celi zadevi nepačno mišljenje.

Izjavljam, da sem ravnala povsem nepremišljeno in nepravilno ter svojo izjavo v celoti preključem.

Tovarišici BEŠKOVNIKOVICI pa se zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega postopka.

Celje, dne 1. 6. 1962.

Vogliar Marija, 1. r.
Celje, Dečkova cesta št. 50

STANOVANJA

STAREJŠA UPOKOJENKA ISČE SOBO! Čuva otroka ali plača. Pomaga v gospodinjstvu. Ponudbe pod »Zanesljiva« na upravo lista.

ISČEM HRANO IN STANOVANJE ZA DVA DIJAKA OSEMLETKE. — Popolna oskrba. Ponudbe na naslov: Turk Nada, Gledališka 3, Celje.

ENOSOBNO STANOVANJE S PRITIKLINAMI oddam mladoporočenca v Celju. Ogled in ostalo v nedeljo od 8. do 12. ure, ob delavnikih od 18. ure dalje. Ponudbe pod »Mladoporočenca« na upravo lista.

DAM LEPO NAGRADO tistemu, ki mi odda prazno sobo. Naslov v upravi lista.

OPREMJENO SOBO dam dekletu ali mlajši upokojenki za pomoč v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM veliko enosobno stanovanje z balkonom v mestu za manjše dvosobno, lahko izven mesta. Drugo po dogovoru. Naslov v upravi lista.

PRODAM

DOBRO OHRANJENO register blagajno KRUPP NACINAL za 60.000 din prodam. Ogled v komisiji trgovini v Celju. Tirshek Josip, Dobrtaša vas, Sempeter v Savinjski dolini.

MOSKO KOLO za 9.000 din prodam. Naslov v upravi lista.

UGODNO PRODAM MOTOR MAIKO 20057: Mirnik Stane, Drešinja vas, Petrovče.

MOPED COLIBRI za 90.000 din in pralni stroj nov za 80.000 din prodam. Strupeh, Kersnikova 1, Celje.

NSU PRIMA 175 ccm, odlično ohranjen, prodam. Naslov v upravi lista.

KURJI IN ZAJCJI HLEV, deset mesecev star »bernardinec«, dva sode 60 + 40, postelja z nočno omarico, divan, vrtna miza in klop, aparat za brizganje fasad, bencinska svetilka, za spajanje nova, napredaj. Brinarjeva 8, Nova vas, Celje.

SAMSKO SPALNICO in razno drugo pohištvo prodam. Velesova 9, Celje.

TELICO, sivorjavo, visokobrejo prodam ali zamenjam za vprežnega konja. Cencelj, Tremarje.

GOZD v bližini celjskega gradu, cena ugodna, napredaj. Stožir Anton, Trnovlje 26, Celje.

NOVO MOSKO KAMGARN OBLEKO za manjšo in močnejšo postavlo prodam za polovično ceno. Naslov v upravi lista.

3 HA LEPEGA GOZDA prodam. Naslov v trafiki na glavnem trgu v Sotlanju.

PRODAM: lepo ohranjeno jedilnico, pohištvo za samsko sobo, karnise, računalnik, sesalce za prah, pisalni stroj, plinski rešo s pekačem in drugo. Ogled med 11. in 12. uro in med 16. in 18. uro. Fohn, Prešernova ulica 7/1.

POSEBNO OBVESTILO!

V mesecu juniju, juliju in avgustu organiziramo vsko nedeljo enodnevnne izlete v znane letoviške kraje Slovenije.

PROGRAM IZLETOV ZA MESC JUNEJ 10. junija: na BLEJ CENA: 2.900 din 17. junija: v PTUJ in na BORJ CENA: 1.500 din

24. junija: v CRIKVENICO in SELCE CENA: 3.500 din

Izletniki lahko koristijo legitimacije K-15 za znižano vožnjo s 75 odstotnim popustom.

ZAHTEVAJTE PROGRAME V POSLOVALNICI.

Prijave sprejemamo v poslovalnici Celje, Titov trg 3, tel. 28-41 (nasproti avtobusne postaje) in v poslovalnici Velenje, Šaleška 14/4 do vsakega petka do 19. ure.

POTUJTE Z UDOBNIH TURISTIČNIH AVTOBUSI, KI VAM JIH NUDI IZLETNIK — AVTOBUSNI PROMET CELJE.

IZLETNIK Celje

EKONOMSKA SOLA V CELJU

objavlja

redni razpis

šolskega odbora za vpis v prvi semester oddelka za odrasle za šolsko leto 1962-63.

1. V prvi semester bo sprejetih 35 slušateljev.

2. Sprejemni pogoji:

a) uspešno dovršena osemrazredna osnovna šola oziroma nižja gimnazija,

b) starost nad 20 let do 1. septembra 1962,

c) zaposlitev v stroki, za katero izobražuje šola.

3. Prijave za vpis (na obrazcih DZS št. 1.50), kolkovane s 50 din državnne takse sprejema uprava šole do 22. junija 1962.

Prijavi morajo biti priložene te-le listine:

a) rojstni list in poročni list za poročne žene,

b) zadnje šolsko spričevalo,

c) mnenje oziroma priporočilo gospodarske organizacije (podjetja), urada ali ustanove z navedbo delovnega mesta in delovnega staža kandidata,

d) priporočilo ZB zaradi prednosti pri izboru med kandidati, ki izpolnjujejo enake pogoje,

e) izjavo o plačilu šolnine, ki bo znašala za šolsko leto 1962-63 predvidoma 4.000 do 5.000 din mesečno.

4. Izid razpisa bo objavljen 27. junija 1962 ob 16. uri na ekonomski šoli v Celju.

Ravnateljstvo

KUPIM

KUPIM DALJNOGLED, vsaj osemkratna povečava. Ponudbe s ceno pod »Daljnogled« na upravo lista.

SLUŽBE

UPOKOJENEC s srednješolsko izobrazbo, 23 let pisarniške prakse želi honorarno zaposlitev. Naslov v upravi lista.

UPOKOJENEC bi šel na posestvo v pomoč. Ponudbe pod »Kmetijski strokovnjak« na upravo lista.

RAZNO

NUJNO POTREBUJEM 30.000 dinarjev za 3 mesece. Vrnem visoke obresti. Usluga: pomagam pri gradnji. Naslov v upravi lista.

MESTO VENCA na grob pokojnemu Jožetu Mrevljetu je darovala Administrativna šola v Celju 3.000 dinarjev Občinskemu odboru rdečega križa v Celju.

MESTO CVETJA na grob pok. dr. Alfonza Terseglava je darovala družina (Erika in Ciril) Golouh Občinskemu odboru rdečega križa v Celju 2.000 dinarjev.

RAZPISI

Gospodinska šola Sentjur pri Celju razpisuje sprejem učencev na dvoletno strokovno izobraževanje za poklic kuhar. Pogoj je dovršenih 8 razredov osnovne šole. Vsi učenci stanujejo v internatu. Prijave je treba poslati do 25. junija t. l. in jim priložiti:

1. Rojstni list;

2. Zadnje šolsko spričevalo;

3. Zdravniško spričevalo;

4. Obveza o plačevanju domače oskrbe (8.000 din).

Kandidati bodo klicani k preizkušnji znanja iz osnovne šole. Vse informacije daje ravnateljstvo.

Komisija za sprejem in odpoved delovnega razmerja pri podjetju »AVTOUSLUGE« Celje, Aškercjeva 19

razpisuje mesto

prometnika z več letno prakso, ali z ustreznim šolskim izobrazbo.

Plača po tarifnem pravilniku.

Pismene ponudbe je poslati na upravo podjetja do 14. 6. 1962.

EKONOMSKA SOLA V CELJU

objavlja

redni razpis

šolskega odbora za vpis v prvi razred za šolsko leto 1962-63.

1. V prvi razred bo sprejetih 150 učencev.

2. Pogoji za vpis:

a) uspešno dovršena osemrazredna osnovna šola,

b) starost do 18 let do 1. junija 1962.

3. Prijave za vpis (na obrazcih DZS št. 1.20), kolkovane s 50 din državnne takse sprejema uprava šole do 22. junija 1962.

Prijavi morajo biti priložene te-le listine:

a) rojstni list,

b) zadnje šolsko spričevalo,

c) listina, ki dokazuje potek in uspeh šolanja v osnovni šoli (izpisek iz matičnega lista ali dijaska knjižice).

d) mnenje osnovne šole o sposobnosti in nagnjenosti kandidata (samo če prihaja neposredno iz osnovne šole),

e) kratek življenjepis,

f) priporočilo ZB za otroke padlih borcev in žrtve fašističnega terorja ali socialnega skrbstva zaradi prednosti pri izboru med kandidati, ki imajo enake pogoje.

4. Izpitni predmeti za primer, če bi se razpisna komisija odločila pri ožjem izboru med učenci s slabšim učnim uspehom za sprejemni izpit, bodo slovenski jezik in matematika.

5. Izid razpisa bo objavljen 27. junija 1962 ob 9. uri v šoli, kjer naj se zberejo vsi prijavitelci.

Ravnateljstvo

KOMPAS

IZLETI PO JUGOSLAVIJI

1. 6-dnevni izlet v OHRID — potovanje z avionom, prijave do zaključnega števila prijavištev.

2. 7-dnevni izlet v DUBROVNIK — kombinirani vlak, ladja in avtobus, prijave do 15. junija 1962.

Devetdnevno potovanje po Jugoslaviji odhodi vsak ponedeljek v juniju, juliju, avgustu in septembru.

Prijave sprejemamo najkasneje 14 dni pred začetkom potovanja.

4. 4-dnevni izlet v DERDAP, prijave do zaključnega števila.

PRI OMEMENIH IZLETIH SE KORISTI OBJAVA K-15.

IZLETI V INOZEMSTVO

1. Za člane planinskega in turističnega društva avtobusno potovanje v SVICO, preko AVSTRIJE, v povratku preko SEVERNE ITALIJE, prijave do 15. junija 1962.

2. Tradicionalno potovanje po ITALIJI: FIRENCE, RIM, NAPOLI, POMPEJI, prijave do 10. junija 1962.

3. Za člane turističnih in planinskih društev 6-dnevno potovanje z avtobusom po avstrijskih in italijanskih DOLOMITIH, prijave do 10. junija 1962.

5. 3-dnevno potovanje v ASIAGO — prijave do zaključnega števila.

ZAHTEVAJTE ZA VSE IZLETE PROGRAME V NAŠI POSLOVALNICI!

Potniki v inozemstvo. — Pri nas dobite najhitreje vse vrste vozniških kart za inozemstvo — vlak, ladja, avion.

Prav tako vam najhitreje posreduje najmošnjo nabavo vseh tujih viz preko naših filijal v Zagrebu, Beogradu itd.

Pred vsakim potovanjem obiščite Kompas — Celje in preprečite se boste o naši solidnosti!

Udeležujte se Kompasovih kvalitetnih potovanj po domovini in drugih evropskih državah. Obiščite poslovalnico Kompas — Celje, Tomšičev trg 1. Telefon 23-50 — nudimo vam vse turistične informacije brezplačno.

